

Roman Kukovič

NAJ GRE K VRAGU SREČA, NE JAZ

Zbirka kolumn

Zbirka kolumn
NAJ GRE K VRAGU SREČA, NE JAZ
Roman KUKOVIČ

Fotografije : Roman Kukovič
Lektoriranje : Jasna Drnovšek

Samozaložba

Trbovlje, 2025

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
[COBISS.SI-ID 233015555](#)

ISBN 978-961-96516-2-9 (PDF)
ISBN 978-961-96516-3-6 (ePUB)

KUKOVIČ, Roman

Naj gre k vragu sreča, ne jaz [Elektronski vir] : zbirka novel / Roman Kukovič. - El.
knjiga. – Trbovlje, samozaložba 2025

Namesto predgovora:

Časi so slabi. Otroci ne ubogajo več svojih staršev in vsi pišejo knjigo. - Cicero

KRATKA ZGODBA ŠT. ENA

Po kuhinji je dišalo po pravkar kuhani prežganki. Takšni brez jajca, le nadrobljenega pol kosa starega kruha je plavalo v njej. Če ne bi iz malega radia na stenski polici slišala novic, da na stotine mladih koraka po Srbiji in da so Luko 77 prodali, bi bil to zanje, kljub 77 letom, povsem navaden dan.

Ko je krožnik z juho postavila kar na zadnje obvestilo o pokojnini in ob tem razmazala modro vtisnjeno število 345 €, je pomislila na mraz zunaj in na srbske študente, ki tam nekje zmrzujejo. O tem, da bo Luka 77, kot so povedali, namesto 345 mio \$ dobil le 229 mio \$, ni razmišljala. Bolj jo je skrbelo, da je bil na svečnice dan mraz in da po izročilu to pomeni, da bo še hudo stiskalo, preden bo zacvetela forzicija pod njenim oknom.

KRATKA ZGODBA ŠT. DVE

Ob pokolih v Gazi in Ukrajini se sprašujem na kaj smo mislili, ko nam je Balašević ob pokolih na jugu nekdanje skupne države preroško žugal »Krivi smo mi!«? Muzali smo se, ker to – to se nas ne tiče, to se dogaja na brdovitom Balkanu, mi pa smo ja Zahodna Evropa! Kdo je ob evforiji z Jazbinškovim stanogradežništvom in cirkusom s certifikati pomislil na Vodnika, na njegov verz »Išče te sreča, um ti je dan...«, če je sreča šelestela le v takratnih nemških markah, ki naj bi padale z lufta? Ob birokratski sramoti stoletja, ko so pinokijevski generali in politiki z raztegnjenimi harmonikami čistili mekane č-je kot pečke iz komaj zrelega slovenskega jabolka – je takrat kdo, razen nekaj posameznikov, upal glasno izreči Prešernovo trditev, da »v srcu dobro mislimo«? Da se danes, kot najbolj poliglotski narod na svetu, ne bi zgražali nad vsako osebo druge polti, ki zna slovensko reči le »dober dan«? Mi, ki smo tu, na naši zemlji, zagotovo bivali že pred velikim pokom in vsemi črnimi luknjami veselja. Je ob hvalnicah »o Sloveniji, novi zvezdi Evrope« tudi on pomislil na Kosovela in »Lepa, o lepa bo smrt Evrope.«? Ker danes je ta postara dama oddana za plese s pojavami, ki si jih niti Hinko Smrekar ne bi umel izmisliti in bi zgrožen raje snedel svoj čopič.

Ja, vedno znamo biti hudičevo pametni. A vedno le za nazaj ...

Beograščanka mojih let je zadnjič dejala »Privoščim mladim, da jim uspe – mi si nismo upali, nismo znali, nismo ...«. Nismo sanjali? Ne, sanjali smo, le da napačne sanje. Sanje, ki so nam jih kot v ZF filmu kar med budnostjo vsiljevali na vsakem koraku in jih vsajali v naše v vsemogočnim kapitalizmu okužene možganske sinapse. Kot božične purane in odojke so nas polnili z obljubami, ki so jih odplaknile že kar prve popraznične driske. Saj gnoj je zlato in zlato je gnoj, bi se nam hahljal Kosovel. Naši največji domoljubi, ki so na oltar domovine položili vso svojo pamet, danes nosijo kape »Make America Great Again« in nas posiljujejo, da moramo po božje častiti žensko, ki pa je niti

njen soprog ne spoštuje. Je res napočil čas, ko bo nekaj deset pokojnin priznanim umetnikom povod, da se bodo ob žrebajočem branju brevirja (spet) zažigale neprimerne knjige? Se prepovedale pesmi brez stihoklepskih rim in prav vsa dekadentna glasba, ki si jo upajo izvajati brez frajtonarce? Bosta pa zato zdravstvo in šolstvo kmalu na vrhu kapitalskih naložb, ki vam jih bodo svetovali ob lastninjenju včeraj še vaših bolnic in šol. Državo so nam tako, mic po mic in skupaj s kralji na Betajnovi, za nekaj drobtinic belega kruha ali suhih žemelj z žoltim madžarskih špehom olastninili stand-up komiki, ki hočejo posnemati Petra Klepca in Martina Krpana, le da besedila za svoje cvetobere modrosti jemljejo naravnost iz Butalcev. In mi se jim še vedno smejimo ... Korupcija in slogan »bratje v denarju« konkurirata za nova predmeta na fakulteti za politikantske vede, kjer predavateljev z najbolj neverjetnimi izgovori nikoli ne zmanjka. Ker mi smo napredna, inovativna družba. Tako pametna, že kar genialna, da je tudi lastna norost več ne moti. In norost je danes poleg sovraštva najbolj cenjena dobrina. Pa še na slabše kaže ...

KRATKA ZGODBA ŠT. TRI

Pisalo se je leto 1960 in nekaj. Na ČB televizorju RR Niš ves čas preko ekrana »leti« sivobela proga, medtem ko rahitični Gustav neumorno udarja po črno-belih klavirskih tipkah. V naši dnevni sobi poleg ata in mamice sedijo še babica, štiri sosede in dva očetova sodelavca. »Mahni ga, da neha leteti!« svetuje očetu popravilo TV prvi sotrpin. »Potem lahko gre PCL-ka!« se zgrozi oče. PCL-ko, žarnico, si takrat dobil še težje, kot danes stanovanje. »Tiho! Zdaj pa bo!« se je oglasila babica. Molk je bil tako gost, da bi ga rezal. Še sape nisem upal spustiti. Ne, nismo gledali posnetka atentata na Kennedyja, tudi Gagarina ne, kako nam maha iz veselja, San remo je že šel mimo, Đurđica Bjedov se je tudi že ovesila z olimpijsko medaljo in tudi Tito je v tistem času kje na Brionih kot mi sedel in čakal pred TV. Čakali smo na sivolasega gospoda iz vile pod Rožnikom, stanovalca hiše, v kateri je bila ustanovljena OF. In potem nam je govoril. S tihim, komaj slišnim glasom, malo zgrbljen v svojem fotelju, pa vendar ... Avtoriteta. Avtoritete. Kje so danes? Kam so se izgubile? Videti je, da so bile preprosto ukinjene. Ali pač ne? Ker – danes domala vsak, ki pride na kakšen bolj izstopajoč položaj, v trenutku sam postane vrhovna avtoriteta. Od trenutka inavguracije dalje se iz demokratičnega, dialoško odprtega in dojemljivega človečka spremeni v pravega malega diktatorja iz katerega še enkrat nekaj bo, torej s tendenco, da postane veliki diktator. Če so ti mojstri še dan prej poslušali koga in priznavali tudi mnenja tistih, ki vedo več (pa niso na ekstremnih izvršilnih položajih), so od tedaj dalje slišali le še sami sebe in tiste, ki so jim pritrdjevali.

Tako npr. nedavni nagovor Vučića srbskim študentom, jasno da po vzoru Titovega govora študentom iz leta 68, izpade le kot slaba šala, kot vdio blog neorientiranega človeka, ki se je čisto slučajno znašel na Balkanu, v Beogradu, si na srbski nacionalni in provladni TV pogledal kaj poročajo, in posnetek potem objavil na youtube. Podoben je bil tudi zagovor župana Jankoviča na naši TV, kjer smo izvedeli vse o fejest fantu Vučiću, o milijardnem mestu na vodi, o EKSPLO 2027, ki ga bo gostil Beograd, torej vse o »pravih biznisih«, pa da so študentje kar fajn, sicer zaletavi in mladi, kaj malo pa o mnenjih Ljubljančank/ov, ki jim županuje, o super Župančičevi komisiji, ki je odstopila in celo mali mož iz Murgel se je moral sprijazniti, da ga Zoki ne šmergla. Je pač avtoriteta. Zoki, da ne boste mislili, da »mali Milan«. A da je Zoki car in avtoriteta, to sem potuhtal že pred četrto stoletja. Takrat enkrat se je odpirala nova športna dvorana Polaj v Trbovljah in

uvodno tekmo je odigral rokometni klub Rudar z našo reprezentanco. Jankovič je bil tedaj še kapo di tuti kapi v Mercatorju, pa tudi predsednik rokometne zveze Slovenije. In je bil, poleg ministra Gabra, pa Bavčarja (ki je v predtekmi igral košarko za ekipo vlade RS), eden od številnih drugih gostov. Ko je bilo iger konec in ko je bil čas za druženje, se je vsa lokalna elita posvetila LDS-ovim težkokategornikom, Zoki pa je osamljen stal ob strani. »Rešila« sva ga s prijateljico Kristino in ga nekako »uvedla« v lokalno družbo, čeprav užaljenega dulca ni mogel skriti vse do bridkega konca. In kej je keč? Že pred tem dogodkom je bilo 100% dogovorjeno, da bo Mercator v Trbovljah zgradil srednje velik trgovski center, a ... Po tej otvoritvi, ko se nihče od lokalcev zanj ni zmenil, je Jankovič svojemu investicijskemu oddelku naročil, da naj načrte kar lepo pospravijo, češ da tam v Trbovljah se itaq nič ne splača, »nje ...«. Namesto Mercatorja je nekaj kasneje tak trgovski center zgradil Spar, kjer pojma niso imeli ne o rokometu in ne o lokalnih posebnostih.

Pa ni Jankovič, kaj šele Vučić edini. Sta pa markantna predstavnika ljudskih izbrancev. In če recimo pri nas Janša še kot mlad Skojevec nikoli ni priznal nobene avtoritete, še lastne v zrcalu ne, pa je podobnih oglušenih tičev še veliko malo morje. Avtoriteta do avtoritete, od PV do predsednika KS Čebine. Vsi prepričani, da boga za jajca držijo. In tako danes pri nas 1.990.000 folka na plazma TV 2 metra širine zamahne z roko »kdo pa je ta za ena baba« in iz intervjuja s filozofinjo Alenko Zupančič preklopi na Kmetijo. Mi smo z Josipom Vidmarjem vztrajali. Tudi še naslednji dan in še cel teden. Še na radiu Ljubljana, v Delu, Dnevniku, pa TT-ju, med knapi v rudniku, pri mesarju in pri frizerki Tonci v K-4. Zakaj že?

KRATKA ZGODBA ŠT. ŠTIRI

Bog ve, kaj je v resnici imel France v mislih, ko je zapisal »Da prepir iz sveta bo pregan!«. In ob zadnjih dogodkih se sprašujem, če se v resnici ni šalil in bil celo ciničen? V njegovem času takšnih vojn, kot smo jim priča danes, ni bilo. Če se torej ni šalil in bi po nekem ZF naključju živel še enkrat in to ravno danes, kaj bi zapisal? Gotovo kaj takšnega, da bi se mu že prvo tisočinko sekunde odpovedali čisto vsi naši največji domoljubi in še svobodnjaki zraven. Pa tudi CIA in še kdo bi ga uvrstili na black list. Še najmanj pa bi ga maral Bruselj. In črni mož z Magistrata, ki mu je speljal lepo Urško, Ljubljano. Preko lobističnih vzvodov bi Francetova odvetniška pisarna danes zastopala le še kakšnega prekarca, s katerim bi svoje travme odganjala v kakšnem zakotnem bifeju, JAK pa bi na prav vsakem razpisu, po preverjanju njegove poezije z orodji UI, zavrnil sofinanciranje izdaje njegovih poezij. Skratka, ob pojmovanju današnje večine se nas Francetova poezija o sožitju in ljubezni do brata, ipd., ne dotakne več. Danes palijo turbo folk ode egoizma in samo promocije. Bi torej rabili novega Franceta, da nas prebudi? Gotovo. A problem je, da ga nimamo in četudi bi ga imeli, bi moral najprej še umreti, da bi ga potem oživili in ga začeli brati, o njem razmišljali, se ga učili, ga poskušali zares razumeti, da bi ga tudi cenili in ga nemara celo upoštevali.

KRATKA ZGODBA ŠT. PET

Že lep čas me zanima, kako prvak opozicije izbira svoje špic kadre, da vedno tako točno zadane z norostjo naravnost v glavico. Morajo izpolniti vprašalnik? Npr. Koga najbolj sovražite? Kaj je domoljubje? Ste se sposobni sprenevedati do nezvesti in biti pri tem še napadalni? Ali pa kandidate preprosto začuti na vodi? Primer Andreja H. je namreč vzorčni primer takšne izbire. Kar kažejo med drugimi primitivizmi tudi njegova stališča glede pokojnin vrhunskim umetnikom. Če zanemarimo izmikanje in sprenevedanje Andreja H. glede metanja na zobe za upokojence vse tam od Peterletove vlade dalje, bi ga morali ob tej primitivno politikantski kampanji vprašati, kdo bi si pa po njegovem zaslužil takšno »izredno« pokojnino? Za lažje odločanje bi mu v stranki primerne kandidate lahko označili kot recimo pri Milijonarju - torej z A), B), C) in D). In prav nihče na sončni strani Alp ne bi bil presenečen, če bi bile navedene osebe A) Ivan J. Janša B) Janez I. Janša C) I.J. Janša D) Janez Janša - največji Slovenec. Ker pri SDS dilem ni.

Kakšen oportunist bi kje v kotu sicer tiho predlagal, da bi si podobno čast zaslužila tudi Melanija. Sploh, če bo uredila obisk njihovega predsednika v Beli hiši. V podmladku stranke pa, da tudi Dončiča ne gre prezreti, a bi jih utišali, naj počakajo na svoj čas. Ker pri SDS dilem ni. Tudi pri tem ne, da bosta zares izjemne pokojnine, sicer res izplačevane iz Bruslja, dobila tudi njihova Romana in Milan, saj tam gori zares pridno skrbita, da tisti LOVE iz imena Slovenija vse bolj izriva HATE. Res vrhunsko ...

In že kar nestrpno čakam tudi čas, ko bo ta ista stranka predlagala popravke večine Prešernove poezije, nagrado imenovano po njem pa poimenovala po kakšnem Pirkoviču. Ker to res ni za nikamor, da je Prešernov France jamral o nezakonskih materah, da je namesto štiripasovnih avtocest gradil Magistrale in jokajoče pisal o moških, o Smoletu

in Čopu. Zato predlagam, da SDS kot slogan te referendumске pobude vzame kar Prešernov stih iz VZROK NEZLATEGA VEKA: *»Prišli bi že bili Slovincam zlati časi, ak klasik bil bi vsak pisar, kdor nam kaj kvasi.«*
Imeti svoj jezik je privilegij. Se tega zavedati pa še večji!

VISOKA POLITIČNA KULTURA

SDS vse bolj strumno koraka proti najvišjim oblikam »domoljubja«. Seveda takšnega, kot si ga v bolj ideološkem kot pa antropološkem in narodnozavednem smislu normalno zamišljamo. Tako se medtem, ko vrhunskim umetnikom oporekajo, da so upravičeni do nekaj več šoldov, vsi iz stranke po vrsti zgražajo nad transferjem Dončiča, ki bo zaradi zares nečloveškega upravljanja s človeškimi viri ob nekaj deset milijonov. Jasno namreč povedo, da Luka »dela« za prepoznavanje Slovenije, med ko so umetniki vsi po vrsti kulturni marksisti, lenuhi, do grla in čez zažrti v državna korita. Zajedavci torej. Ne vem, kako bi se danes počutil Prešeren. Ker po SDS-ovskih merilih bi bil tudi on danes nič drugega kot zajedavec najvišje vrste in bi mu brez dlake na jeziku oporekali katerikoli dodatek. Častiti mrtve pa je pač priročno, poceni in tudi njihova dela si brez njegove kritike razlagaš kot tebi paše. Nenazadnje mrtvi tudi glose ali kakšne šentflorjanske drame o tvojem delu ne morejo zapisati. Nasploh je »kulturni marksizem« velika težava naših desničarjev. Ko se pogledajo v ogledalo, v katerem vidijo sebe pred 30 in več leti, namreč v ozadju vidijo novo zgrajeni Cankarjev dom, vidijo kako so se gradile šole, univerze, pa UKC, bolnice in ZD, kako so rasli dijaški in študentski domovi ter cela naselja neprofitnih stanovanj, kako so se postavljale tovarne. In ko pogledajo stran od tega ogledala, v realni, današnji čas, vidijo le še pogorišča, na katerih se bahato vaŕijo tranzicijski tajkuni, ki so jim med in mleko natakali prav oni sami. In to iz samega domoljubja, da se ne bi še naprej razraščal za narod tako škodljivi »kulturni marksizem«. Je pa »kulturni marksizem« tudi dober izgovor še za kaj drugega. Za širjenje zares skrajno skrajnih idej in zagovarjanja neo gibanj drugje po svetu. Z močno stisnjenimi pestmi, da bi se ti neo-ti udomačili tudi pri nas doma. Pa magari z roko v roki s podobno mislečimi tujci. Verjetno je prav zaradi tega Milan Zver v EU parlamentu vzneseno, kot največji borec proti »komunističnemu totalitarizmu« nastopal v soju reflektorjev, pod katerimi so se sončili italijanski politiki, ki so (zopet) zivali ŕolč po (zdaj ŕe skoraj) genocidu, storjenem okoli primorskih fojb po drugi vojni. V večini nad ubogimi Mussolinijevimi

fašisti, ki so npr. samo po Primorskem pobijali in maltretirali živelj več kot dvajset let, kar pa danes za Zvera in SDS sploh ni sporno. Ker je imel upor proti fašizmu vonj in okus po »kulturnem marksizmu«? Naše skrajne desnice prav nič ne motijo niti skrajnosti, ki se jim čudi in jih zavrača ves še kolikor toliko racionalen svet. Recimo, trumparski neo-kolonializem. Riviera Gaza se jim zdi posrečena ter politično in gospodarsko sprejemljiva rešitev »palestinskega vprašanja«. Pred 90-timi leti se je na podoben način pristopilo k reševanju »židovskega vprašanja«, ampak to je bilo nekdaj in v drugačnih časih, pravijo v SDS.

V domačih logih se še vedno sprenevedajo glede Logarja, ki naj bi jih zapustil. A očitno jih je zapustil le za čas malice v DZ. Skupno kosilo in večerjo imajo namreč že rezervirano za prvi dan po prihodnjih volitvah. Če bi Anže, kot trdijo, obrnil hrbet svojemu dolgoletnemu mentorju in tudi mecenu, ki mu je omogočal politični vzpon, verjemite, da bi ga prvak opozicije požrl pri živem telesu. In bi z njegovimi oglodanimi kostmi strašil druge desničarske disidente ne glede ali so v SDS ali NSi, SLS ali ...

Kdo ve, če ni večji greh od vsega opisanega dejstvo, da sredinske stranke in Levica to gledajo, tu in tam kakšno rečejo, potem pa v ozadju mirno peljejo svoj voz proti ... Desni. Tako na začetku omenjena SDS koračnica k več »domoljubja« vodi tudi k povsem iracionalnim odločitvam ostalih strank. Kot da ne vidijo, kam je to drugje, ko so se obnašali podobno, nazadnje pripeljalo ...

Zato politična kultura ni nič drugega kot izvleček kulture srca, če ga seveda imaš, uma, če ga uporabljaš in nenazadnje tudi bontona.

IZČRPANA IN IZPRAZNJENA DEMOKRACIJA

Mogoče tudi izprijena, kakor kje.

A če najprej malce predelam besede Sokrata in kasneje še zgodovinarja Polibija – Demokracija je tik pred tem, da se samouniči. Oz. še huje, dandanes kar sama sebe spreminja v avtorske, diktatorske režime in plutokracijo, vladavino izključno najbogatejših. Seveda vam ne eni ne drugi ne bodo povedali ali priznali, da je to njihov resnični cilj, ampak jih bodo še vedno polna usta demokracije.

Na to pisanje me je navedlo včerajšnje kolesarjenje, ki so ga eni mediji javnosti predstavili kot začetek upora proti sedanjí vladi, drugi kot opomnik tej isti vladi, da naj začne izpolnjevati dane obljube, tretji pa, da so Golobovi vladi izrekli glasno podporo. Zadeva je ob poplavi bizarnih sporočil iz aktualne politike, predvsem desne, tako povsem izgubil svoj smisel. Očitno le redki razumejo, da je vsaki oblasti potrebno gledati pod prste in jo, tudi ostro, če je treba, kritizirati. To je potem prava demokracija. Mi pa smo, očitno tranzicijsko okvarjeni, še vedno pristaši navijaštva. »Naši« ne grešijo, krivi so »Oni«. Vedno in povsod. In v vsakem primeru posebej. In se ob tem še vedno samopašno trkamo po prsih kako veliki demokrati smo.

A če se vrnem k umiranju demokracije ... Se spomnite skoraj dve desetletji nazaj, ko je svet zajela mantra o globalizaciji, ki da bo prinesla še več demokracije, blaginje in miru? Danes je omeniti globalnost že malone nevarno. Zakaj? Ker so bile v globalizacijo siljene tudi sredine, v katerih so še danes živi ostanki srednjega veka. Globalizacija je tako ustrezala le tehnološkim velikanom in velekapitalu, ne pa tradicionalnim proizvodnjam. Prvi so se širili brez kakršnihkoli monopolnih omejitev in na omejitve so se, če sploh, spomnili šele ko je bilo prepozno. Tradicionalne proizvodnje, ne le industrija, tudi

kmetijstvo, turizem, itd. pa je trčilo na kup globalizacijskih pasti, v veliki meri pa so, vsaj v kapitalnem smislu, postali odvisni od globalnih trgov in velekapitala. Nekaj časa se je to krpalo s subvencijami in raznimi pomočmi, potem pa so se konservativne stranke spomnile na to, da svet ni tako majhen, kot ga kažejo in da se njihove tradicionalne proizvodnje v njem izgubljajo oz. so izrinjene. Brexit je bil eden prvih večjih uporov proti temu in ne le proti EU kot strukturi. In nato učinek domin. Kar naenkrat je bila nacionalna zavest na prvem mestu. A samo povzdigovanje nacije in sam nacionalizem še ne prinese ponovnega vzpona, še manj blaginje. Nosilke nacionalizma, skrajno desne stranke, so ob begunski krizi s kazanjem na krivce od zunaj pridobile na moči, a recepta, kako vse drugo, ne le begunsko krizo, spraviti v red in popraviti, nimajo. No, Trump je tako »hraber«, da je povsem odkril svoje karte in svetu vehementno razkril svoj plan za Palestino. Še dobro desetletje nazaj bi mu samo za te izrečene besede v Den Haagu za večerjo že rezervirali ričet brez mesa. A kaj, ko jih je prehitel in uvedel »sankcije« proti Mednarodnemu kazenskemu sodišču, ki ga drugače ZDA sploh ne priznavajo. Kot tudi Izrael ne. In OZN je na podobni poti ...

In zato, da se te politike prikazujejo kot demokratične in ljudske obenem, se vse po vrsti zatekajo k povzdigovanju temeljnih nacionalnih struktur, ki se jih je večina družb oklepala pred 100 in več leti. Tako znajo te politične strukture odlično očrtniti svoje nasprotnike, glamurozno napovedujejo, da bo »pod njimi« vse drugače (le da ne povedo natančno kako), ko potem na oblasti ne naredijo ničesar ali pa izpadejo kot debakli, okrivijo predhodnike in nasprotnike, odlično igrajo na registre nacionalne podstat, ki je vedno ogrožena, povzdigujejo nacionalno etiketiranje, versko opredeljenost in slepo pripadnost, povzdigujejo in kot rešitev vseh težav vsiljujejo vse tiste tradicionalne vrednote, ki so jih razvite družbe zavrnile že pred več kot pol stoletja, nacionalne sovražnike št. 1. pa priročno vedno najdejo v marginalnih in že tako ogroženih skupinah. V maniri »Povejte, kdo nas ne voli in ne mara, in povedali vam bomo, kako velik sovražnik je!«! Vse opisano nato na razprodajah človeške pameti prodajajo kot najvišje oblike domoljubja.

Namesto o splošni blaginji, dvigujejo glas o tem, da so preveč obdavčeni najbogatejši – kdo bo ob njihovem vodenju torej imel korist in še bolj obogatel? Namesto bolj kvalitetnih programov in več denarja za šolstvo dvigujejo glas zaradi neustrezne spolne vzgoje v šolah, celo alkohol bi dovolili v šolah, ker da bi to pomaga ohranjati izjemno bogato tradicijo alkoholizma kot nacionalne vrednote v smislu »Kdor ne pije ni Slovenc«. Da bi lahko s tem nadaljevali v nedogled, so največji borci za »svobodo govora«, za katero pa se pri njih največkrat skrivajo popolne dezinformacije, sprevrčanje dejstev, diskreditacija, celo laži, medtem ko je sovražni govor njihova priljubljena literarna in pogovorna oblika. Navedb o nebulozah, ki jih na žalost velik del naroda razume kot resnično domoljubje, kar ni videti konca. In vse to se stopnjuje kot da so volitve že aprila ali najkasneje maja letos.

In kakšno vlogo imajo pri eroziji demokracije ostale, torej sredinske, levo sredinske in povsem leve politične strukture in ne le stranke? Ogromno. Medtem, ko se je svet s svetlobno hitrostjo razvijal v tehnološkem in tudi kapitalnem smislu, je večina teh struktur miselno obtičala sredi 70-tih let ali pa se je prikrito cepila na neoliberalizem. Če se je kje slučajno našla skupina, ki je videla dlje kot od prsta na nosu, je bila (tudi) od teh istih »levičarjev« ožigosana za retro revolucionarne. Zato ne čudi, če nato tudi naš »prvak« opozicije vsakršno družbeno aktivno dejanje v dobro celotne skupnosti označi za »kulturni marksizem« ali »antifa terorizem«. Ta zaspanost levih struktur pa je botrovala

celemu nizu različnih gibanj, ki se deklarirajo kot nepolitične skupine, kar pa je glede na ciljne angažiranosti nemogoče. Drži le, da (zaenkrat menda) niso podaljšek pravih političnih strank. Torej tistega, kar se dogaja na desnici, ko se Rupar s peščico upokojencev predstavlja kot »ljudski tribun«. Ki pa ga k sreči oglašuje tudi sponzor Janša. A del naroda vse to vseeno kupi kot na razprodaji in se ne zaveda, da gre v resnici za čisto pravi »Črni petek«, da smo tik pred začetkom konca. Demokracije namreč ... Kaj sledi, pa si preberite na začetku 😊
Ne ponavlja se zgodovina, pač pa zgodovinsko usodne napake.

ŠOK IN JOK

Imate občutek, da je krovna EU politika v težavah? Da nima več politikov »velikega kova«, ki bi še preden se sploh sede za različne pogajalske mize imela trdno in jasno načrtane cilje? Da ni nič kaj bolje z nacionalnimi politikami?

Občutki vas ne varajo ... Dejstvo je, da so se določene politike zavedale, da se je EU preveč in brezglavo »zaljubila« v ZDA. To se je z vojno v Ukrajini le še stopnjevalo. Ob tem se jim tudi Biden ni zdel nevaren politik, čeravno – že ob njegovi izvolitvi sem zapisal, da so dandanašnja stališča ameriških demokratov dlje na desni, kot so bila prepričanja republikancev ob koncu II. svetovne vojne. Da se je cel svet zaradi kapitalističnih interesov za ogromno stopinj zasukal v desno. Seveda so k temu ogromno pripomogli tudi tehnološki velikani s svojo prodornostjo, še bolj pa z zaslužki. Vsi so hoteli biti najprej kot Gates, da bi včeraj lahko nadomestili Muska. In nihče ni verjel, da bodo zaradi takšnih zasukov v nevarnosti nacionalne ekonomije, še bolj pa politike. Ne, ni to učinek metulja, ker če drugi niso, je vele kapital vedel kam pes taco moli in ...

Eden naglavnih grehov EU politike zadnjega obdobja, seveda v kontekstu današnjih dogajanj, je vsekakor zaverovanost in zaupanje v razsodnost ameriških volivcev. Po tistem, ko Trump ni priznal poraza proti Bidnu in na svoj način pomagal z vdorom v ZDA Kongres, so bili prepričani, da je »anti Trump« efekt tako močan, da se Trump ne more ponoviti. Niti potem, ko je tudi republikanska stranka klonila, in ga znova nominirala. Pa tudi potem ne, ko so se demokrati rokohitrsko odločili za Kamalo. Dovolj neprijetno, da je zagotovila ravno še tistih nekaj % glasov Trumpu, ki so mu manjkali za izvolitev. Zato danes takšen šok ob Trumpovih posegih v predvsem zunanji politiki. Ker – ko je kljub pričakovanjem spet zmagal, so na tihem upali, da bo ostal isti klovn in gobezdač, kot je bil v prvem mandatu. A Trump je nepredvidljiv, totalno nepredvidljiv in zelo odvisen od svoje podobe v javnosti, tudi v medijih. In zato se njegov populizem že dlje časa nagiba k norostim.

Zato verjamem, da je EU politikom težko. Zares težko! Nanj so bili nepripravljeni, zdaj, ko je postal ne več le teatralno agresiven, pa ne vedo kako se obnašati. Biti do njega prijazni in čakati, da ga sreča pamet, kar je skoraj »misija nemogoče«, ali se mu postaviti po robu?

Če slednje, se takoj pojavi vprašanje kako?! Trump namreč v svoji agresiji ni čisto osamljen, razen nekaterih nacionalnih politikov v EU, je na isti liniji tudi NATO, sploh njegov šef Mark Rutte. Da je stvar še bolj zamotana, je EU ostala ob Ukrajinski krizi tudi brez vsaj geografske protiuteži, brez vsaj tihe podpore Rusije. Kitajski, s katero kot z Rusijo ni imela kakšnih paktov, pač pa dobre odnose, se je začela odpovedovati prav zaradi zahteve ZDA. Sledi torej zelo pomembno vprašanje – na koga lahko danes EU

sploh računa? Kdo so njeni prijatelji, zavezniki, ki bi bili pripravljeni ob pritiskih ali še čem hujšem stopiti na stran EU? Nova Zelandija, kamor nas že danes pošilja Rutte? Če ne prej, se bo v naslednjih petih letih pokazalo, da je bila večina dolgoročnih EU politik totalno zgrešena. Kar je že botrovalo tudi notranjemu razdoru in vse bolj prisotnemu zdraharstvu znotraj same EU. Umišljena popkovina navezanosti na ZDA je na strani EU že zdavnaj zakrvavela, mantra NATO-ega dežnika varnosti je prerasla v dobičkonosni kšefteraj z agresorskimi apetiti, postali smo energetske klošarji, tehnološko odvisni od par milijarderjev, ki ne vodijo le svojih mega podjetij, pač pa tudi vlade. Če se EU politika ne bo korenito spremenila in obrnila kompas, bomo čez čas le še neke kolonije, province, poznane po hrani, vinu in mogoče še po kakšni znamenitosti. Če jih prej ne bodo pokupili prej omenjeni milijarderji. Za pol Evrope so tako že prepričani, da je njihova.

NIHČE NE ČESTITA JANEZU ...

36 let stranke SDS. Res, slišati je kot pravljica. A njenemu šefu očitno v otroštvu nihče ni bral pravljič. Če bi mu jih, bi vedel, da se končajo srečno.

Tako teh 36 let, razen zanj in nekaj izbrancev v ožjem krogu, za vse druge ni bilo ravno pravljičnih. Njegovi zvesti sledilci razen sendviča, soka in ponavljajočih se obljub o blaginji ter novačenja v boj proti »komunajzarjem« in »antifa-teroristom« drugega, kot kakšne fotografije z monarhom SDS, nikoli niso bili deležni. Tudi volivci, ki na glasovnicah le občasno obkrožijo SDS, so se večkrat počutili kot v pravljici »Volk in sedem kozličkov«. In ko pridemo nazadnje do »zdravega« jedra, do zveste volilne baze, se vprašamo, če s Pavlom Ruparjem, Povratnikom (The Revenant), ki se kot ostareli DiCaprio vrača v boj, nimata dogovorjenega time sharinga stranskih igralcev in statistov. Tistih istih, ki jim višek življenja predstavljajo sok, sendvič in podžiganje sovraštva. Pot, dolga 36 let, je imela tudi žrtve, ki so padle v borbah za branjenja lika in del tvorca pravljične dežele. A te žrtve, razen občasno Pučnika, se ne omenjajo. So kot tiste osebe na fotografijah J.V.Stalina, ki so bile čez noč retuširane. Tomšič, Hvalica, Brejc, da ne naštevamo dalje ...

Pa vendar, zgodba o »uspehih« SDS je kar nekaj ... Zato je prav, da se tega ne pozabi. Recimo na: Trgovino z orožjem, na to mater vseh afer, na Depalo vas, na posel Mercator-Delo, ki je odprl vrata pekla za neodvisnost medijev, »prevzem« NKBM preko naveze družina Petek-Janša, Nepremičninski posli v Luki Koper (2005-08), Sporna in netransparentna prodaja železarn SIJ Rusom, Ruski terminal Intereurope pod Lovšinom, posli Rajka Janše, afera Čista lopata in prisluhi kabinet-Petek, afera Patria, mednarodna kriminalna zgodba, ki epiloga ni doživela le v SLO, velika soodgovornost pri gradnji TEŠ 6, edino zares veliko darilo slovenskim upokojencem in javnim uslužbencem – ZUJF, Predvolilni brezplačni časopisi, SDS minister Simoniti blejski otok podari RKC, Prvak SDS (še danes) ne zna pojasniti svojega premoženja, BiH - Prijedorski krediti SDS, financiranje SDS in strankarskih medijev iz Madžarske, Covid vladanje z ukrepi, afera »Ventilatorji«, afere z maskami, Hojs-Mahničovo posredovanje splinom in vodnimi topovi ob protestih, prodaja Planet TV pod mizo, izčrpavanja Telekom na račun Nova24TV, Janševe golf in navtične počitnice z dobavitelji medicinskih pripomočkov, Slovenski Watergate – nezakonito brskanje po bančnih računih, afera Lendavske Stožice, Hišni svetovalci in trenje jajc ministra Vizjaka, prodaja Sava hotelov Orbanovemu zetu, sodne

nadaljevanke o »presstitutkah«, nedvigovanje vabil na sodišča, le 5-10% udeležba oz. prisotnost prvaka SDS pri delu v Državnem zboru ...

Res, veliko je bilo teh dejanj in dogodkov, tako da se v SDS te obletnice lahko s ponosom spominjajo.

Zato me čudi, da Janši in SDS nihče ni čestital.

Mogoče se je temu primerno odzval tudi monarh SDS češ, da tako močna, kot je SDS danes, še ni bila.

In da se pravljica seveda nadaljuje.

Nekaj manj kot 2 milijona državljanek in državljanov pa bi nadvse radi dočakali njen konec.

Ker, pravljice imajo vedno srečen konec, a ne?

NE VRAG, TUDI PEDREK BO MEJAK

Ne, še zdaleč nisem zadovoljen z delom sedanje vlade. A roko na srce, četudi večkrat »klamfe serjejo« in (pre)radi »afne guncajo«, vladi J. Janše ne sežejo niti do kolen.

Jasno, da kljub Golobovim zagotovitvam, da bo opravil in pospravil z »Janšizmom«, v času te vlade nismo pričakovali kakšnega Nürnberškemu podobnega sojenja. A iskanja in kaznovanja krivcev za nasilje nad kolesarji in tudi navadnimi, nič hudega slutečimi in hotečimi »smrtniki«, si nismo zamišljali tako, kot se ga je lotilo ljubljansko sodišče. Kot bi v aferi Bavčarjevega Istrabenza kaznovali delavca na črpalki takratnega Istrabenza na Lomu. Zato očitek policijskih sindikatov (vsaj delno) drži. Oziroma je vrstni red obravnavanih in kaznovanih totalno zgrešen. Po reku »riba pri glavi smrdi« bi morali pred sodnike, in to za ušesa, najprej privedi takratnega Janševega zvestega ministranta Hojsa. Ki bi se gotovo branil s svojo odstopno izjavo, mimo katere je ministriral vsaj leto in pol. In ker je odstopil, kar lahko dokaže s svojo lastnoročno podpisano izjavo, ni zakrivil popolnoma nič, kaj ne? Zakaj so ga pa nemara ubogali, če je bil odstopljen, a ne? Sicer to, da je bil sredi »posegov« policije in še specialnih enot povrh v kriznem centru,

pa potem tudi na terenu, bogato obložen z brzostrelkami, ki se niso nosile same, je čisto naključje. Šel je na miren večerni sprehod, natanko tako, kot mu je naročila njegova skrbna mama. Navodila, ki jih je dajal šefu policije pa niso bila nič drugega kot navijaško skandiranje in spodbujanje svoje ekipe. Kar je športno in nikakor narobe. Podoben primer je Žan. Mladi, baročno popolnjeni lovec Mahnič, je pač nabiral izkušnje za morebitni krivolov. In ker se to ne dela v naših prelepih gozdovih, je to treniral sredi mesta. Bolje na »antifa teroristih«, kot na srnicah, mu je na srce položil največji Slovenec po Jakliču.

Ja, na sodiščih bi se moralo najprej znati vsaj kakšnih 50 drugih oseb preden so na zagovor poklicali in kaznovali te štiri eksemplarje. In tu dam prav policijskim sindikatom, ki se sklicujejo na hierarhijo in na uboganje ukazov. Naj torej ta stroga hierarhija velja tudi pri klicanju na odgovornost. Začenši torej s Hojsom in Mahničem in ...

Ja, saj res, kdo bo na odgovornost klical takratnega predsednika vlade? Ker, brez njega Hojs ne bi sklical krizni štab in se potem v oboroženem spremstvu smejal pretepenim in zaplinjenim. Mahnič ne bi blebetal o izrednih razmerah in se na TV napihoval kot žaba, Olaj pa ne bi vpoklical specialcev in še nižji po rangih ne bi zakurblali vodnega topa ter ukazali iz skladišč razdeliti toliko plina, da bi manjša plinska elektrarna teden dni šparala in danes Golob ne bi imel problema z omrežninami.

Da te osebe prav pogrešajo tiste čase, med katerimi so doživljali prave orgazme, pričajo njihovi komentarji na dogajanja v Srbiji. In ob teh zapisih tiha obsodba »demokratov«, ki podpiramo študente v Srbiji, in ne Vučića, kot to delajo pravi domoljubi. Vučića, njihovega prijatelja, skoraj brata. Ja, brata v norostih.

In to naj bi bil potemtakem zametek nove vlade, ki naj bi zamenjala levo-sredinsko koalicijo? In ki bi najprej, tako kot včeraj Orban, v goste povabila predsednico nemške neofašistične stranke Afd. Če ne raje Melonijevo, pa da se pomenijo o ponovni uvedbi kakšne kompromisne rapalske meje. Češ, saj zdaj ko so meje znotraj EU odprte, je tako čisto vseeno kje so, važni so samo dobrososedski odnosi!?

DO KJE IN DO KAM

Razvoj informacijske tehnologije je tako hiter, da bi karikirano lahko dejali, da tudi sama sebe več ne dohaja. Časi, ko smo leta čakali na nove Windowse in Office so prazgodovina. Danes se zadeve menjajo iz ure v uro in ne samo iz dneva v dan. In s to hitrostjo se pojavljajo tudi dileme in strahovi.

Res je, še vsak tehnološki napredek je bil sprejet z zadržki in tudi s strahom. Ko so se pojavile parne lokomotive je prevladalo mnenje, da bo njihov hrup znorel živali, da bodo ob progah crkavale krave. Avtomobili, pri takratnih hitrostih 15 km/uro, naj bi bili bolj nevarni kot pa španska gripa. In tudi pojav informatike, računalništva, je bil v samih začetkih v javni uporabi sprejet z nezaupanjem. Tudi takrat se je širilo mnenje, da bodo računalniki zamenjali človeka. A računalnik je le stroj, mašina, ki je odvisen od programov. Ne vem, koliko se vas še spomni pisanja v tistih za oči bolečih črno-belih okvirčkih WordStara, in kako smo bili potem veseli Windowsov in Worda, Excela ...

Danes informacijska tehnologija z roko v roki s proizvajalci računalnikov, tablic, telefonov, konzol, ipd. vsak dan vrže na trg kup novih programov, ki naj bi nam olajšali življenje. Nekateri nam res, veliko je balasta, koliko pa je dejansko škodljivih programov ali platform, pa bo pokazal čas. Kot je svoje pokazal ob prihodu računalnikov. Bistvena

razlika, vsaj zame, je v prodoru t.i. UI v informacijske sisteme. Kdo je garant, da bo človek nadzoroval to UI in ne obratno. Ne, ne danes, danes ChatGPT napravi tisto, kar mu ponudimo, algoritmi pa to premečejo, oblikujejo, ipd. A razvoj gre brez naše vednosti in tudi nadzora naprej. In kaj bo jutri?

Obstaja namreč velika razlika med včeraj in jutri. Namreč prej omenjena dinamika. Ob takšni hitrosti in tolikšni razširjenosti med uporabniki, je zadeve sila težko nadzorovati in zagotavljati, da bodo zares ostale v mejah človeškosti. Sploh pri mladih ...

VOJNA IN/ALI MIR

Medtem, ko se na Palestino, sploh Gazo, mediji komaj še spomnijo, je zaradi intervencij ZDA ne samo glede vojne v Ukrajini, nastal pravi mali Babilon. Vsak, na tej strani oceana ali na oni strani in še kje vmes, ima svoje mišljenje o tem, še bolj prisotne pa so računice. A tako je pri domala vsem mirovnih pogajanjih. Ne le enkrat je tudi slovenski narod na takšnih konferencah, kjer so se šli »zemljo krast«, potegnil krajšo. Po I. in po II. svetovni vojni. In, ne boste verjeli, niti takrat nismo sedeli za »veliko mizo«, kjer so vlekli meje. Ker te vlečejo vedno največji. Tudi če mi menimo, da te pravice nimajo, si jo enostavno vzamejo. Ker so veliki.

Pa vendar me današnji Macronov sklic malce le preseneča. Tako po zasedbi, kjer se v krogu izbranega dela članic EU znajde tudi Velika Britanija. Pa še NATO. Še bolj pa izražene namere, da se z vojno nadaljuje. Tudi z vojniki iz članic EU. Tudi Slovenije torej, če ta agenda obvelja. Mogoče, a zares samo mogoče, pa je to podoben manever, kot tisti bolan predlog Trumpa, da bo iz Gaze naredil rivero. EU si tako direktnega vmešavanja v to vojno ne sme privoščiti, če hoče obstajati vsaj še ta mandat EU komisije, sveta in parlamenta. Ne le samo zaradi Evropejcev, pač pa zaradi nacionalnih politik posameznih članic.

Glede mirovnih pogajanj, pa ne glede na to, kdo bo sedel za pogajalsko mizo, zagotovo ne bo šlo brez upoštevanja dveh sila pomembnih dejstev.

Prvi je, da je napad na Ukrajino groba kršitev mednarodnega prava. Ukrajinske meje, sploh, ker so jih zarisali skupaj ob razpadu Sovjetske zveze Rusi in Ukrajinci, so mednarodno priznane in v skladu z listino OZN tudi nedotakljive.

Drugi, ne tako poznan, pa vendar mimo njega ne bodo mogli, pa je dejstvo, da je v delu Ukrajine, kjer živi večinsko rusko prebivalstvo, več kot desetletje prihajalo do velikih anomalij. Na kar je Rusija ves čas in dokaj strpno opozarjala najprej Ukrajino, potem pa še EU in še koga. Ne bom špekuliral, da so Ukrajino k temu silili tudi zunanji dejavniki, a dejstvo je, da ta problem ni bil rešen, niti ga ta vojna ni in ne bo rešila.

Če v igri ne bi bilo dodatnih interesov in računov, bi bila ena od rešitev poseben status ozemelj, kjer je v delih Ukrajine do začetka vojne večinsko živel ruski narod. In seveda umik rusih sil, zamrznitev širitve NATA na Ukrajino in načrt okrevanja Ukrajine, v katerega bi morala biti vključena tudi Rusija z reparacijami.

A to je idealistično razmišljanje. Ki ni blizu ne kapitalskim in ne vojaškim strukturam. Širijo se informacije u »kravjih kupčijah« za Ukrajinske zaloge redkih kovin, s katerimi bi si Ukrajina kupila mir in ostala znotraj mednarodno že priznanih meja. Torej – če želiš mir, moraš pristati na to, da boš revež. Večji revež, kot si bil pred uničujočo vojno. Dalje, predlog mirovnih EU sil, ki bi upravljale z Ukrajino – podobno ozadje, kot pri prejšnjih »kravjih kupčijah«, le da bi bil gazde druge. Tudi podmena o tem, da Ukrajina mora biti

vojno do bridkega konca, lahko zraste le v bolni, hudo bolni glavi. In te bolne glave so ravno v tistih prej omenjenih kapitalskih in vojaških strukturah. Slednjih sploh. V Evropi, razen vojn v ex Jugoslaviji, takšnih spopadov ni bilo že 80 let. In da bi to priložnost izpustili generali, ki jim na dušo pihajo kapital in politiki, ki bi se radi zapisali v zgodovino? Malo, zelo malo verjetno ...

Naroda, Ukrajince, Ruse in vse v ta babilonski kaos na silo zvlečene Evropejce, pa tako nihče ne bo nič vprašal. Nobena vojna ali konec vojne še ni bil izglasovana na referendumu ali celo plebiscitu. Pa bi bilo dobro, če bi se to kdaj zgodilo.

TURKOV IN PAPEŽNIKOV NAS BRANI

Tako je v eni od pridig zapisal Primož Trubar.

Na ta citat sem se spomnil ob spremljanju trenutnih aktivnosti EU politike, še bolj pa domače politike, ki vse bolj spominja na politikantstvo.

Seveda se je danes težko brez kančka dvoma izreči kdo je Turek in kdo papežnik. Ker, ne, ne gre za pravico, pravičnost ali kaj elementarno človeškega, temveč so v ospredju interesi. Ožji in iz ožjih krogov. Ki pa preko lobijev in servilnih medijev nazadnje prevladajo. Tako, kot sta Trump in Musk prevladala v ZDA, da lahko po mili volji afne guncata, tako nekako se peljeta zunanja in notranja politika EU.

Še bolj se to odraža pri nas. Po Kučanih, Drnovških, po celi vrsti zares dobrih parlamentarcev, so našo politiko prevzeli populist in plesalci za en ples. Kot da je politika nedeljska veselica s turbo folk uspešnicami. Čez teden pa vsak po svoje totalno shizofren in ne zaupa več niti svoji senci. Še najmanj pa narodu, svojim volivcem. Ta navidezni spopad med »dobrim in slabim«, med našimi in vašimi, za in proti čemu, za edino naš prav, je v resnici pot k izgubi razsodnosti. Kompletna družbene razsodnosti. Narod, bombardiran s toliko informacijami in še več dezinformacijami, mora znoreti. Ne v tistem klasičnem psihološkem smislu, a ni več daleč dan, ko bo naša dežela postala pravi norhaus. V katerem čakalnici že zdaj ne manjka Napoleonov, Cezarjev in celo Mussolinijev pa Stalinov.

In ko je družba na robu, ko ima občutek, da Turki in papežniki gledajo iz vsake špranje, se ukloni avtokratu. Zakaj? Zaradi občutka varnosti. Ker ima občutek, da avtokrat zares ve kaj dela. Problem je le, ko avtokrati začnejo z izvajanjem tistih politik, o katerih na poti na oblast niso govorili. In ko pozabijo na vse svoje obljube iz preteklosti.

TRUMPOVA JAJCA

Verjetno vas je malo, ki se jih spomnite ali pa so vam vsaj znana t.i. Trumanova jajca. Po 2. sv. vojni so ZDA nad Evropo s padali metala pomoč v hrani in v paketih so bila poleg kakšne male konzerve s šunko in čokoladice, tudi jajca v prahu. Imenovali so jih po takratnem predsedniku ZDA kar »Trumanova jajca«.

Danes Evropa (še) ni lačna, še več, sita je. Presita in prenajedena je perfidnega imperializma, ki se nam že desetletja vsiljuje preko filmov, glasbe, sploh pa zadnje desetletje preko družbenih omrežij in portalov, ki izhajajo prav iz ZDA. Včasih me, recimo ob zares odličnih evropskih filmih, knjigah in gledališču, resnično zaboli, ko vidim kakšen pofl in šunder nam vsiljujejo franšize iz one stani velike luže. In kakšno navdušenje požanjejo potem tudi pri nas. In ker to ostane v človeški podzavesti, ni treba več veliko, da so ZDA še vedno videti kot obljubljena, sanjska dežela. V kateri je še d*ek vreden zlata

En tak fenomen je tudi Trump. Nekaterim ljudem se zdi neverjetno fajn, da pride tip in začne kot v vaški gostilni govorčiti in udarjati po mizi. In je videti, kot da je ušel iz znanstveno fantastičnega filma, ko je planet Zemlja tik pred propadom, on pa se pojavi, da bo kot Superman z levo roko rešil vse. In takšne, povsem znanstveno fantastične, so tudi njegove rešitve. Ki pa so v resnici problem, od katerega nas zna še leta boleti glava. Pri tem me čudi nepojmljiva samopašnost in egoizem evropskih voditeljev, ki kar tekmujejo med seboj, kdo se bo z Donaldom soočil in ga poslal nazaj v Muskov studio posebnih efektov. Tudi pred zadnjo svetovno vojno se je dogajalo podobno. Namesto odločnega in skupnega nastopa z jasnimi cilji, soliranja ali pa cincanja. Ja, to priložnost, priložnost enotnega in suverenega nastopa, smo v Evropi zapravili že pred leti, ko so se iz pepela dvignile skrajno desne ideje in ob vse manj učinkoviti neoliberalni EU politiki ljudem postregle z nacionalizmom in sovraštvi. Ki naj bi rešil vse. Zato so Trumpa vesele prav te skupine, ki zdaj med nas veselo mečejo Trumpova jajca. Ne vem, koliko ima to še opraviti z resnično demokracijo, a škoda, ki nastaja, je nepopravljiva in bo imela hude posledice. Te skrajne sile se namreč zavedajo, da je lažje nekoga prepričati z lažmi, kot pa nalaganemu dopovedati, da je bil prevaran.

Politika ni tekma, ki bi jo spremljali s škrnicljem kokic v rokah in se zraven glasno drli. V demokraciji, kolikor so nam je še pustili, smo v tej tekmi igralci vsi. Do zadnjega.

ČRNO-BELO

Ne vem, zakaj so sploh izumili barvno fotografijo in barvne filme, pa PAL-Secam verzije barvne TV. Ljudje so tako željni črno-belega pogleda na vse, kar se okoli njih dogaja, Verjeti SDS, da je

SDS grozi z interpelacijo, če se premier ne opraviči za dejstvo, ki je dobro dokumentirano? Tipično. Ko jim resnica ne ustreza, zahtevajo, da se o njej ne govori. No, pa jim jo ponovimo:

SDS je v svojem mandatu 2012-2013 dejansko znižala pokojnine – to ni interpretacija, to so dejstva. Ko so krčili javne izdatke, so upokojenci občutili posledice na lastni koži.

Danes pa bi radi zgodovino na novo napisali.

Zakaj tak bes? Ker resnica boli. Ker so izračunali, da je lažje kričati o "krivici", kot se soočiti z lastnimi dejanji. Ker vedo, da jih ljudje vedno znova zavračajo, ko pridejo na oblast.

Sporočilo SDS-u: Če mislite, da lahko s pritiski in grožnjami utišate dejstva, se motite. Slovenija ni več v obdobju, ko je ena stranka odločala, kaj je dovoljeno povedati in kaj ne. Danes imamo svobodo – in ta vključuje pravico govoriti resnico.

Interpelacija? Kar izvolite. Vsaka taka poteza le še bolj pokaže, kdo ruši in kdo gradi. Kdo grozi in kdo dela. In predvsem – kdo bi rad skril preteklost, ker se boji prihodnosti.

"Revščina, tudi duhovna, je zanemarjena pastorka politike."

PREDPUSTNA MAŠKARADA

Nobene potrebe ne čutim, da si grem ogledat kakšno maškerado ali pustni sprevod.

Povsem dovolj je bežen pregled spletnih novic in minuta in pol poročil.

Od tam nas že leta dolgo zabavajo maškare, ki prilikam primerno menjajo maske.

Seveda ima to njihovo zabavnjaštvo tudi pravo ime – gre namreč za manipuliranje. In bolj kot manipulirajo, več mask morajo zamenjati. Zato me čudi, da jim mnogi še vedno verjemejo, ploskajo in so nad tem njiovim početjem tudi navdušeni.

Tudi napovedana interpelacija bo maškarada in manipulacija. Karnevalski cirkus bo trajal najmanj 12 ur. Na nobeni pustni povorki ne boste videli toliko različnih šem, nikjer ne bo slišati tako nizkotnih šal na račun političnih rivalov, karneval izvirnih avtohtonih podalpskih banalnosti ... In vse to za narodov blagor? Priznam, da me je za trenutek, a res za hip, razveselil prihod prvaka SDS na t.i. Ruparjev shod upokojencev. Pomislil sem namreč, poglej, zdaj bo pa oznanil, da se umika in gre v pokoj. Mogoče je to celo imel v mislih, pa si je ob prepevanju Čebelice premislil. Premislil zato, ker ve, kako pomembne in pridne so čebele. Le-te namreč strogo spoštujejo hierarhijo v čebeljih panjih in jih lahko sadov njihovega dela oropa le kakšen trot. Kaj pa čebelice vedo, kdo ali kaj je trot? One nabirajo in ... nekdo pač mora med pobrati.

Svojevrstna je bila tudi malone pustna izjava PV Goloba, da so Ruparjevci desni, Kolesarji pa levi ekstremisti. Ker nenazadnje so ti levi ekstremisti znatno pripomogli, da se je tako velika večina na volitvah odločila ne ravno za Goloba, ampak veliko bolj proti

Janši. Ki si je to po svojih akrobacijah s covid vladavino tudi zaslužil. A kot rečeno, čas teče, maske se menjajo. In ko smo ravno pri vladanju, obljubljene reforme 2022-26 si zaslužijo oskarja med karnevalskimi zgodbami, ker toliko transformacij in polovičnih ali še manj rešitev tudi najboljši filmski maskerji ne bi spravili skupaj. Tako dobri so, da nas prepričajo tudi o tem, kako slabe so bile njihove predvolilne obljube in kako dobro to zdaj korigirajo s kozmetiko že skoraj propadlega brenda. Ker – tudi sami priznavajo, brez influencarjev tudi zanje ne bi več vedeli. Še dobro, da to kozmetiko pridno uporablja Janez, ki ga vsaka nova maska pomladi za desetletje ali več. Še malo, pa bo šel spet v Jajce. Tam so se že v njegovem »komunizmu« dobili najboljši nepovratni krediti, podeljeni s sloganom »sve če to narod da plati«.

A vrnimo se k bolj vsakdanjim temam. Ker povsem vsakdanje je bilo slišati poslanko SDS, ko nam je na srce polagala, da se pri ravnateljih v OŠ vedno toči »ta kratke« in da je treba zato točenje alkota raztegniti. Ker – kot je nekdo dejal – če je kozarec vina dober za zdravje, kako zdrav je šele cel sod vina! Mogoče je ob predlogu širitve šankov imela poslanka v mislih prav pustovanja, na katerih bi v šolskih telovadnicah rajali in tekmovali tudi v pitju piva, cvička ali avtohtone šmarnice in ne le ob izvirnih šemah. Da bi kakšno humanitarno društvo še kaj prihranilo in več zaslužilo z organizacijami takšnih fešt, pa lahko v zakonih črtamo tudi otroško delo, da bodo lahko tradicije ptija žejnim alko točili kar učenci tiste osnovne šole. Vsaj ne bodo skoz v svoje lpage buljili, ampak bodo okusili pravo delo. Če gre to skozi, bomo čez nekaj časa kelnerce mi na Filipine in v Nepal izvažali, tako jaki bomo postali. Eks, velja, pa naj stane kar hoče 😞

Oh, pa o krajah se tudi veliko govori v teh predpustnih časih. Eden tako hoče kar državo nazaj. Kot da je država sosedova koza. Nazaj pa želijo tudi svobodo govora. Ne vem zakaj so potem tri leta in pol nazaj sprejeli zakon o verbalnem deliktu, po katerem Janši nisi smel zabrusiti niti tega, da je s svojimi ukrepi nedemokratičen, če pa se danes tako zavzemajo za ta njihov »blekni kar misliš, pa čeprav nič ne miliš«. Tako, brez, da mislijo, so na misijo »podpisi« poslani tudi revčki, ki zmrzujejo ob karnevalsko opremljenih stojnicah pred UE. Ko sem eno priletno vprašal zakaj zbira podpise, mi je gospa prostodušno priznala, da sicer prav točno ne bi vedela, da je Janez to naročil in da menda eni na veliko odžirajo njeno pokojnino. Ko sem ji omenil, da je upokojenec preko 600.000, onih, ki po Janezovo odžirajo te pokojnine pa le nekaj čez 200, pa mi je zabrusila, da lažem in da gotovo ne volim Janeza. Kar je bilo ob najinem slovesu edino, o čemer sva se strinjala. Vseeno sem imel priokus, da se gospa niti v sanjah ne zaveda, da s tem svojim početjem, ki bo vse nas stalo 4 mio €, prav nič ne prispeva k blagostanju domovine, ki jo njej tako ljubi Janez vedno rad (le) opeva, ampak da je v resnici bolj podobna osebi, ki brez pomislekov sledi napotkom vodje neke skupine. Učeni s tega področja bi uporabili bolj določen izraz – sekte. V sektah se nihče nikoli ne vpraša in pozanima če je prav, kar mu je naročeno, in slepo verjame navodilom vodje. Umetnikov samih ne bom branil, ker to že sami predlagatelji referendumu delajo več kot odlično. Ne le ona zbirateljica podpisov, ki sem jo omenil zgoraj. Tako je bilo opaziti, kako množično delijo Picasojevo risbico, ki naj bi jo po njihovo narisal nek naš umetnik, zraven pa pripišejo, da takšnih zmazkov še otroci ne rišejo. Ko so jih opozorili, da je risba v resnici delo slavnega slikarja in da je vredna nekaj milijonov, so se potuhnili, objavo pa zbrisali. Očitno se je nekdo potrudil in odkril, da razen portala X z Janezovim profilom obstaja tudi še kakšna Wikipedija in uncle Google. Drugače pri njih velja sila strogo pravilo, da če si v neki sekti, potem pa res ne smeš priznati, da česa ne veš, ne znaš ali ne poznaš. Kaj šele da si se zmotil. Ker lažejo pa v sektah ne. Sicer imamo pri nas že kar lepo zbirko teh sekt,

pol sekt in podobnih ustanov malih in še malo manjših umov, a tako je to, napredek terja svojo ceno pa magari gremo z ritjo naprej v srednji vek.

Če se boste torej podali v maskare, ves up, da dobite glavno nagrado za najboljšo masko, kar doma pustite.

Ah, še to, včasih so Pusta pokopali. Bojim se, da je danes drugače in da bodo te šeme prej pokopale nas 😞 Krofujte pa le, dokler še kje kaj je ...

VELIKI REFORMIST JANEZ SVETOKRIŠKI JANŠA

Ni važno, kaj izjaviš, važno je, da se dobro sliši in da je všečno. Pa je res ali pa tako daleč od resnice, kot je od običajne, recimo normalne demokratične stranke vse bolj oddaljena stranka SDS.

V naši skupni preteklosti smo imeli na desnici cel niz podobnih politikov, reformatorjev, kot je IJJ. Od elastikarjev dalje, da jih ne naštevam in da s konkretnimi primeri, tudi kolaboracijo, ne dregam v še vedno odprte rane. V katere pa tako rad dregne prav veliki reformator. Da poskušaš očrtni eno najbolj svetlih obdobj naše preteklosti in odkrito zagovarjaš ne le paktiranja s fašisti in nacisti, moraš imeti cilj, agendo in pomoč. Cilj si je IJJ postavil, sam, ne stranka SDS, že ko je bil kot minister za obrambo odrinjen od mize, kjer so se pogovarjali o koncu 10 dnevne vojne. Tega »ponižanja« ni odpustil nikomur. Ne Drnovšku, še manj Kučanu. In je v ta osebni revanšizem pritegnil tudi stranko SDS. Zakaj bi drugače že takrat, na samem začetku iz stranke odhajali France Tomšič ali celo Jože Pučnik? Ker so vedeli, kam Janez taco moli in pri tem krjaveljskem sekanju Slovenije na dvoje niso želeli sodelovati. Tudi pomoči mu pri tem sek(t)aštvu ni manjkalo. Tako, kot je IJJ-u, tudi z aferami (orožarski posli, Depala vas) rasla moč v stranki, so po škofu Alojziju Šuštarju slovensko RKC prevzeli ortodoksni Rode, Stres ter njima podobni. Kar je kar klicalo po naravnem zavezništvu in paktu. T.i. Zbor za republiko ni bil posledično temu nič drugega kot kazanje moči in bolj malo odgovor na Kučanov Forum 21. Ki ga je prav IJJ poimenoval »Kučanov klan«. O njegovih »poslih« z gospodarstvom, bankami, večinoma pod mizo in na vsaj moralno, če ne že pravno sporne načine so bile spisane že cele knjige. In tako dalje in naprej, skoraj v nedogled, vse do današnjih dni.

Ko je IJJ začel svoj veliki »pohod na Rim«, kot se po Mussoliniju večkrat poimenujejo takšni pohodi na oblast. V katerih se strelja iz vseh topov. In ker je v magazinih na Trstenjakovi vse manj municije, so uporabili kar tisto, s katero so si v preteklosti že sami zadali strele v koleno.

Tako kot IJJ nikoli ni bil kriv prav ničesar, tako tudi danes zanika oškodovanje upokojencev v času njegove II. vlade. Danes po medijih, sploh pa po spletu kroži toliko tabel, da jih še Zavod za statistiko ne bi mogel obdelati, a dejstvo je, da mogoče res ni največ škode naredila njegova (spet revanšističa, proti borčevskim pokojninam usmerjena) pokojninska reforma, kot je potem uspel upokojemcem škodovati z ZUJF-om. In še mnogim drugim, jasno. To iskanje igle v kopici njegove slame je doživelo višek z njegovo izjavo, da nas je SDS rešila zloglasne trojke iz Bruslja. A je pozabil, da v arhivih hranijo posnetke in izjave, v katerih je prav on, IJJ, klical na pomoč Trojko, češ da bodo levaki Slovenijo spravili v večji bankrot, kot je grozil Grčiji. Da greš tako daleč, da najprej kličeš »okupatorja«, čez leta pa se hvališ, kako si tega »okupatorja« sam odgnal in nam zagotovil finančno suverenost v že tako omejeni obliki ...

Njegovi opozicijski mandati so vedno polni glasnih »rešitev«, na mizi imajo takrat vedno cel niz reform, po katerih bi v Sloveniji zavládalo takšno blagostanje, da bi se k nam

trumoma priseljevali še Švicarji. A ko zares pride na oblast in ko se od nje tudi poslovi, pa bilance kažejo, da so njegove vladavine vse po vrsti čas največjih zadolževanj. In to tudi v času največje gospodarske konjunktore 2004-08. In kaj imamo od teh zadolževanj? Višje plače ali pokojnine? Ne, višje davke, ker moramo ta dolg vračati. Vsaj polovico svojega pravega obraza je IJJ pokazal med svojim zadnjim vodenjem vlade. V času Covida. In ravno v tistem času mu je uspelo izvesti edino »reformo« v vsej svoji politični karieri – ljudstvu je podelil TURISTIČNE BONE. Pustimo ob strani, da je šlo to na račun kupovanja naklonjenosti in iz sredstev, ki so bila namenjena okrevanju po covidu, a tako srečnega Slovenskega naroda nisem videl vse od plebiscita dalje. Kar je tragikomično.

Pa ni IJJ kriv vsega. Tega v politiki ni in nikoli ni bilo. Ker politika je špil, v katerem karte meče več igralcev. In če ne znaš igrati s kartami, ki so ti dodeljene, potem škoda, da sploh/še igraš.

Ker od sredine pa do leve strani od 2004, ko so se začele delitve in širitve z novimi obrazi, nihče ni storil kaj veliko, da bi narodu ponudil kaj zares spodobnega, razen običajnih floskul. Karikirano rečeno je IJJ s tistim bonom, ki se obeša na največji zvon storil več, kot se danes pripisuje vladi Alenke Bratušek, iz katere so se celo norčevali, ko nas je reševala pred EU Trojko. Omenje stranke so postale pribežališča karieristov brez poznavanja politike, ideološko bodisi capljajo na mestu ali pa se populistično premikajo proti desni sredini, torej tja, kjer je bil pred 20 leti njihov največji rival. V njih ni več prostora za intelektualce, več povpraševanja je po »naših dečkih«, ki se znajdejo. Njihovi koncepti so bolj neoliberalne kot pa liberalne agende, stroka pa balst, ki se ga uporabi le ko teče voda v grlo. Če so se v času Drnovška intelektualci in strokovnjaki dobesedno topli, s kom od njih bo sodeloval in je lahko izbiral med niz koncepti, je danes ta dejanska elita našega naroda nekje v ilegali. In se nihče ne spomni nanjo. Zakaj? Ker si ne upa. Ker vedo, da se bo že tako nedeljujoč sistem, ki so ga mukoma pridelali, zrušil kot hišica iz kart.

To ne pomeni, da moramo iskati nove obraze. A da bi verjeli, da je Janez reformist in Don Kihot, ki nas edini lahko reši ... ???

NAVIJAŠKA LAHKOTNOST NEPOJMLJIVEGA

Po pričakovanjih se je svet in z njim tudi Slovenija po včerajšnjem cirkusu v Beli hiši razdelil. Eni za Zelenskega, ker se je medna upal zoprstaviti Trumpu, drugi za Trumpa /in Putina/, ker sta z DJ-em kot otroka nazijala Urajinca.

Zato kanček premisleka ob vseh teh navijaštvih ne bi bil odveč. Zakaj?

Ker se tisti, ki hvalijo Trumpovo odločnost, sploh ne zavedajo posledic tako »kupljenega« miru na morebitne bodoče premike v svetovni politiki. Če bi torej Zelenski sprejel vse predloge, ki pa so prej ukazi kot prijateljski predlogi, bi se moral odpovedati ne le naravnim bogastvom svoje države, temveč tudi ozemljem, ki jih je Rusija zasedla. In če bo to dovoljeno oz. oproščeno Rusiji, da bo spreminjala meje in se širila na ozemlje mednarodno priznane Ukrajine, potem lahko kaj kmalu tudi drugi uberejo podobno pot. Tistega lepega dne bi tako Italija »lahko« zahtevala ozemlja do Logatca ali še dlje, pa vso jadransko obalo najmanj do Zadra. Orban bi privlekel na dan oni slavni zemljevid velike Ogrske, Avstrijci pa bi že tiskali table z imenom Marburg. In potem bi priletel Trump in

nam na srce položil, da smo bili večinsko naklonjeni ameriškemu demokratu in da če hočemo mir, da naj damo ZDA koncesije na naše vode. Da bo potem mir. Sprejemljivo? Tisti pa, ki se vlečejo za Zelenskega in opevajo njegovo hrabrost, pa naj malce pomislijo na vsa dogjanja v Ukrajini vsaj zadnjih 15 let. Ne, ni se vse začelo pred 3 leti, ko je Putin nanje poslal tanke. Začelo se je mnogo prej in ne tako nedolžno, kot to skušajo predstaviti (ali celo zamolčati) tisti, ki v teh 3 letih niso hoteli najti poti do Kremlja misleč, da lahko spravijo Rusijo na kolena. Da so ob tem igrali igrice, ki so jo spisali na oni strani luže in s katero so tako »strateško« dregali v ruskega medveda s širjenjem NATA-a neposredno na meje Rusije, danes ne bo priznal nihče. Tri leta smo poslušali kako bo Rusija kleknila pod sankcijami EU, Putin pa je ta čas sklenil zaveznitva z vsemi, ki so bili večeraj naši zavezniki, če že ne prijatelji ali partnerji, danes pa ...

Napačne strateške odločitve, ki se vlečejo že dlje časa, recimo vsaj že od sirske vojne, ki je EU ni ne začela, ne končala, »pokasirala« pa begunsko krizo in vzpon skrajnih desnic, nas bodo ogromno stale.

Priložnost za kolikor toliko pravični mir v Ukrajini je EU zamudila. Zdaj lahko le še kot stranski udeleženec samo blaži posledice tistega miru na ukaz, ki jih bo občutila tudi Evropa.

KDO V RESNICI STOJI ZA VOJNAMI

Sta to zares Putin ali Netanjahu, če govorimo le o Ukrajini in Palestini?

Predsedniki držav in vlad torej? So to generali? Poslanci v parlamentih?

Posredno vsekakor. A za vsem tem, za vsako vojno, je v današnjih časih v resnici zgolj in samo povampirjeni kapitalizem. Nič ne bo pomnagalo, če se Netanjahu znajde pred sodiščem v Haagu. Ali katerikoli drug agresorski voditelj. Kapital, tisti breimeni, bo vedno našel nove Trumpe, Putine ali Netanjahuje. Tudi Sadama so »izumili« in Bin Ladna, pa da bi jim predstavljala problem serijska proizvodnja vedno novih Orbanov, Vučićev ali Dodikov?

Kakor se zadeve razvijajo, se kaj lahko zgodi, da čez leto dni ne bo več NATA-a, kot smo ga poznali, mogoče bo od njega ostalo le še milijarde vredno staro železo, mogoče se bo razdelil na dva ali celo tri dele. Ameriški, ki ga bo Trump enostavno priključil Pentagonu in ki bo glede na vloške s seboj odnesel največ. Ostanek, tisti v EU in drugje po svetu, pa bi se znal razdeliti v Svereno-zahodni in Jugo-vzhodni »NATO«, seveda z drugim imenom. Tudi EU kot asociacija ni več tako varna pred morebitnimi težnjami po razpadu ali vsaj cpetivi in delitvi. Tega skrajno desne stranke niti ne skrivajo. Že samooklicanje Melonijeve, da bo most med EU in ZDA, je nevaren premik v smeri nadaljnje šibitve EU. Niti Orbanov NE vsemu, kar se ostali dogovorijo ni nedolžna zadevica. Kdo točno ve, o čem se Erdogan v resnici pogovarja s Trumpom in Putinom? Kako, da je v samo tednu dni Velika Britanija postala največja zaveznica EU, ki jo je ob božiču, vsaj del na Downing streetu, še tako odkrito prezirala? In prisegala na največjega zaveznika angleške krone, na Belo hišo.

In potem se pri nas mnogi mečejo na zobe, ker nas v teh pogovorih, ki so prej zakulisna mešetarjenja, ni zraven. Drug po drugem pljuvajo na omrežjih in podpirajo Putina ali Zelenskega, Netanjahuja ali Hamas. Kdo od teh bi zdržal več kot teden dni brez tako ogromnih količin denarja, ki priteka nekje iz ozadja? Od davkov? Ne bodimo naivni. In, ne, vojn ne podpira samo orožarska industrija ali naftne in rudarske družbe! Vojne

najbolj izdatno podpira podaljšana roka povampirjenega kapitala, ki jo najdemo v finančnih institucijah. Od bank, sladov, zavarovalnic in drugih finančnih mešetarjev. Te relacije finančni trgi – posamezne države – vlade - mali človek, so tako porušene, da na prve nihče več nima vpliva. Počnejo lahko kar se jim zahoče. Tudi vojne.

Družba tako ne potrebuje le mirne koeksistence med narodi in državami. Preden bo takšen mir zares mogoč, bo potrebno skleniti nov družbeni dogovor, v katerem pa prej omenjeni pod nobenim pogojem ne smejo sodelovati. Včasih so rekli, da je čas tik pred polnočjo. Koliko torej ure kažejo danes?

DRUŽBENA PISMENOST

“Ljudje na splošno vidijo le tisto, česar si želijo izključno zase, in slišijo samo tisto, kar želijo slišati in je vsaj v posredni povezavi z videnim. ”

Ne gre zgolj za čisti, elementarni egoizem, vsaj ne vedno. Živimo namreč v času, ki nam ga narekujejo milijarde gigabajtov podatkov, ki jih niti najbolj zmogljivi računalniki ne morejo procesirati.

Kako se naj potem v njih znajde slehernik? Preprosto se zateče k surogatom, izvlečkom, v katerih se edino najde zaradi v citatu zgoraj opisanih dejstev. In takšne krilate, sežete in včasih tudi grozeče objave se širijo prav po omrežjih. In tam je vse res, verjamejo sleherniki. Če pa te ali podobne objave pridejo tudi od politike, ki so jo sami volili in so ji naklonjeni, potem se pri njih skoraj nikoli ne pojavi dvom, ni distance in ni poguma ali firbca, da bi iskali drugo mnenje. »Je že res, če on/ona/oni tako pravijo, že vedo« so zaupljivi in prepričani v prav drugih. Drugih, ja...

Tako npr. - poziv skrajne desnice, da umetniki, vsi po vrsti »kulturni marksisti«, odžirajo pokojnine drugim, in da bi namesto nevladnikom, ki so tako le balast in cokla demokraciji, denar raje naložili v orožje. Ki nas bo varovalo pred hordami teroristov, ki trenutno štejejo cca 1.00 beguncev, orožje, ki bi nam zagotovilo mesto za mizo med veliki. Kako verodostojno so takšne trditve in če gre res zaupati daljnovidnosti te politike, se je treba vrniti le 3 leta nazaj, ko so objemali enega akterja, danes pa klečijo pred njegovim nasprotnikom. Je to daljnovidnost ali znak manipulativnosti.

Nihče tudi ne pomisli, kaj bi se lahko zgodilo, če že zdaj zvođenela demokracija ponikne in jo zamenjajo v celofan navidezne demokracije zavite avtokracije? Bo to orožje, ki bo zamenjalo večino socialnih pravic res še namenjeno zgolj obrambi pred t.i. zunanjim sovražnikom? Zlorabe, ki smo jim v zadnjem stoletju bili priča, govorijo nasprotno. Da se je to orožje, vedno zaradi »višjih ciljev«, kar nekaj krat obrnilo prav proti tistim, ki so jim iz žepov pobrali denar za to isto orožje. Ja, gre za neke vrste samomor iz zasede, v katero nas pošiljajo politike. In če ob tem pomislimo, da politika s to potezo umori tudi nevladni nadzor nad izvajanjem resnične demokracije? Kaj nam bo potem ostalo?

A bojim se, da je šlo vse že tako daleč, da normalizacija ni več mogoča in da bo treba kuge, lakote ali vojne, da bo končno čas za streznitev. Do tedaj pa bo večina ždela v svojem mehurčku in se pretvarjala, da se njej nič ne more zgoditi in da se naj s tem ukvarjajo drugi. In drugi se že. Na veliko. A na našo škodo povsem napačni ...

STRANSKI PRODUKT MODERNE EKONOMIJE JE USMRTITEV HUMANIZMA

In ko umre zadnji humanist, umre tudi demokracija.

Paradoks pri tem je, da je to omogočil neoliberalni kapitalizem, ki mu je prav demokracija omogočila vzpon. V Evropi je to videti kot ep o Gilgamešu, v katere nazadnje neofašizem z levo roko premaga neoliberalizem. Slednji je prvega leta dolgo toleriral, češ, saj ga bo minilo, neofašizem pa bo celotni liberalizem poslal naravnost na giljotino. Najbolj grozno pri tem bo, ko bodo gledalci ob tem ploskali in uživali.

Figure, pajaci, ki so se nam še lani zdeli kot pobegli iz teatrov ali cirkusov, revanšistično izvajajo ali pa pripravljajo čistke vsega, kar še diši po humanizmu. Dobesedno tekmujejo med seboj in si (za sedaj) nesebično pomagajo in se spodbujajo.

Slovenija pri tem ni nobena oaza, nobena »varna destinacija«. Njena edina prednost je majhnost, zaokroženost na tako ozek geografski prostor, da se o večini ve vse in še kaj. Kar pa ne pomeni veliko, saj še zadnji odtenki humanizma v politiki dobesedno klečeplazijo pred glasnimi eksekutorji.

Tako Janša kot »Belle de Jour« ženam vošči 8. marec, potem pa kot »Belle de Noir« obtoži inštitut 8. marec političnega in verskega vandalizma in terorizma. Razen posameznikov se ob tem ne zgame nihče. Tudi ob njegovi napovedi, da je treba humanizem v podobi civilne družbe, organizirane v nevladnih organizacijah, dobesedno pretopiti v orožje, kakšnega velikega odmeva ni bilo. Medtem, ko s svojimi sledilci na javnih mestih postavlja srednjeveškim prangerjem podobne sramotilne točke in na njih z žalitvami izpostavlja umetnike, se le redki (še) zgrožajo. Da bi na ta pranger danes obesili tudi Prešerna, če bi slučajno zašel v naš čas, ne kane ravno mnogim. Tisti, za katere je volilno telo menilo, da se bodo temu zoperstavili, raje v maniri 60-tih let tačas ženskam delijo nageljne in moškim krajnske klobase. Pa da naj volijo njih, da bo tako ostalo. To Pahorjansko zatiskanje oči in brisanje drobtin z mize se vleče že četrto stoletje. In temu sploh ni videti konca. Razen skrajne desnice le redko kdo danes vidi dlje kot od jutranje kave pa do večerje. Seveda, vsi si močno, premočno želijo oblast. In ravno v tem je problem (iz)umiranja humanizma, ki je že nekaj časa privezan na električni stol in čaka samo še tistega, ki bo spustil ročico in z njo milostni »šus« elektrike. Kot da se čaka le še na čas nižje tarife cene elektrike. Neoliberalci oblast razumejo bolj kot poziv k prikritim plenjenjem, medtem ko skrajno desne stranke oblast vidijo kot obračun z vsemi motilci in kot nebrzdano plenjenje z motorko v roki. Oboji pa se pri tem sklicujejo na demokracijo. Češ – izvoljeni smo. In zdaj bo kot mi hočemo in želimo (znameniti stavek Vaska Simonitija).

Tako kot svet in mi z njim prostodušno gleda na TV umiranja in poboje v Gazi, kako z lahkoto drvi v oboroževalno tekmo kot edino možnost preživetja, kako je politika postala borilni šport brez pravil, kako mednarodno priznani zakoni postajajo le še spomin na neko normalnost, tako tudi mi pristajamo na to, da je za ohranjanje humanizma dovolj kakšna akcija zbiranja zamaškov in donacij z SMS-i. In si zraven domišljamo kako veliki humanisti smo.

OROŽEVANJE EVROPE

Ja, oroževanje. Biznis. Ki bo stal nekaj 1000 milijard, ko bo nori ples zares končan. O žrtvah, ki jih lahko to povzroči, si po moje niti Orwell ne bi upal ugibati. Bo pa zanimivo slišati kaj bodo ob koncu tega mogoče kdaj tudi zares smrtonosnega twista vedeli povedati politiki, ki nas zdaj dobesedno za lase vlečejo na to plesišče. Predsedniki vlad in držav se bodo izgovarjali na svoje svetovalce, analitike in parlamente. Ti bodo krivdo valili na veleposlaništva in obveščevalne službe, te na vohune in ... nazadnje na tebe in mene. Rekoč, saj ste vi tako hoteli. Saj ste nam dali mandat(e). Nastala bo situacija, podobni tisti, ko Američani menda še danes iščejo atomsko in drugo Sadamovo orožje. V sredini vse votlo okoli pa prazno besedičenje. O tem, da bi vsaj besedo ali dve namenili Rusiji, te dni ne boste slišali od nikogar od naštetih. Vsi bi višali sredstva za obrambo, vsi bi se oboroževali. Torej grozili, da bo mir? Če bo že od daaleč videti pobesneli neznanec pristopil k vam in vam grozil, da vas bo na gobec, da bo med vama mir, mu boste verjeli. Ne, ne zagovarjam Rusije, še manj Putina. A v stanju, v totalni shizofreniji, v katero so nas zvlekli kar vseh barv politiki, bi bilo pred vsakim oboroževanje in eskaliranjem napetosti potrebno sesti z Rusi za mizo. Putin ni Trump, je pragmatik. Pragmatik, ki se danes reži, kako je uspelo Trump in tečajev vreči Evropo, ki se je bahala, kako njega drži v šahu s sankcijami, on pa je posle, v našo škodo, kot kretničar trgovanje enostavno obrnil h Kitajski in Indiji. In mu BDP celo raste ... Skratka, pogovor je nujen preden bo prepozno.

EU ima kaj ponuditi. Recimo:

- a) Takojšnje premirje in napotitev enot ZN na to območje
- b) Odmrzlitev tistih 300 milijard ruskega premoženja, ki ga blokirajo
- c) Del tega denarja naj se nameni za obnovo v Ukrajini
- d) Ukrajino eno ali največ dve leti vodi tehnična vlada
- e) Po preteku časa iz prejšnje točke se izvedejo demokratične volitve (ko se vrne vsaj del beguncev, če se sploh bodo)
- f) Na spornih območjih izvedba referendumu kje želi celoten narod živeti – samoodločba vse ne le enih ali drugih
- g) Moratorij na širitev zahodnih vojaških sil in vzopstavljanje baz na mejah z Rusijo
- h) Vzpostavi se isti trgovinski režim (tudi za energente), kot je med EU in Rusijo veljal pred sporom

Sicer je vprašanje, kako bi Putin na vse to odgovoril zdaj, ko sta s Trumpom na istem bregu s katerega na drugi breg EU kažeta osle. A vseeno je bolje poskusiti in skleniti dogovor, kot pa svet zvleči v največjo oboroževalno tekmo v zgodovini človeštva. Pa ne s fračami ali sulicami ... Pa spomnite jih na tisti NIKOLI VEČ! Ker to oroževanje je ogroževanje in ne oboroževanje.

EVROPSKI JEZIK – PAPAGAJŠČINA

Ne vem točno katerega leta, a vsekakor še pred vstopom SLO v NATO, sem imel daljši intervju z Jelkom Kacinom prav na to temo. Torej o + (plusih) in – (minusih) te odločitve. Ne boste veliko zgrešili, če boste še preden kaj zapišem uganili, da Kacin ni naštel niti enega minusa, medtem ko je bilo plusov za celo vlakovno kompozicijo.

Sam, ki ne takrat in ne danes nad NATO-m nisem navdušen, sem ga ob vseh teh hvalospevih vprašal, koliko nas bo stalo letno članstvo v tem ekskluzivnem klubu »najačih«. Seveda številke ni povedal, razkril pa mi je, in s tem tudi javnosti, da bo SLO na račun članstva v NATO celo zaslužila. Da bodo dobave naših podjetij NATO-tu tako velike, da bo SLO vsako leto s tem zaslužila vsaj nekaj deset težkih mio €. Na podvprašanje, kateri so ti posli konkretno, je skrivnosno namignil, da vse še ni za v javnost, da gre le za vojaške in s tem tajne zadeve, a da lahko našteje kar nekaj podjetij, ki so na te dobave že pripravljena. Omenil je Sistemsko tehniko in še nekatere, aja, pa slavnega Krpana, pa (takrat) še našo prehravno industrijo, skratka, pol SLO naj bi od tedaj dalje delalo le še za NATO. Eni takšnih velikih dobav smo bili lahko priča potem v aferi Patria, kaj ne? Le da je šla v popolnoma v drugi smeri. Kot tudi vse ostalo, kar je v zvezi z NATO. No, zares večji del, ki pa je še vedno ogromen.

Zato me je toliko bolj presenetila izjava PV Goloba, ki tokrat ob napovedanem zvišanju obrambnih izdatkov obljublja natanko to, kar je Kacin. Da četudi bo šel denar za obrambo (beri – orožje) bo denar ostal zaradi naložb v orožarsko in drugo industrijo v SLO. Ena tovarišica in gospa, imena zaradi njene bojazni, da bo naročil preveč, ne bom navedel, je izjavila, da si bo nabavila stroje za izdelavo šraufov, da se bo vse to lahko sploh skupaj sešfraufalo.

Pri tem igra veliko oz. že kar odločujočo vlogo EU medijska kampanja o možnosti III. svetovne vojne, ki naj bi jo (prosto po Bogdanu Biščaku) z napadom na Evropo začela tista vojaška sila, ki je v treh letih uspela osvojiti cele tri (3) ukrajinske vasi. Malone bizarna in tragikomična razlaga, ki pa ponazarja tudi trenutni duh stare dame Evrope. Še bolj pa njen čredni nagon. Ki pa se odraža že pri samih t.i. voditeljih EU. Eden zine numnost, drugi, v stili »kuda vsi Turci tamo i mali Mujo«, pa mu pritrujejo, saj da s tem širjenjem strahu izkazujejo evropsko enotnost. Ko drugi blekne še večjo kozlarijo, pa se skeč lepo ponovi.

In zdaj ne pretežko vprašanje? Kako se bo večina prebivalcev EU obnašala, če so se že naši voditelji včeraj obnašali kot noji in tiščali glavo v pesek, danes letajo kot ovce brez glav, jutri pa naj bi si oblekli volčji kožuh, kot obljubljajo in planili na ...

Tako bomo kmalu priča padcu dveh mitov. O tem, da so ZDA svetilnik svobode in garant demokraciji in tistega, da je Evropa dom razsodnih, pametnih, miroljubnih in delovnih ljudi. Kot tudi, da je EU velesila.

KDAJ SMO SE NAZADNJE

Kdaj smo se nazadnje bili sposobni usesti za isto mizo, poslušati drug drugega, sprejeti dobre predloge vsakega od udeležencev in na podlagi tega skupka poiskali skupno rešitev, sprejemljivo za vse?

Ne pomnim ...

Vsak sestanek, magari hišnega sveta samo dveh sostanovalcev, se začne in konča z vlečenjem na svojo stran in z izpodbijanjem predlogov drugega. Kar je očitno privedlo do širšega družbenega egoizma ...

Nihče več ne razume dejanskega pomena termina širša družbena korist in znotraj tega se iščejo le možnosti uveljavljanja lastnih interesov (političnih in/ali materialnih), izigravanje dobrih predlogov drugih pa je menda najbolj demokratično dejanje, kar si jih lahko zamislimo.

Če temu prištejemo še laži ali vsaj polresnice, ki se ob tej borbi za prestiž nujno uporabljajo, bomo hitro prišli do spoznanja, da smo čedalje bolj podobni barbarom, pa čeprav se proklamiramo kot nadvse kulturni. In kot predstavniki najbolj razvite civilizacije.

#Butalcisosmrkavcizanas

CHURCHILL, ROOSEVELT IN ŠE TITO POVRHU

Objave, ki se te dni pojavljajo in ki jih sploh ni malo, objokujejo dejstvo, da danes ni državnikov, kot so zgoraj naštetih. Da bi omenjeni že pokazali temu Zleneskemu ali onemu Putinu, Netanjahuja bi za ušesa v Haag odvedli, Hamas bi spremenili v turistično agencijo, itd. Ob tem se vprašam, kako zagamane profesorje zgodovine neki so imeli pisci teh »ugotovitev«?

II. svetovna vojna se ni začela z izkrcanjem zaveznikov, začela se je že veliko pred prvimi streli leta 1939 na Poljskem. Začela se je z naraščajočo močjo nacionalizmov. Tistih gibanj, v katerih so tako suvereni več držav kot kapital zavohali, tako kot danes Trump, velik biznis. Ta veliki posel, deal, milijoni trupel za milijone reich mark in drugih valut, se je vlekel leta dolgo. In v zaledju te krvave zgodbe so se »veliki trije« leta dolgo dogovarjali kako bodo hudiča na pol presekali. A ne samo hudiča! Tudi Evropo so ob tem rezali po dolgem in počez, igrali Monopoly in »rinčke talali«. Tudi takrat so bili na mizi poleg želje po koncu vojne interesi. Politični, geografski, ideološki in jasno tudi kapitalski, sploh z one strani luže, kjer velja, da je vse biznis. Torej tudi vojna. Zato se ne dogovori o tem, ne sama vojna, ni končala kar čez noč! Ker ni bilo soglasja niti med zavezniki! Teheran, Jalta, Rimska srečanja, in še bi lahko naštevati pa nikoli ne bomo vedeli koliko cigar je skadil Churchill medtem, ko se je dilal z drugima dvema velikima. In, ne, »našega« Tita takrat ni bilo zraven. Niti enkrat. Tudi v Parizu, ko je bilo že vojne konec, ga ni bilo. Niso ga vabili, pa čeprav so se črtale še zadnje meje takratne FLRJ. Ker sploh ni šlo za svobodo ali celo to, kdo je bil na pravi strani, pač pa za interese.

In kaj je še pomembnejše od vsega naštetega? Da so omenjeni samo vodili antifašistično in antinacistično koalicijo. Vodili!

In da je bilo treba skoraj desetletje, da so množice spoznale vso grozo nacizma in fašizma. In so si bile enotne o tem, kaj je zlo in kaj je dobro.

Danes smo nekje tam na retrospektivi zgodovinske premice, ko se je Chamberlein vrnil s srečanja s Hitlerjem in ga proglasil za gospodarskega genija. In ko so se sredi Londona, tudi v Hyde parku, vršili nacistični shodi rjavosrajčnikov. In ko je pri nas dr. Korošec kot minister sprejel dva protižidovska zakona. O židovskih dijakih in židovskih veletrgovcih. Ideologija in kapital.

Da danes mogoče nimamo najbolj«srečne roke» s temi voditelji držav, ki se pogovarjajo o miru, delno drži. A veliko bolj me skrbi, da bomo rabili še leta dolgo, da nam bo kot narodu/om kanilo kam vse to vodi. Ker šle takrat se bodo »pojavi« tudi politiki, ki bodo to tudi slišali. In to zagotovo ne bodo novi Churchill, Roosevelt ali Tito.

TRBOULE OB NASELJU NJIVA

Fotografija je menda nastala leta 1953. Tako pravijo kronisti. Mnogi se v tej že skorajda zgodovinski upodobitvi danes popolnoma drugačnega pogleda na ta isti prostor, gotovo ne bodo znašli. Še bolj zmedeno bi bilo, če bi si poskusili predstavljati kako so le malce nižje od tam, kjer je danes semafor, preko mosta na sliki vozili le furmani. S konjsko vprego so vozili vse tisto, kar se danes prevaža s tovornjaki ali kombiji.

Prostor pod mostom, ki se ga sicer ne vidi, so v tistem času, in tudi še kakšno leto kasneje, gospodinje z rudarske kolonije na Njivi zasedle kot svoje povsem avtohtono ozemlje in v grabnu (Trboveljščici) prale perilo. Ene so uporabljale Radion milo, druge pa bukov pepel iz bližnje skupinske krušne peči ali iz domačega zidanega šporheta. Vsaka si je izborila svoj rečni kamen, čim večji in čim bolj gladek je bil, lepše se je pralo. In to tako, da je s pepelom natrto perilo perica tolkla po tistem kamnu, splakovala pa ga je v tekoči vodi grabna. Roke peric so obvladale današnje predpranje, pranje, ožemanje in še centrifugiranje v sedanjih veš mašinah, kot so že takrat zavidali tistim, ki so imeli prve stroje, najprej le centrifuge. Nikogar ni motilo, da je le dva ovinka nižje iz takratne klavnice v graben odtekala kri. In da so tam poplesavale kot mačke velike p....ne.

Otroci so na drugi strani mostu s pomočjo dolgih prekel, posekanih v Špicbergu ali nad Globušakom proti Kleku, skakali preko potoka. In si le malce višje, kjer so mame prale perilo, zgradili jez in si na grabnu uredili pravo malo kopališče. Redke prave žoge so se nabijale tudi ure dolgo na prostoru pred mostom, neredko pa so se odkotalile tudi v graben. Reševalne akcije žog so lahko potekale vse do Vodenske šole, brodenje otrok po grabnu pa ni zmotilo nikogar. Igrišče, seveda neurejeno na prostoru, kjer danes stoji prehod za pešce pri trgovini Spar, je bilo na eni strani omejeno s pritličnimi in podolgovatimi brakami ter pečjo, na drugi pa s cesto. Cesta je namreč tam že takrat zavila navzgor po gasi med hišami na Njivi vse do Dežmana. Tam, kjer je danes glavna prometna žila, ki teče po dolini navzgor, pa je bila dolga leta le širša in težko prevozna pešpot, graben in na drugi strani pritlične hiše.

Moški so preko mostu odhajali na šiht, največ v jamo, če je bil dan »Marija gelda« (plačilni dan), pa so za mostom zavili levo in po štengah do Čarugata. Na dva deci, partijo šnopca, ki se je lahko končala tudi z eno na gobec.

Ženske, v veliki večini gospodinje, so rade na veliko »obirale in šimfale«, a to vedno med delom. Na gredah (na foto levo), ki so se nahajale tam, kjer danes stoji DDT, so skrbele za samooskrbo. V skupni peči so pekle kruh, hodile po fasengo h Dežman in se za posle moških, dokler so sedeli pod jagnjedom na klopih svojega parlamenta, niso mešale. Ja, tudi moški so znali pošimfati in tudi nergati. Glasno nergati. Čez oblast, svojega štajgerja (izmenskega vodjo), ženo ali kar soseda, ki mu je v hosti posekal že prej ugledane prekle za gredo.

Internet in z njim FB je nadomeščalo posedanje po klopih pred hauzi in ustna izmenjava novic. Redki radiji so bili v kolonjskih hišah glasno naviti le ob čestitkah in pozdravih in pa ob času branja osmrtnic.

Ja, pred več kot 70 leti ...

SUVERENOST KOT DRŽAVNA SREBRNINA

Če je pred leti ob napovedih boljšakov, na katerih so se prodajale pivovarne, farmacevti, letališča, ladje, bencinske pumpe in še peki pa mesarji zavladata prava histerija, gredo danes odprodaje t.i. srebrnine mimo nas kot dan s slabim vremenom. Saj bo jutri sonce, a ne? Na to sem se spomnil, ko sem zasledil, da se je v razpravo na matičnem odboru DZ glede zdravstva, v bran privatnemu zdravstvu postavila AmCham – ameriška gospodarska zbornica v Sloveniji. OK, nekako sem še razumel, da zaradi vojaške hierarhije tisti, ki vsak dan hodijo v službo mimo kipa generala Maistra, morajo ubogati nad-generale iz NATA bolj, kot našo vrhovno poveljnico. Ob tem tudi čisto skesano priznam, da se na vojaške zadeve spoznam podobno kot se Janša na humanizem. A pri vprašanju javnega zdravstva in zahtev po upoštevanju AmCham mi je rahlo pošla sapa. Če torej našega gospodarstva in naših včasih paradnih konjev nismo znali očuvati kot državne srebrnine, temveč smo nasedali zahtevam po 1000% privatizaciji podjetij in totalni razprodaji le-teh, sem bil prepričan, da je s tem več ali manj zgodba napisana. In da bomo družbene sisteme kot so zdravstvo, šolstvo, sociala, ipd. urejali tako, kot se za neko suvereno državo spodobi. Po meri vseh.

Pa očitno tudi na tem področju ne bo šlo. Ozki interesni skupini, naklonjeni privatizaciji zdravstva, je na pomoč priskočila ameriška institucija. Kot v stilu – ker vi pojma nimate, vam bomo mi povedali kako je edino prav. Seveda (še vedno) drži, da večina Slovenk/cev

še vedno verjame, da se onstran velike luže cedita samo med in mleko in da se jim sanja ne, kako imajo urejeno zdravstvo v ZDA, ki to AmCham izdatno financira za tovrstna lobiranja. Tam namreč trenutno kar človek z motorno žago v rokah in kar z odra ureja družbene sisteme. In to že zdaj, ko te lahko pred vrati bolnišnice pustijo crkovati, če na kartici nimaš vsaj petmestnega števila zelencev. Plačaj ali crkni. Humano, kaj? In vse takšne »drobnarije« gredo mimo nas kot nekaj, čemur se ni moč izogniti, preprečiti in v kali zatreti! Kot zombiji se pustimo voditi skozi naša življenja in se pri tem ne zavedamo, da kmalu tudi življenja ne bodo zares naša.

Kaj lahko se nam zgodi, da bomo zaradi nepripravljenosti na tektonske svetovne spremembe nekega dne zgroženi spoznali, da je Slovenija le še ime nekega geografskega področja. A da je več kot le večina »premoženja«, ki smo ga leta 1991 prinesli v našo samostojnost že zdavnaj skopnela in da smo le še najemniki. Pa da je družbena podstat urejena po direktivah lastnikov tudi nematerialnih dobrin. Da bomo postali nekakšni novodobni kajžarji, ki se bodo med seboj še vedno veselo preklali o zmagovalcih in poražencih iz leta 1945. Seveda na veliko veselje kolonialistov in petokolonašev. Resnični lastniki prav vsega našega bogstva, tudi voda recimo, pa bodo od nas oddaljeni svetlobna leta in nas bodo opazili le v bilancah. Celo tako daleč lahko pridemo, da bodo tudi nas zavedli v bilancah le še pod postavko človeški viri. In ti viri bodo zaradi draginje najosnovnejših življenjskih dobrin prisiljeni opravljati dnevno tlako vele-lastnikom. Včasih, za preživetje, nemara kar dve ali tri na dan. Kot v zgodbah Miška Krajnca – vse za ljubi kruhek ...

Orwellovsko? Kakor za koga ... A če pogledamo dinamiko zadnjih let, ko nas dobesedno za lase vlečejo iz krize v krizo, se nekaj znanstveno fantastični scenarij izvaja vse hitreje in tudi veliko bolj rebusno. Če smo z ogromnimi izgubami in zraven še najetimi milijardnimi krediti reševali banke in drugi finančni sektor, pa potem farmacevte in še koga, nas zdaj z grožnjo vojne silijo v nove »zmage«. Medtem, ko bo razsajal strah pred norostjo tistih, ki z našo Slovenijo nimajo nič, še vedo v večini ne zanjo, pa bo šla mimo nas še razprodaja vsega kar nam je še ostalo – torej sistemov, s katerimi se nam zagotavlja pravična obravnava vsakega posameznika. A kaj v tem norem neoliberalnem kapitalizmu sploh še šteje posameznik? Saj se zavedate, da so ceno vašega življenja že izračunali...

NISMO VEDELI ...

To je bil splošno sprejet izgovor, ki so ga ponavljali vsi tisti, ki so najmanj 15 let zvesto sledili in podpirali tako fašizem, kot nacizem. In v grozovitih rabotah obeh režimov tudi vestno, celo zagrizeno sodelovali.

Kdo ve, kakšen razplet bo doživela ta nova svetovna kriza, zmes pravih in trgovinskih ter v ozadju tudi ideoloških in celo morebitnih neo kolonialnih vojn? In kako se bodo odzvali »poraženci« teh vojn? Z »nismo vedeli«? Čas med 1930-1945 je bil v primerjavi z današnjim časom informacijska prazgodovina. A če so narodi takrat bolehalo za informacijsko podhranjenostjo, so današnje javnosti močno izpostavljene prenasičenosti in s tem zmedi. In neselektivnim objavam oz. izpostavljenosti so smetenju in tudi dezinformacijam ter lažem in prikrojevanju dejstev.

Tisto, o čemer so včasih odločali uredniški odbori, danes uredniku in novinarjem preprosto ukaže kar lastnik medija. Ki o mediju samem ne ve drugega kot le to, kolikšna je njegova bilančna vrednost. Ve pa, na katere registre mora igrati »njegov« medij, da ne

pade v nemilost aktualne oblasti. Kar ni daleč od tistega, kar so v nacizmu počeli Goebbelsovi »dobri fantje« in kasneje varuhi »tekovina socializma«. Ne, ne gre vedno za klasično cenzuro. Ta gospa je postala vse preveč razvpita. Seveda lastnike medija lahko nadomestijo s svojo dolgo roko tudi politiki, če niso storili kar koraka dlje in po vzoru nekdanjih medijev ala »Komunist«, ustvarili kar svoje medijsko kraljestvo. Kjer je resnica ena sama.

In ko smo že pri politikih ... Le malce drugačnega odzivanja na dogodke kot pri medijih, smo deležni pri politikih, ki smo si jih več ali manj sami izbrali in izvolili. Kar je zanje znak, da lahko mirno počnejo tudi tisto, kar jim sami nikoli ne bi dovolili. Diskretni šarm demokracije pač.

Pri tem je zelo nevarno bolehanje v nezmotljivost in nezamenljivost politike, še bolj pa politikov posameznikov. Česar ne omaja niti to, da se jih ujame na lažeh, da sprevračajo svoje mnenje kot po vremenu, da v resnici ničesar ne pogruntajo ali storijo sami, temveč da samo slepo sledijo nareku. Koga? Vsakogar, ki jim zagotavlja preživetje na čim daljši rok. In bi sklenili pakt tudi s samim hudiče. Kot da jih pri tem vodi misel Sun Tzu-ja »Slab človek bo zažgal tudi lasten narod, da bo lahko vladal pepelu!«.

In kljub vsemu naštetemu bodo zgodovinarji o nas zapisali, da smo se post festum vsi zaklinjali in prisegali, da »NISMO VEDELI«.

FOTOGRAFIJE NE GOVORIJO

Pa bi včasih morale ...

Na za nekatere nostalgično idilični fotografiji, posneti pred vilo Bled, je tudi moja pokojna mami. Tisto zvedavo črno laso petnajst letno dekle na desni. Ki je nadvse rado prepevalo. Ko mi je nekaj let nazaj ob tej fotografiji z maršalom Titom povedala le del zgodbe o teh istih otrocih in dveh različnih zborih, je imela solzne oči. Pa ne zaradi Tita.

Takrat sem pisal roman »Tisti njihovi srebrni glasovi«. Če ne bi naslova »Mi smo pa od tam doma« (po Pesmi rudarskih otrok) uporabila že mamičina prijateljica, naša rojakinja in priznana slovenska solistka Rezika Koritnik, ki je leta 1951 zapela tudi »Mojčino pesem« za film »Kekec«, bi zagotovo uporabil ta verz iz besedila Vlada Klemenčiča. In zgodba o »Tistih njihovih srebrnih glasovih« razen večine otrok nima čisto nobene zveze s fotografijo zbora s Titom.

Pripoveduje namreč o otroškem pevskem zboru Trboveljski slavček, ki ga je leta 1927 na takratni šoli Vode v Trbovljah ustanovil prišlek Avgust Šuligoj. Zbor, sestavljen iz izključno rudarskih otrok, je pod Šuligojevim vodstvom v letih do 1941, dosegel mednarodno slavo, ki bi jo danes lahko primerjali s prav tako v Trbovljah nastalo skupino Laibach. Šuligoju so pomagali tudi intelektualci in narodnozavedni podjetniki tistega časa, tako da je zbor postal ne le kulturna, temveč s svojim skladom in drugimi dejavnostmi, tudi socialna institucija. Tako močna, da je pred njo »pokleknila« tudi trikrat vsemogočna Trboveljska premogokopna družba, ki jo je kralj Karadžordžević prisilil, da je lokalna in šolska oblast preklicala prepoved delovanja zbora v času 1928-1929, ki jo je izsilila TPD. V odborih zbora Trboveljski slavček so namreč delovali tudi takšni, ki so bili trn v peti TPD, recimo pisatelj Ludvik Mrzel, predstavnik socialnega realizma pri nas in še mnogi drugi.

Kot rečeno, zbor Trboveljski slavček je prenehal z delovanjem potem, ko so v Trbovlje vkorakali Nemci in že po nekaj mesecev v Srbijo izselili tudi ustanovitelja in dušo zbora, Avgusta Šuligoja.

Tu bom spet vmešal mojo mamo. Kot večina otrok iz Šuligojevih slavčkov se je tudi ona ob vsej ostali evforiji ob osvoboditvi razveselila tudi vrnitve Šuligoja iz Srbije. In tega, da bo zbor spet deloval. Seveda pod Šuligojevim vodstvom. Le-ta je sklical in vodil celo dve ali tri vaje, potem ... Potem pa je nekega popoldneva namesto Šuligoja na vajo prišel nek drugi gospod – tovariš in jim pojasnil, da bo zbor vodil on.

Otroci seveda niso mogli verjeti, da bi jih Šuligoj, ta očetovska figura tako nenadoma in brez pojasnila zapustil. A šele kasneje se je izvedelo, da je zamenjavi botrovalo več dejavnikov. Od tega, da so nekateri lokalni oblastniki menili, da tako uglednega zbora ne sme voditi nek pritepenec iz Primorske, kot so prišleka, rojenega v Gornjem Zemonu poimenovali, do tega, da se je tudi takratna oblast tako v Ljubljani, kot v Beogradu, odločila, da tako vrhunski zbor, ki so ga v svetu primerjali le z Dunajskimi dečki, nima kaj iskati v zabačenih Trbovljah. Da tak zbor sodi v prestolnico. Pa ne štrajkov, po katerih so bile prav tako poznane Trbovlje. In ker skoraj 100 glavo množico otrok iz zbora niso mogli odpeljati ne v Ljubljano, kaj šele v Beograd, so v Ljubljano z dekretom dobesečno v preko komando poslali kar Šuligoja. In zbor dobesečno obglavili.

Naslednji korak, ki ni imel nobene zveze z mladimi pevci, še manj s kvaliteto zbora, je bil sprememba imena zbora. V ohranjenih zapisnikih občinskega odbora za kulturo in prosveto je zapisana ugotovitev, da je ime »Trboveljski slavček« izrazito malomeščansko, buržoazno in popolnoma v nasprotju z duhom takratnega časa. Da ne izžareva duha upora in borbenosti revirjev in njih prebivalcev. Zato so novi kadri, ki so zbor prevezeli, seveda skupaj z lokalno oblastjo predlagali, da se zbor preimenuje v »Titove črne pionirje«. A to je bil račun brez krčmarja. Že v začetku leta 1946 je bilo namreč ime maršala Tita »zaščiteno«. Zato je novo vodstvo zbora na Urad maršala v Beograd naslovilo prošnjo, da naj jim maršal Tito dovoli uporabo imena »Titovi črni pionirji«. Na veliko presenečenje pobudnikov te geste jim je maršalov urad prošnjo zavrnil, med drugim tudi z obrazložitvijo, da gre za lokalni zborček in ne za vsejugoslovansko kulturno

institucijo. Zato je zbor uradno nastopal pod imenom »Črni pionirji«, medtem ko so počasno umiranje zbora na obroke pred domačo javnostjo tolažili, da gre za Titove pionirje. Zagrenjeni Avgust Šuligoj je vse to spremljal molče. A je vseeno vedel, da njegovo delo ni bilo zaman. Mami mi je povedala, kako se je je razveselil vsakič, ko sta se v »dolini« kje srečala in jo tudi okaral, ker potem ni hotela več peti v zboru. »Če pa ni bilo več tako, kot je bilo pri vas!« se je opravičevala mami.

Še marsikaj se je od takrat spremenilo. Nekaj tudi na bolje, a za nekatere stvari bi bilo bolje, da se ne bi nikoli zgodile.

FOTO – FB skupina Trbovlje nekoč - Trboveljski mladinski pevski zbor „Titovi Črni pionirji pojejo maršalu Titu na Bledu leta 1946

ČRNO – BELO V BARVAH

»Nihče ni ogorčen, če blagoslovim podjetnika, ki morda izkorišča ljudi, pa je to izkoriščanje zelo hud greh. Ogorčeni pa so, če blagoslovim homoseksualca ... To je hinavščina! Vsi moramo spoštovati drug drugega.«, pravi papež Frančišek.

Včasih bi, vsaj tisti verni rekli, če je pa sam papež tako rekel, potem že drži. Danes pa vsaj na videz globoko verni in v prvih vrstah ob delitvi hostij in blagoslova glasno zahtevajo, da se v šolah ne govori o spolnosti, da se otrok ne poduči, da pač nismo vsi enaki. Pa da če bo tako, da bomo izumrli. In to očitno samo mi, Slovenci. Zdaj ... možno je dvoje – da omenjeni ne molijo dovolj goreče in da se v posvetnem življenju preveč zavzemajo za blagoslove tistih, ki jih je papež označil za hude grešnike, ko izkoriščajo ljudi. Farbanje ljudi, da smo demografsko ogroženi, da je premalo otrok zaradi homoseksualnosti in drugih spolnih praks, je seveda čista nategavščina. Mlade družine se za otroke ali več njih ne odločajo zgolj in samo zaradi svojega materialnega položaja. Ko se ti isti danes iz nekdanjega sistema norčujejo in nam predavajo o pomanjkanju sadnih jogurtov, pozabijo povedati, da so takrat vsi po vrsti kadili Marlboro in pili Ballantines. Celo s Coca colo so ga mešali. Zadovoljni, ker so imeli službo takoj po končanem faksu in ker »moje stanovanje niso bile samo sanje«. In ko so imeli otroke, so v brezplačnem vrtcu cicibančki jedli še vse kaj boljšega kot le sadne jogurte. Tudi trditve, da je prejšnji sistem propadel zaradi dolgov so izrečene več kot le čez palec. Amerika je najbolj zadolžena država na svetu, pa jo ti isti še kar vidijo kot najbolj svetel svetilnik, hecno, kaj?

In zdaj še ena črno-bela zadeva, ki bo za marsikoga mogoče kar preveč provokativna ... Od kdaj so ljudske mase odločale kaj je to vrhunska umetnost? Ali vsaj umetnost? Že ločnica med kulturo in umetnostjo je zalogaj, ki marsikoga zmede. Je pa res, da sta skozi vso zgodovino umetnosti politika in vera poskušali vplivati na to, kaj je umetnost in kaj ne. Neki papež je recimo dal posekati grškim kipom vse penise, ker se mu je zdelo odkrito moško mednožje vulgarno. Njegovi nasledniki so njegov kiks popravili tako, da so kastrirane dele vandalsko poškodovanih kipov prekrili z dodajanjem figovih listov. Ivana Kobilca je morala na Dunaj, München, v Pariz in celo v zabačeno, na pol še Osmansko Sarajevo, ker slovenska klerikalna vzvišena srenja nje, kot ženske, niti v sanjah ni hotela gledati. Celotno Cankarjevo zbirko Erotika, v več kot 700 izvodih, je takrat velečenjeni ljubljanski škof Jeglič leta 1899 dal javno zažgati. Tudi za časa Hitlerja so se zažigale knjige, slike, umetnike so zaradi »pohujšljivih« del pošiljali v taborišča in jih metali v krematorije. Tudi v prejšnjem sistemu je politična nomenklatura bdela nad

»primernostjo« kulturnega, sploh pa umetniškega ustvarjanja. Zveza borcev je »popizdila«, ko je izšel roman Vitomila Zupana »Nasvidenje v naslednji vojni«. Danes svetovno priznana skupna Laibach je bila ob nastanku leta 1980 predmet pogroma. Nekaj let kasneje, 1987, smo si 57. številko Nove revije podajali skrivaj, pod mizami. Koga od vseh teh letih bi ljudske mase sprejele kot umetnika? Prav nikogar od naštetih. Zato je topoglavo in ponižujoče do nekdanje, sedanje in tudi vse bodoče umetnosti, da umetniško »podobo na ogled postavi« in narod pozove, da jo oceni. Če ne drug, jim bosta čas in zgodovina zabrusila, »da le čevlje sodi naj Kopitar«. Si zamislite vik in krik, če bi priznani umetniki prišli na plan z idejo, da se javno ne sme več izvajati narodno-zabavne glasbe? Ker pač nekaterim ni všeč. Ker ne razumejo kakšen smisel imajo besedila z majanjem zizik in ... Drugim pa se »gravža« iz konteksta iztrgana podoba ženske zgoraj brez s psom, ki je drugače del performansa. Za one zizike ne vem, koliko nagrad, razen fuš honorarjev po veselicah so pobrale, medtem ko je omenjeni performans prejel tudi mednarodne nagrade. Kmalu bo zares pomlad. Barvita. In ne črno bela. Razen v glavah tistih, ki brez hinavščine, sovraštva, zgražanja in obsojanja ne morejo niti dihati, kaj šele preživeti. Svet pa je barvit in mi z njim. Zato, kot pravi papež, spoštujmo drug drugega. Pa ono Lenonovo Imagine si spustite, magari trikrat če bo dovolj 😊

STARA TETA EVROPA

Evropa se trenutno vede kot ostarela teta, ki je bila vajena, da jo vabijo na prav vse dogodke, od rojstev do pogrebov pa še vse vmes. Potem pa se je zgodilo, da vabila na piknik samih pomembnežev ni bilo. Seveda je nergala in kuhala mulo, in ko so oni ravno začeli razmišljati ali se jo splača sploh še vabiti, jim je zabrusila: »Sedaj je brez veze, sploh pa čisto prepozno! Sem že molila za dež!«

KATASTROFIČNOST IN POBALINSTVO

Maratonska predvolilna kampanja stranke SDS me je spomnila na zgodbo, ko se je pred desetletji nekje v J. Ameriki razširila govorica, da območjem grozi huda lakota. V resnici pa je kazalo, da bo letina ne le običajna, temveč celo boljša, kot druga leta. A govorice o grozeči lakoti so vseeno prestrašile nekaj naivnih kmetov, ki so zapustili polja in se odselili v večja mesta. Novica o teh kmetih, objavljena v lokalnih časopisih, je le v nekaj dneh povzročila pravi kaos. Kmetje so množično zapuščali kmetije in polja so ostala neobdelana, žito pa nepožeto. In potem je na istem območju dejansko zavladala revščina in z njo lakota.

Tako tudi stranka SDS ob previdni soudeležbi NSi in Logarja že leto dni pred rednimi volitvami širi govorice o tem, da je država pod sedanjo vlado pred razsulom in da nam brez zamenjave oblasti grozi propad. Če takšne »resnice« širita front man stranke Resnica.si ali enfant terrible naše politike Zmago, bi se človek samo prizanesljivo nasmehnil. Ko pa začne o reševanju države, sploh pa najbolj ranljivih skupin državljan/ov trobiti stranka SDS, pa se spomnim njenih treh in pol vlad. Da ne boste preveč mučili strica Googla - pod pol štejem tisti nesrečno epizodo z Bajukovo vlado. No, in v času teh vlad je stranka SDS vedno zase trdila, kako operativna in učinkovita je.

V resnici pa je delovala kot gozdar, ki s topo sekuro seka vse kar mu je na dosegu. Zakaj s topo? Ker SDS, razen zloglasnega ZUJF, ni bila sposobna vsaj zastaviti kakšno od reform. In zdaj drugim očita, da jih niso sposobni izvajati! No, če pa so že lotili kakšnega oreha in poskušali, pa so jih lotevali na napačnem koncu. Zdravstveno npr. v spregi s privatnim zdravstvom, ki jim je bil edini relevanten sogovornik in tako bi javno zdravstvo reševali na željah in pričakovanjih privatnega zdravstva. Vse ostale sogovornike bi potisnili pred zid, češ – reforma je nujna, bili ste nesposobni, zdaj pa vam ostane le, da molčite. Skratka, očitki Janeza Janše, da so sedanje intervencije te vlade (ki zares niso reforme) neučinkovite, je treba gledati skozi njegove oči. Niso namreč sklenjene s tistimi, s katerimi bi jih sklenil on in od katerih bi on sam lahko pričakoval koristi. Podobna zgodba je s pokojninami. Razen tega, da se je Janša enkrat prikazal na Ruparjevem shodu gruče nekaj sto oseb, ki naj bi predstavljali vse slovenske upokojence, ga v teh sredinah še nikdar in nikoli nismo imeli priložnosti videti. A treba ga je razumeti – človek ne more v istem dnevu jesti čips na jahti dobavitelja medicinske opreme in obenem razpravljati s predstavniki upokojencev na svetu ZDUS. Upokojenka Micka Kovačeva mu gotovo ne bo mogla zagotoviti sredstev za leto in pol dolgo kampanjo, medtem ko mu jih bodo rade volje obljubila razna združenja delodajalcev. Seveda ob obljubi, da bo njihove prispevke znižal. Občutno znižal. Ob vzkliku »na eks, vse po to narod požrl« spi je kozarec rujnega in se odpravi še k maši, da po obredu s škofom dorečeta par zakonskih in poslovnih zadev. A ker imamo vero in oblast ločeno, Janez sedi na eni, škof pa na drugi strani mize. Na povsem drugi strani Janez Janša sedi tudi takrat, ko je treba prevzeti kakšno odgovornost. In zanjo odgovarjati. Namesto tega v boj z javnostmi raje pošlje svoje eskadrilje borcev za resnico. Grimse, Mahniče in druge iz zavidljivo dolge falange oseb, ki jim pobalinstvo niti v zrelih letih ne dela nobenih težav. Njihova edina naloga, poleg obrambe lika in dela njihovega nespornega vodje seveda, je vzpostavljanje čim bolj toksičnega okolja. Do konca zastrupljeno politično ozračje namreč predstavlja idealno kloako, v kateri se potem prav stranka SDS najbolje znajde. Strnejo vrste in narod rešujejo na podoben način, kot so ga v času covida z maskami iz papirnih robčkov in nadstandardnimi gumicami. Res je žalostno, ko mnogi brez da bi pogledali v nebo kar slepo verjamejo, da ne pada le dež, ampak za pest debela toča.

DISKRETNi ŠARM NOVODOBNE BURŽUAZIJE

Včasih imam občutek, da so naši športniki neke vrste speči agenti vsakokratne oblasti 😊 Speči čakajo, potem pa grejo in zmage nizajo ravno takrat, ko imaš občutek, da smo tik pred tem, da bi pri nas lahko počilo. In to zares počilo. Potem pa Prevci, Faki in Lampičke podalpsko javnost tako razveselijo, da samo še pleše. Kot pleše Golob in kar mimogrede, ko njegova DJ-ka menja oblekce in ploščo, okrca predsednico Pirc Musarjevo, da se kot predsednica preserava in klamfe serje. Da se NPM ne zaveda, da je le neke vrste vratarka v Golobovo kraljestvo. Sori, a tako razumem njegov poziv z vsemi podnaslovi na njegovem obrazu. In se ob tem sprašujem, če je Ustavo RS zamenjal kar srednjeročni plan podjetja Gen. Iz katerega prihajajo domala vsi »štomarji« med poslanci GS. Namreč, institut predlaganja guvernerjev BS, ustavnih sodnikov, varuhov in še koga, si ni izmislila predsednica NPM. Le povsem resno ga je vzela. In po dolgem času lizunstva med nekdanjim predsednikom Pahorjem in predvsem desnimi strankami v DZ.,

je NPM končno začela s temeljitim izpraševanjem predlaganih kandidatov. In jo pri primarni izbiri prav malo briga komu so Golob, Janša, Han, Tonin in Mesec naklonjen in komu ne. In jo tudi ne sme. Zakaj? Ker je neposredno izvoljena predsednica in odgovorna vsem, in ne le stranki GS, pa čeprav je kao »ta glavna«, in tudi ne katerikoli drugi stranki. Pa tudi zato, ker končno predsednica izbira kandidate/ke na podlagi zanj, izkušenj in referenc in ne na podlagi sprejemljivosti, vodljivosti ali celo simpatičnosti kandidat/ov. Če je Golob resno mislil, ko nam je obljubljal čisto demokracijo in konec nepotističnih praks v stilu »samo, da je naš«, bi moral predsednici bolj prisluhniti. In zaupati njeni presoji vsaj toliko, da svojega Golob ne izsiljuje preko javnosti in to še preden NPM sploh pove kdo bo predlagani kandidat. Tako pa že od samega začetka sage o bančnem šefu poslušamo eno in isto Golobovo mantro, da so oni že zdavnaj pojasnili in obelodanili, koga bodo postavili na to mesto. In da jim je pri tem (pazi!!!) v napoto samo NPM! Demokratični institut predsednice je najbolj močni stranki v DZ v napoto! Halo?! Zakaj potem ne gredo in spreminjajo ustave in to pristojnost, ki zaenkrat zavira ravno to, da bi o čisto vsem odločale samo še politične stranke, iz ustavnih določil enostavno črtajo. Še Janša bi jim zaploskal. Sploh, če bi zraven predlagali, da se obe funkciji, predsednika države in vlade, preprosto združita. Poglejte kako z lahkoto vladata Putin in Trump, a ne? A če si je že Janša večkrat privoščil prav to, da je dobesedno izničil pristojnosti predsednika države, od GS in Goloba tega ravno nismo pričakovali ...

In ta klic Goloba, da predsednica blokira imenovanje bančnika nad bančniki ravno v času, ko se v Bruslju dogovarja o 800 milijard vrednih načrtih, je ponovno en tak spin, ki lepo odvrta ljudi od dejanskih problemov. Ker šef Banke Slovenija bi se zdajle moral dobesedno na zobe metati, da bi bili pri poslu tisočletja ja zraven.

Se sploh zavedamo, kaj pomeni tistih 800 milijard o katerih se dilajo v Bruslju? In tega, da je to le začetna ocena? Cena, ki jo bomo plačali, da iz dnevnih novic mogoče le izginejo grožnje, kako se ruski tanki že nevarno približujejo Spodnjemu Kašlju. In tega, da bo le obrobna novica, kako se bodo pokojnine in plače obravnavale po ZJUF 2, 3, 4, pa do ZJUF 20 in več. O krčenju javnih sredstev in sociale se bo glasovalo v vsakem mandatu večkrat, kot se je v 50 letih o NUK 2. Projekt oboroževanja Evrope je bilo rečeno za lase privlečen. Če bi Rusija zares imel namen napasti EU ali katerokoli članico, bo potemtakem čakala nekaj let, da se evropska orožarska industrija sploh postavi na noge? Zaostanka cca 50-60 let namreč najmanj desetletje ne more nadoknaditi. Naprej ... Na rit me je vrgla skrb bruseljskih mislecev, ki so jo papagajsko začeli ponavljati tudi naši politiki, da je treba biti pri tem projektu solidaren kot še nikoli! Dobesedno na rit me je tufnilo. Ker, besede solidarnost pred leti, če omenim le zadeve v primeru Grčije in tudi Slovenije, v Bruslju niti slišati niso hoteli. So pa takrat izjemno solidarno prisluhnili bankirjem, ki so tistikrat vse skupaj tudi zares zakuhali in zavozili. Kdo bo torej imel koristi od teh 800 milijard, ki jih bomo solidarno plačevali vsi iz članic EU? Najprej bo EU spet hudo »solidarna« s finančnim sektorjem, ki bo zagotovil EU kredite. Kreditov, ki bi jih najel mogoče le 1% prebivalcev EU. A ker ostalih 99% ne bodo o tem niti povprašali in ker v kapitalizmu še smrt ni zastoj, kaj šele vojne ali nekaj, kot vojno stanje, v katerega nas vlečejo, bodo seveda bančniki lahko izsilili posle, kot jih še Adolf ni mogel pri Židih. In gospodarstvo, da bo zacvetelo? Katere? Nemčija, Francija in nemara še Finska že imajo nekaj tovarn, kjer bi lahko začeli kovati orožje. Ne bi me čudilo, če bi se priključila tudi Velika Britanija, begunka iz tiste EU, ki jo je samo izkoriščala. Tudi Italija se bo pošlepala, kot vedno, saj imajo dober nos in točno vedo kdaj in na katero stran se je treba postaviti. Skratka, posle si bodo med sabo »solidarno«

podelili samo »veliki«. Golobove sanje o tem, kako močno bo ta vseevropska oboroževalna norost pomagala da slovensko gospodarstvo dobesečno zacveti, so kot sanje o tem, da bo knof z gat, narejen nekje v Sloveniji, narekoval vsaj evropske, če ne že svetovne modne trende naslednjih deset let.

Plačali bomo kot žuti, to je jasno. Ne le Golob, tudi naši poslanci v EU parlamentu že hodijo na tečaje in treninge kako naj svoj narod prepričajo, da je načrt o 800 milijardah oboroževanja boljši, kot pa diplomatska rešitev vojne (vsaj) v Ukrajini in zakopana bojna sekira z Rusijo.

Moj dedek je znal reči, da ko lovski psi zavohajo kri, da jih niti gajžla več ne zaustavi. Podobno je s tistimi, ki zavohajo denar. In danes večina voha samo kje je vsaj kak cent, ki bi ga lahko komu speljali. Od centa do 800 milijard pa pri takšnih tičih ni daleč. A takšna je pač novodobna buržoazija, ki smo jo kar sami ustvarili ...

Še dobro, da prihaja praznik pod Poncami!

SEJA VLADE 16.3.2027 - FISKALNO LETO 2027/28

/fantazijski prizor o komajda verjetnem, a možnem/

Vlada zaseda in poleg PV in ministrov na seji preko zooma sodelujeta še poverjenik EU komisije in eden od izvršilnih direktorjev Evropske banke.

»Javni sektor še vedno čaka na zadnje usklajevanje po dogovoru iz leta 2025 in ...« reče eden od ministrov.

»Samo malo ...Ta sredstva so že porabljena. Približno 100.000 manjših dronov je bilo izdelanih iz tega naslova. Prosim, da to nemudoma prečrtate ali pa najдите druge vire. Dalje?« se oglasi poverjenik EU.

»NUK 2 in Drama ... Poleg sredstev, ki so že bila rezervirana, bo treba zagotoviti še sredstva za anekse, ki so že na mizi. Potem ...« s strahom pove kulturni minister.

»To še za mesečno anuiteto našega kredita ne bo dovolj in kje so še obresti? Prosim, da to postavko povsem črtate!« je mirno pojasnil izvršilni direktor Evropske banke.

»Oprostite, ampak NUK je že v izgradnji! Tam zdaj zeva jama, krater, velik kot štirje olimpijski bazeni!« je ugovarjal naš minister.

»Ne komplicirajte, prosim vas ... V situaciji, v kateri smo, lahko vaša vojska te jame uporabi kot vadbeni poligon za mestno vojskovanje! S tem lahko prihranite sredstva, ki so bila predvidena za ... čakajte, samo malo ... za taktično usposabljanje izvršilnih kadrov!« ga je podučil poverjenik EU.

»Kdo pa so ti izvršilni kadri?« se je oglasil še PV.

»Vlada, poslanci DZ in DS, ministrstva, vsi vaši župani in občinski svetniki ... Treba je ustvariti neomajno enotnost.« ga je podučil poverjenik EU.

»Za že začeto gradnjo novih najemniških stanovanj smo rezervirali ...« je začel spet eden od ministrov.

»Pa lepo vas prosim ... Rezervirali, rezervirali! Mar mislite, da pišete Božičku? Črtajte to, da se vam ne bo smejala cela Evropa!« se je zasmeljal oni iz Bruseljske banke.

»In kam bodo šla ta sredstva?« se je oglasil nekdo.

»Naša predsednica Ursula je ukazala, da se na vseh evropskih mejah z Rusijo zgradi zid, visok najmanj 50 m in tako robusten, da bo zdržal dlje, kot Kitajski zid!« je povedal EU birokrat.

»Tu so še usklajevanja pokojnin in za to ...« je nadaljeval eden od nesrečnikov, ki mu je po nesrečnem žrebu pripadlo ministrsko mesto v slovenski vladi, zadolženi za izpeljavo načrta »Reševanje = oboroževanje«.

»Joj, kako naivni ste. Kakšne pokojnine? No, mislil sem, da smo se razumeli, ko smo vam razložili, da je treba pokojninske izdatke zniževati! Razlika bo šla v izdelavo osem kolesnikov, delno pa za izdelavo streliva. Kako boste to storili? To je vaš problem. Najbolje, da napravite medijsko kampanjo, nekaj preprostega in ne preveč dragega ... Nekaj kot tista vaša genialna razlaga iz covid časov, ko ste starejšim lepo razložili, da se njihov čas izteka in da se jih ne splača zdraviti! Če je tako, tudi pokojnin ne rabijo, vsaj tako visokih ne. V Grčiji bi za pol vaših pokojnin ubijali!«

»Ko ste že omenili zdravje ... Za zdravstvo smo v letošnjem letu namenili ...« je začela ministrica.

»Počasi, počasi ... Zdravstvo je EU komisija razdelila v dve področji. Na osnovno zdravljenje, za katerega je odgovoren vsak posameznik. Namesto obiska zdravnikov se bodo lahko bolniki brezplačno sami zdravili in to preko portalov, kjer jih bodo obravnavali zdravniki umetne inteligence. Drugo je sekundarni nivo. Tega še dodelujemo, a vseeno vam svetujemo, da o več kot 30% dosedanjih sredstev niti ne sanjate!« je bil jassen oni iz Bruslja.

»Pa znanost? In šolstvo?«

»Znanost je treba v celoti usmeriti in podrediti potrebam vojne industrije! O kakšnih programih čiščenja vod in celo neumnostih glede raziskovanja vpliva migracij na vašo skupnost tu berem? Šolstvo? Pripravljajo se enotni evropski standardizirani učbeniki in vse vrste šolanja se bo izvajalo izključno preko spleta in z učitelji umetne inteligence. Treba je namreč zagotoviti čim bolj enoten pogled na vse od evropske zgodovine do fiskulture, če plastično ponazorim. Tako ne bo več prihajalo do protestov Avstrije in recimo Norveške, da ima vaša država neprimerljive prednosti pri smučarskih skokih in poletih. To pač ne gre. Ali bodo vaši skakali proporcionalno glede na velikost vaše države ali pa bodo diskvalificirani. Simpl. Bizarno? Kaj pa je bolj bizarnega za celotno Evropo, kot da ena sama slovenska družina v teh časih ogroženosti proizvede toliko skakalnih šampionov, kot jih ni zmožna cela Evropa skupaj! Treba je biti enoten in solidaren!«

»Kaj pa naša vojska? Za slovensko vojsko bo ostal proračun enak?«

»Čakajte ... O kateri vojski to govorite? Kot vem smo z vašimi vojaki na podlagi ključev iz Avstro-Ogrske in tudi nemškega **Wehrmachta** iz 2. sv. vojne zapolnili enote nemške, madžarske in avstrijske vojske. Tudi Češke, Slovaške in Hrvaške vojake smo razdelili na podoben način. Evropa je enotna, gospe in gospodje, e-not-na! Zapišite si to za uho!« je povedal poverjenik EU komisije, predstavnik Evropske banke pa mu je le prikimal. Naslednji trenutek se je na ekranu, kjer so prej videli oba predstavnika Bruslja, pokazal sneg.

»O redukcijah zemeljskega plina in nafte ju niti vprašali nismo!« je dejal nekdo čisto tiho.

»In o obljubljenem krompirju iz Španije ali Belgije. Pri nas ga, pa da se ubiješ, niti v okolici Kamnika več ne najdeš ...« je skoraj zajokal kmetijski.

»Ampak, bodimo optimisti! Če bo vse po sreči bomo v kratkem dobili naročilo za izdelavo treh vrst vijakov za izdelavo goseničarjev in nemara tudi generalskih epolet pa vezalk za paradne čevlje! Kar bi bil izjemen posel! Samo, da ne bodo Hrvati ponudili dumping cene, samo tega se bojim!« jih je potolažil PV.

35 LET PREDOVILNE KAMPANJE

Tudi kadar mu je uspelo sestaviti vlade in se zavihteti na stol PV, so bila vsa njegova izvajanja vedno, tudi po samo 100 dneh vlade ali še manj takšna, kot da so pred njim že čez teden dni nove volitve. V mešanici napoleonske hladnosti, šank cinizma, pobalinske arogance, seksističnih sikanj in hajderijanskega ščuvanja, je tudi svoje največje zdrse proglašal za zgodovinske zmage. Tudi ob aferah z orožjem, ZUJF-u, aferi Patria, ob klicanju trojke, med covidom, se je razglašal za velikega zmagovalca, resnicoljuba, človekoljuba, največjega demokrata in edinega pod soncem, ki lahko osreči našo deželo. Ves čas smo, tudi zaradi klečeplazenja medijev pred njim, morali poslušati te sicer priskutne, do konca neprebavljive samohvale, ob prav vsakem brnenju kamere in pri vsakem prižganem mikrofonu. Da gre pri tem za najvišjo obliko državniške drže so njegovi pristaši verjeli tudi takrat, ko so se je sam zapletal v celo mednarodne afere ali pa ko je v ogenj pošiljal najbližje sodelavce. Celó ob neštetih sodnih epilogih, ki bi vsakemu politiku pravega kova dale vedeti, da je v politiki oplel. Da so madeži premastni in da jih ne opere noben kalimerovski Vanish.

V opoziciji, zaradi bolečin in nemoči, so se in se še, te njegove »odlike«, tudi zaradi večkrat na dan uporabljene platforme X, samo še stopnjevale in obenem poglabljale. Toksičnost njegovih diskurzov in objav je postala že legendarna in jo kot njegov zaščitni znak navajajo tudi že tuji mediji. Na omrežju X se veliki vodja počuti kot v X dimenziji in kot da ves čas stoji na prepolnem Kongresnem trgu in da se afera JBTZ ni nikoli končala. Prekletstvo te močne avto sugestije mu ne da niti trenutka miru in ga sili v prepričanje, da narod hrepeni po njem in da mu še vedno vsi vzklikajo in obljublajo, da bodo šli z njim tudi v ogenj. A zadnje ankete kažejo, da se od tega »ognja« oddaljujejo tudi nekateri ne ravno zvesti in stalni volivci, ki niso bili nikoli zvesti navijači njegove rumeno-modre ekipe. Očitno ne verjamejo več, da je lahko nekdo v tej ekipi selektor, kapetan, desno krilo, špic centerfor desnice, vezist med levo in desno, steber celotne desne obrambe in še edini golman. Enkrat je se je ena gospa prav lepo začudila – »res ne razumem tega človeka, o vsem komandira, ko pa je kaj narobe, so pa vedno krivi vsi drugi!«. Ankete mu torej kažejo manj, kot bi bil kdaj koli pripravljen priznati. Saj se spomnite, da je frazo o »ukradenih volitvah« Trump dobesedno z ust snel našemu večnemu zmagovalcu. A naš večni zmagovalec je čisto lepo predvidel, da bodo zaradi zaostrovanja njegove retorike in pobalinskih nastopov njegovih pubertetnikov v oblekah sredi DZ beležili prebeg vsaj potencialnih volivcev. Predvsem iz urbanih središč in tistih, ki nimajo spomina zlate ribice. Zato se ni zastonj pojavil na Ruparjevem shodu, zato ve, zakaj ne izpusti niti ene nedeljske maše, dobro se zaveda, koga mora očrniti, da bo na svojo stran pritegnil do sedaj tudi od njegove stranke močno prezrto in zapostavljeno kmečko prebivalstvo. Kritike, namenjene zdravstvu, šolstvu, itd. so le še floskule, retorika pri rušenju trenutne oblasti. Od tega se bo, razen nekaj splošnih obljub, tik pred zdajci distanciral. Ker natanko ve, da če bi kaj obljubil, ne bi izpolnil niti pol tega, kar je naredila sedanja oblast. Zato so upokojenci in kmetje edina »tržna niša«, ki je še nikoli ni resno nagovoril in v veliki večini pritegnil na svojo stran. In tudi če kmetom in upokojencem kaj obljubi, potem pa tega ne izpolni, bo vse isto »ko i lani«. Krivi so oni, leva kontinuiteta, močno pa računa tudi na omejitve, ki jih postavlja Evrope. Češ, saj jaz bi vam dal vse, a oni iz Bruslja ne pustijo.

Je kot Herta, ki obljublja ozdravitev za vsako bolezen, a le, če kupite tisto, kar samo ona ponuja. In se potem dosledno in strogo držite njenih navodil.

Tudi v zunanjo politiko se do volitev ne bo preveč petljal. Trenutno vse prevroč kostanj zanj. Nemci niso pozabili, kako je nekdanj v nebo koval Merklovo, da bi jo potem pljuval. Slike z Vučićem so še vse preveč sveže in je vesel, da zdaj bolj rolajo Jankoviča kot botra srbskemu hegemonu. Ve, da mu tudi njegova obsedenost s Trumpom ne bo nosila točk. Kar ga mogoče boli še bolj, kot hladnost Orbana. Ki ima svojih problemov dovolj pa še glede Putina sta si navzkriž. Von der Lynova ga ima na piki zaradi njegovih v Bruslju in tudi z EU komisijo si ni ravno na ti. Mogoče v tej »diplomatski« klavzuri razmišlja, kako bi obljubil azil Dodiku in s tem utrdil poslovne vezi s Srbijo republiko v BiH. Bi se pa med prvimi in najglasneje zavzel za Timošenkovo, če bodo ZDA in Rusija nemara res končale vojno v Ukrajini. Tako čakam samo še na to, da na omrežju X objavi, da bi mirovna konferenca glede te vojne gotovo potekala na Bledu. A to le v primeru, če bi bil on predsednik vlade. Mogoče tudi tretji Pahorjev mandat ... Ker na omrežju X je menda vse mogoče. Tudi to, da bomo čez 20 let še vedno brali o velikih zmagah pod njegovim vodstvom.

Edino, kar me pri njem spravi do sicer grenkega nasmeha pa je, ko se roga levo-sredinskim strankam, kako neobgljene, neuglašene in neorganizirane so. In kako nekatere lepo sledijo njegovi poti 😞

RIKVERC V BOLJŠE ČASE

Verjetno smo edina država, ki je vse najboljše, kar je imela, ne le prepustila tujcem, preko sanacije bank, državnih subvencij in tudi davkov, ipd. je tujcem za to celo plačala. A s parolami iz časa Tita, citati Che Guevare, obujanjem ex Yuge ali celo z nasprotnimi pobudami, da če hočemo fajn lajf naj Melanijo prosimo, da nas Trump za 51. državo proglasi, pa da če se hočemo rešiti, moramo malikovati nekega Twita in se prepustiti božji milosti, ki jo bodo za nas izprosili cerkveni dostojanstveniki... S takimi ne vem, če bomo prišli dlje kot do kakšne malo manj slabe različice Avstro-Ogrske. Pa že to bi bil uspeh.

Človek preprosto pomisli, da kaj takega sploh ni mogoče! No, mogoče je že, ker prav to se nam dogaja. Ni pa to normalno! In to v sredini, kjer je med tistimi, ki nimajo več mozoljev in onimi, ki še niso presegli Kristusovih let, danes vsak četrti vsaj magister, če ne doktor? Še bolj zaskrbljujoče je, da med propagandisti takšnih idej najdemo celo aktualne poslance.

Rešitev so vizije. Teh res ne mara nihče. A le, dokler se ne uresničijo. Potem, ko se uresničijo, pa tudi največji nasprotniki teh vizij trdijo, da so jih ves čas podpirali in verjeli vanje. Zato so vizionarji osamljeni. Na vseh področjih. In obvezno tudi zapostavljeni in okradeni. Pa ne mislim le na N. Teslo. Tudi v kulturni sferi najdemo vizionarje, zaradi katerih so se po njihovi smrti gore premikale. Prešeren, Cankar, Kosovel so le nekateri med stotinami. Danes, po 121 letih od rojstva slednjega, večina v njegovi poeziji še vedno »rudari« za rimami.

Zrak je prozoren. Tako gleda mrlič.

Joj, da bi srečal človeka!

Iz tihe praznote rase Nič.

Voda se v žlebu odteka.

Kar nam pojasni, da poleg vizionarjev rabimo ljudi z dovolj širine in znanja, da te vizije osmislijo in najdejo dovolj kritične mase med narodom, da vizija postane najprej

oprijemljiva ideja, nato pa projekt. Po Kavčiču smo imeli srečno roko le s peščico takšnih. Ne bom jih našteval, ker sploh ni pomembno tisto, kar je že minilo. Pomembno je to, da večina takšne osebe zavrača. Sploh danes in ob vsej zgoraj opisani »izobraženosti«. Zakaj? Ker ne obljublajo rešitev čez noč. Danes pa je vse usmerjeno v digitalno hitrost in še bolj v ekstremno korist posameznika.

Črpanje vsakega vodnjaka se enkrat ustavi, tudi vodnjak družbe usiha. Žalostno je, da se tega zaveda le povampirjeni kapitalizem, ki ima edini vedno nove vizije in rešitve, kako se obdržati. A v enačbah teh rešitev ni množic. Ni mene, ni vas, ni dvojine. Samo ednina in egoizem.

Ob tem sem se spomnil strategij. Tistih zares kompleksnih, ki jih načrtujejo širša vedenja in ne zgolj in samo politika in ekonomija. Zakaj ne bi v strategijah vsaj z opozorili poleg drugih strok sodelovali tudi antropologi? In avtorje strategij, če jih zanese v preteklost, opozorili tudi na napake te preteklosti. Ali pa jim pod nos pomolili dobre rešitve iz preteklosti, na katere smo pozabili. In jih kar sami pomendrali, češ, napredek terja svoje. Kaj pa zdaj, ko nam bo počasi zmanjkalo materiala za t.i. napredek? Ko ne bomo imeli več kaj prodati tujcem, da bi »napredovali«. In ne, ne pišem o obujanju socializma, če ste nemara narobe razumeli. Pišem o tem, da smo nekdanj bili naprednjaki. V vseh pogledih. Danes pa vozimo v rikverc prestavi in se s tem še hvalimo ...

In jaz grem med njimi v grozi spoznanj:
za vsakim obrazom obraz maščevanj,
ki dvigajo se kot morje vsak hip
v tej ozki strugi gnijočih rib

Srečko Kosovel / Pesem ponižanih

Jaz bi rad hodil
v majhnem plašču
besed.

Ali pod tem naj se skriva
topel, svetál svet.

Kaj je bogastvo?
Kaj je razkošje?
Zame je eno:
majhen plašč imam
in ta plašč ni nobenemu
podoben.

OVCE SE PERE NA 30 C

V duhu predlaganega referendumu sem se spomnil časov, ko je bil IJJ še ves navdušen nad našim civilnim sodstvom in še bolj nad množico podpornikov na Roški. Kar je glede na njegova današnja stališča paradoks oz. ultra preobrat, ki ga je sposoben ustvariti le skrajni populist.

Skratka, če gremo lepo po vrsti, IJJ je takrat zagotavljal, da na vojaškem sodišču zanj ni pravice in je zahteval sojenje pred civilnim sodiščem. Pa ne iz domoljubja. Tudi ne zaradi sojenja v slovenskem jeziku. IJJ je čisto lepo prebiral zvezne uradne liste v srbohrvaščini, tudi tisti, spisani v cirilici mu niso delali nobenih težav. In ne le, da je tekoče govoril srbohrvaško, celo pel je v tem jeziku, ko si je krajšal pot v zgodovinsko Lajce. A ker ni neumen, je dobro vedel, da lahko na račun vzplamtelih nacionalističnih teženj pljune po takrat že kar lepo osovraženi JLA in zahteva nemogoče. Torej sojenje pred ravno tistimi sodniki, kar nekaj jih je sodnikov še danes, ki jih danes javno zmerja s »krivosodjem«. Seveda s(m)o takrat vsi prepričano verjeli, da bi on zares spoštoval postopke in odločitve slovenskih sodišč. Pa jih ne bi. Tako, kot jih ne spoštuje danes, ko še njihove pošte ne dvigne, kaj šele da bi stopil pred njihovo obličje.

Danes je pred temi slovenskimi sodišči, po katerih je leta 1988 tako močno hrepenel, njegov edini zagrizeni podpornik le še odvetnik Matoz. Ki »pro bono« še obubožanega Snežiča ne brani. Tako imenovani 35 članski Bavčarjev odbor, v večini samih eminentnih intelektualcev, je zamenjal Pavle Rupar, človek, ki zares ve, kaj je to krivosodje in je odločitve tega krivosodja že večkrat občutil na lastni koži.

Kaj pa podporniki z Roške? Množice, ki so tam vztrajale in zahtevale spoštovanje človekovih pravic? Pazi, človekovih, in ne le osebnih pravic IJJ. Kar je on povsem narobe razumel. So pa razlika med človekovimi pravicami in IJJ-vem vztrajanju, da njemu sploh ni mogoče o ničemer soditi, spoznali vsi iz takratne množice na Roški. In tako od tiste množice z Roške leta 1988 danes pred sodišči v podporo IJJ, ne vidimo niti enega več. Vidimo pa par deset oseb, ki danes pred slovenskimi sodišči sledijo IJJ pozivu in kričijo, da so IJJ leta 1988 tako ljuba sodišča do konca pristranska in delujejo samo še za to, da onemogočajo njihovega IJJ. In da jim »brez IJJ ni živeti«. That all folk's bi pisalo na koncu risanke. A risanke ni konec. Da bi razumeli vso tragičnost celovitega opusa IJJ, moramo upoštevati vsaj dve pomembni zadevi.

Prva je, da so IJJ leta 1988 najbolj vneto branili in zagovarjali tisti, ki jih IJJ danes javno zmerja "z lenimi levuhi, s paraziti, kulturnimi marksisti in zombiji". Torej domala vsi intelektualci, vsa kulturna srenja, 9/10 novinarjev in ne le nekaj čez 20% ostalih državljanov, ki mu bi danes dali glas na volitvah. Kdo je torej koga »izdal«? IJJ svoje podpornike iz leta 1988 ali podporniki IJJ? 😊

Druga tragikomična zadeva pa je, da ga danes brani in zanj podpisuje abotne zahteve po referendumu tisti del populacije, ki leta 1988 niti riti, kaj šele glasu ne bi dvignil zanj. Ne samo, da ti današnji malikovalci niso razumeli takratnih dogajanj, bolj gre za ljudi, ki bolešno hrepenijo po odločnem vodenju. Po tem, da je avtoritete potrebno spoštovati. In natanko takšen lik je njihov IJJ danes. A če bi današnje sledilce in podpornike IJJ leta 1988 vprašali, če mora takratni IJJ, obkrožen "z lenimi levuhi, s paraziti, kulturnimi marksisti in zombiji" v zapor, bi vam prikimali. Ablast je treba spoštovat, bi vas podučili.

Skratka, IJJ ni in nikoli ne bo spoštoval nobene institucije, če le-te ne vodi njegova roka. In kar je še pomembneje, trdno je prepričan, da njemu ni mogoče o ničemer soditi. Pa še na pranje se spozna in ve, da ovce ne smeš prati na previsoki temperaturi.

KAKO GLOBOK JE PREPAD MED OPRAVLJANJEM IN SOVRAŽNIM GOVOROM

Ogovarjanje veliki večini ljudi služi kot način, kako se izogniti soočenju z lastnim občutkom manjvrednosti in ustvariti navidezno prednost pred drugimi. Ob tem se največkrat zasleduje tudi neizbežen občutek zmagoslavja, da je opravljavcu uspelo nekoga tudi prizadeti. Opravljanemu okrniti ugled ali ga ponižati in sebe v očeh drugih predstaviti kot zgled moralnosti. Kot spoštovano, če ne celo večvredno osebo. Ogovarjanje ali opravljanje pa nikoli ni bila domena le starih tercijskih in okajenih moških za šanki, pač pa so to »dobrino« s pridom uporabljali tudi politiki. Za antično Grčijo ne vem, a v starem Rimu je to po Plutarhovih zapisih že postal pomemben »šport« in tudi posel. Kaj vse se je potem skozi stoletja dogajalo po grajskih kuloarjih, v meščanskih salonih pod bidermajersko pozlato, kako so ogovarjali Lenina, da je promiskuiteten in prenašalec sifilisa, kako je Mussolini italijanskega kralja Emanuela za hrbtno klical pritlikavi dvorni norček, kako je Goering za hrbtno govoril o Chamberlainu, da je gej, kako je Churchill Stalinu opisoval Roosevelta kot šibkega, kako je Jovanka kar s svojimi govoricami menjala generale JLA, kako je Milošević med srbskimi politiki proglasil za agenta CIA Drnovška, kako je Janša Kučana ... itd.

Ampak vsaj od našega Požarja, še v Slovenskih novicah, in v tujini od angleškega Sun-a in Berlusconijskega dalje, pa je opravljanje v politiki postalo prava znanost. In z naraščajočim populizmom je tudi opravljanje dobilo novo dimenzijo, ki so jo omogočila prav omrežja kot so FB, X, ipd. Če se je prej opravljal za hrbtno in v zaprtih krogih, tako da so se trači in čenče šele kasneje trosile med javnostjo, je s tem pojavom krog »zaupljivih«, postal neomejen. Nekdanji opravljavci pa so postali zvezdniki omrežij. Sorazmerno z njihovo »popularnostjo« pa je se je spreminjala tudi naracija opravljanja. Najprej so to bila dokaj odkrita namigovanja na kaj nesprejemljivega, potem je sledilo blatenje, ki je danes preraslo že v vsesplošno sprejemljiv sovražno govor. Ne gre več za to, da bi nekoga očrnili, danes je bistvo in cilj teh izjav to osebo likvidirati. Ne ravno ubiti v fizičnem smislu, čeravno smo bili tudi že priče samomorom oseb, ki so bile napadene na te načine. In zakaj kot družba to dopuščamo? Ker je ogromno oseb, ki v takšnih dejanjih uživajo in se naslanjajo nad klevetami osebe, ki je največkrat sploh ne poznajo. Še v trgovini je niso srečali in nasploh pred pogromom niso sploh vedeli zanjo. Tako danes pri opravljanju, tem javnem blatenju in izjavah, ki vodijo v sovražnost, ni nobenih tabu tem več. Vse je dovoljeno in vse je sprejemljivo. In kar je najbolj grozno, velika večina je prepričana, da je to res pravica do izražanja svojih mnenj. Ne glede kakšna so ta mnenja, ne glede v kaj posegajo in koga prizadenejo. Cilj posvečuje sredstvo.

A včasih, do sedaj ne ravno pogosto, pa se zadeva lahko tudi obrne. In to čez noč. Recimo še pred letom dni je več kot pol človeštva Eona M. oboževalo in ga kovalo v zvezde. V samo nekaj zadnjih mesecev pa je ta ista oseba postala ena najbolj osovraženih oseb v našem osončju. Eon M. je dosegel ravno nasprotno od tistega, kar je mislil, da bo. Njegova verbalna agresivnost, odkrita sovražnost in podcenjevalni cinizem sta njegov medgalaktično vreden koncern spustila skoraj na dno, sam pa je prepoznan

kot večji negativec od Hitlerja. In ga ni boga, ki bi ga še kdaj vrnil na prestol enega najbolj čislanih in spoštovanih zemljanov. Pri nas seveda še nismo tako daleč in še vedno v butalski maniri poslušamo mozoljave kravatarje, ki ne udarjajo več le po kozlovi senci, pač pa politične nasprotnike nebrzdano zmerjajo z najnizkotnejšimi in najprimitivnejšimi nazivi in primerjavami. In ne, nobena laž ni več laž, vse je v luči javnega interesa mogoče res. Mogoče. Mogoče bo tudi njim kdaj nerodno, celo hudo. Hudo za muret. Ali pa se jim bo bumerang vrnil in jim treščil v trdo betico, kot se je Eonu M. In, ne, nobenega prepada ni, je le malo globlji jarek, ki ga lahko preskoči vsak bedak, ki je prepričan, da je junak.

VOJNA IN/ALI MIR

"Edini način, da se znebim svojih strahov je, da o njih posnamem filme. " je nekoč dejal veliki cineast Alfred Hitchcock.

Kaj naj torej stori Evropa, da se znebi svojih strahov?

Mogoče bi se najprej morali vprašati, kateri so sploh ti strahovi, ki razjedajo celotno Evropo? Pa kateri od strahov je resničen in kateri so zgolj umišljeni.

Za obe vprašanji ne rabimo ne psihologov, kaj šele psihiatrov, še manj pa ekonomistov. Slednji bodo seveda rekli, da vedo na vsa vprašanja pravilne odgovore samo oni, a gospa mlajša zgodovina jih že lep čas postavlja na laž. Kar nikogar ne moti, še najmanj pa politike.

TIHA PODPORA VUČIČU?

Razumevanje politike, še bolj pa diplomacije, že dolgo ni več akademska kategorija, tudi razlage le-te so iz resnih novinarskih krogov pobegnile na široka polja javnih ugibanj, natolcevanj, vseglharstva in navijaštva. Tako večina ljudi meni, da bi politiki in diplomati morali storiti natanko tisto, kar bi želeli ali storili oni sami.

Komisarka EU zadolžena za širitev je v prvi vrsti diplomatka. Ni ne generalica, ne politik z izvršilnimi pooblastili. Njena naloga je prej odpirati, kot pa zapirati vrata. In ko kot diplomatka odpre neka vrata, tudi če bi intimno želela sogovornika/co nazijati, okrcati ali mu kaj zagroziti, si tega ne more in ne sme privoščiti.

Marta Kos ni klicala srbskega predsednika k sebi v Bruselj, da bi mu, kot to zdaj tolmačijo nekateri, izrazila podpro. Vučić, kot prekaljen manipulacista, je sam potrkal na njena in še na mnoga, tudi NATO-va vrata. Logično, da bo skušal zavezništva iskati po diplomatskih poteh v Bruslju in ne za pogajalsko mizo v Beogradu. Vučić je pač klasičen primer avtokrata, ki se s študenti in drugimi protestniki »pogovarja« tako, da izkazuje moč tudi na ta način, da izsili pogovore, kot so bili zadnji v Bruslju. S tem srbsko javnost tolaži in obenem prepričuje – »poglejte, kdo sem jaz« in »poglejte, kako majhni ste vi«.

»Primer Vučić« je ne le na prvi pogled že dolgo največji problem današnje Srbije. A pozabljamo, da je obenem tudi velik problem celotnega Balkana. Torej z njim nimajo težav samo prebivalci Srbije, ampak tudi Kosova in BiH. V tem trenutku zavrniti Vučića, ki je sam izsilil srečanje in ni bil vabljen, bi bil signal, da Marta Kos kot komisarka za širitev, niti ostali omenjeni ne zanimajo. Sam bi ob BiH in ob Kosovo vsekakor v ta ekonomski lonec prištel še Makedonijo in tudi Bolgarijo. Je recimo kdo od vas opazil, da je Bolgarija zaradi nesrečnega požara z ogromno žrtvami proglasila dan žalovanja? To je tista Bolgarija, ki še izza časa balkanskih vojn in prve sv. vojne ne s Srbijo in ne Makedonijo nima povsem razčiščenih računov in potihoma še vedno trdi, da je velik del ozemelj Srbije in Makedonije Bolgarski. In da ima ta ista Bolgarija kar važno vlogo pri potrjevanju širitev EU. Se bo tudi to reševalo preko FB, s protesti ali celo z vojno, ne pa z diplomacijo? In edina naloga komisarke Marte Kos je prav širitev. Gotovo ne za vsako ceno. Močno dvomim, da je Vučić njen »favorit« pri nadaljnjih pogajanjih. Na drugi strani pa v tem trenutku v Srbiji tudi ni obraza opozicije, ki bi se lahko vzporedno pogovarjal z EU ali komerkoli drugim. Bi torej komisarka morala na ulice in korakati skupaj s protestniki? Zato je izjava Marte Kos: **"Poudarila sem, da je širitev proces, ki zahteva sodelovanje celotne družbe. To ni mogoče brez močne civilne družbe in neodvisnih medijev."** povsem na mestu. Seveda kot komisarka in diplomatke. Vučiću je dala vedeti, da ne ona, ne EU, ne podpirata Vučićeve avtokracije, ne podpira njegovega terorja nad protestniki, kot ne nad ostalo civilno družbo. In da je nesprejemljivo, da je javna RTS bolj Vučićeva hišna TV, kot je Trumpova Fox TV.

Prepričan sem, da če bi se Kosova z Vučićem srečala na mejnem prehodu Vič pri Dravogradu, on kot srbski predsednik, ona pa kot običajna občanka, da bi mu jih takrat Korošica napela tako, da bi jih komaj nosil. A trenutno je ta ista Korošica Marta Kos komisarka EU in diplomatka. In pri tem ne pozabimo, da je diplomacija »sposobnost nekoga, da ravna z ljudmi spretno, okoliščinam ustrezno«.

Če bi Marta Kos zavrnila Vučića, ko je ta potrkal na njena vrata in mimo pogovora z njim javno stopila na stran srbske civilne družbe, bi bil to diplomatski zdrs. Sploh, ker se celotna evropska politika obnaša tako, kot se. Ne vem(o) kaj se je za zaprtim vrati govorilo, a nekaj je povsem jasno, Marta Kos je do sedaj edina legitimna predstavnica Bruslja, ki je zagrizla v kislo srbsko jabolko. Ne von den Leyen, ne Kaja Kallas, ne **Roberta Metsola** in ne kdo drug se niti oglasil ni v zvezi z dogajanjem v Beogradu in Srbiji.

JE KRJAVELJ LAGAL?

Je Jurčičev književni junak v gostilni, ko se je pred vsemi hvalil s svojimi vojaškimi podvigi lagal, ko je dejal, da je hudiča na pol presekalo? Krjavelj ali Jurčič, kakor hočete, je pretiraval in situacijo napihoval, kar v bistvu pomeni, da le ni govoril čiste resnice. Težko pa je reči, da je (zavestno) lagal. Pa je kljub tem zavajanjem Krjavelj nekakšen svojevrsten ljudski junak, kaj ne?

Kje so torej meje med pretiravanjem, napihovanjem, prikrojevanjem, zavajanjem, ipd. ter laganjem? Zavestnim laganjem? Novodobno laganje brez posledic se je v družbi kot sprejemljivo »prijelo« z reklamami. V njih je že dolgo dovoljeno prav vse. Pa nihče niti z očesom več ne trzne. Razne Herte vam bodo v treh minutah vsaj 5 x rešile življenje, kredit bo malone zastonj, kreme in kremice vas bodo pomladile za Q x 25 let, pametni telefon pa je tako edino, kar v življenju sploh potrebujete.

V preteklosti se je laž kot negativna moralno etična kategorija tako ali drugače sankcionirala. Če se je tistikrat laž pred sodišči kaznovala, se danes prej šteje kot pravica do obrambe. Danes v družbi malone na vseh področjih velja pravilo, da bolj kot lažeš, bolje »skoz prideš«.

In tako se je laž počasi naselila in dobila domovinsko pravico čisto povsod.

Seveda zaradi izpostavljenosti, pa posrednega in tudi neposrednega vpliva na naše življenje, v oči najbolj bodejo laži, izrečene v politiki. Pa je res tako?

Že dolgo ne ...

Že dolgo laži niso več sprejemane kot laži in tudi v oči bodejo čisto drugače, kot bi bilo pričakovati. Laž je namreč postala zares močno orodje politike. Če eni odkrito in zavestno lažejo ter zavajajo, drugi vsaj napihujejo in pretiravajo. Kar slednjih prav nič ne opravičuje, saj kot se prvi odkrito zlažejo in se njihova laž razkrije, se potem sklicujejo prav na to – saj ste tudi vi lagali. Gre torej za en tak negativni družbeni perpetum mobile, ki pa se žal samo še stopnjuje.

Stopnjuje tako daleč, da se večina nič več ne sprašuje kaj je resnično, kaj pa laž. Šteje le »moč« laži. Bolj kot je laž všečna masam in/ali pa pogubna za nasprotnike, boljša je. Vsiljivost politike, ki nas sili, da ponotranjimo njihov trud, da premagajo nasprotnika in slavijo končno zmago, nas sili, da ponotranjimo tudi njihove laži, ki se jih sicer vidi tudi »iz aviona«. Tudi škodoželjnost pri tem pomaga, da so laži o političnih nasprotnikih in drugih pomembnih zadevah sprejemljive in celo zaželeni. Laž je postala povsem sprejemljivo sredstvo za doseganje cilja.

Globalna in tudi notranja politika je šla v tej smer tako daleč tudi zaradi servilnosti medijev. Če so ti dolgo časa razkrivali laži, smo zdaj zaradi kapitalskih in političnih navez v medijih odvisni le še od tega, v kakšen celofan nam bodo zavili katero od laži aktualnih politik. Še več, medije, ki razkrivajo laži in prevare lažniva politika tako ali drugače sankcionira.

Sicer se ne spomnim, da bi kdaj kakšnega lažnivega politika v živo pred javnostjo povprašali o njegovih razkritih lažeh, če pa je že kdo poskušal, je bil deležen le kalimerovskih izmikanj, da ni nič res in da bodo o tem svoje povedala sodišča. A na sodiščih, kot rečeno, lažejo ne le obdolženci, da bi si rešili kožo, znanost laganja v mehki in trdi obliki je postalo tudi močno orodje obrambe, torej odvetnikov. Saj veste kako gre – dokažite, da lažemo ...

Danes v gostilni z imenom SLOVENSKA POLITIKA tako kar mrgoli Krjavljcev. Velikih in malih. In so postali prav taki junaki ljudskih src, kot Krjavelj. A če je Krjavelj s svojim na pol

presekanim hudičem ljudi zabaval, laži v politiki največkrat peljejo tja, kjer hudič še muhe žre. Kaj kmalu bo požrl tudi nas. Bomo takrat našega Krjavlja le prijeli za kravateljce in ga pritiskali, da prizna laži? Ne, pomagali mu bomo, da si kupi novo kravato. Ker, naš Krjavelj pa že ne laže ...

VSI NAŠI NAPOLEONI

Leta 1799 se je Napoleon vrnil iz Egipta, saj ga je politična skupina, ki je bila nezadovoljna z obstoječo vlado, povabila medse, da bi prevzeli oblast. General Napoleon je bil takrat, predvsem zaradi svojih vojaških uspehov, že zelo priljubljen med ljudmi. Napoleonov vzpon na oblast ni bil zgolj rezultat njegovih ambicij ali celo stremušva, temveč predvsem odraz širšega nezadovoljstva s krizo, v kateri se je znašla Francija. Ljudstvo in vojska so v njem videli rešitelja, človeka, ki bo vzpostavil red in stabilnost.

Podobne »krize« z neprestanimi menjavami oblasti, novimi političnimi obrazi in s tem veliko nestabilnostjo, povsem brez vizij ter povrhu še z nesposobnostjo izvesti vsaj nujno potrebne reforme, ki ne pridejo čez noč, niti v letu ali štirih, Slovenija več ali manj doživlja že vse od osamosvojitve.

Takrat, leta 1991, smo v evforiji narodnega ponosa, ne vedoč, da se v resnici spogledujemo z nacionalizmom, pristali na celo vrsto Napoleonov. Malih po duhu, za razliko od pravega Napoleona, ki je bil majhen le po rasti. In ti mali Napoleončki so v naš prostor, kot da uvajajo nekaj zares enkratnega, naprednega in za narod usodno nezamenljivega, vnesli »spremembe«. Začelo se je obdobje velikega spreobračanja. Konec je osovraženega socializma, so najglasneje vpili prav nekateri nekdanji bolj izpostavljeni in zagreti komunisti in nas pozivali, da se vrnemo k našim koreninam. Ker narod ni razumel na katere korenine ciljajo, da bi se lahko odločili zanje, so nam postregli s potaknjenci. Ob nenadnih nepreglednih cerkvenih procesijah in zamenjavi imen trgov, recimo tistih, imenovanih po Titu in NOB, se je v našo družbo najprej na velika vrata vrnila RKC. Pa ne z vero, pač pa z apetiti da kooptirajo s povsem določeno oblastjo. Takšno, ki jim bo omogočila vračanje tudi ob sicer dvomljivem lastništvu po letu 1945 nacionaliziranega imetja. Ala Simonitijev blejski otok, če omenim le enega. Pri RKC je prav neverjetna njena dvojnost. Kadar menijo, da morajo kaj dobiti, se z veseljem sklicujejo na našo zakonodajo, ko pa jim kaj ni pogodu pa priznavajo samo Vatikanske zakone. In potem se čudimo, da se na zakone požvižgajo tudi tisti zagreti verniki, ki se jim hostija nikdar v grlu ne zatakne. To vračanje cerkve v javno sfero je bil neke vrste test naše potrpežljivosti in obenem predpogoj za spreobračanje tudi vsega drugega. Tako družbene imovine, zavite v leporečje lastninjenja, kot tudi naše skupne zgodovine. Na žalost se ta »križarska maša« nadaljuje in gledamo že 172.899 nadaljevanje sage o partizanih – morilcih, o trpljenju v socializmu, in se na drugi strani istega kovanca, kot da je II. svetovna vojna divjala samo v SLO in recimo Francija ni imela kolaboracije in povojnih »čistk« nemških sodelavcev iz t.i. Petainove vlade, soočamo z rehabilitacijami tudi takšnih oseb, ki se jih niti klopi Nürnberškega sodišča ne bi sramovale. Vse skupaj je podobno tisti nedavni aboti z dvojino ob pogojni obsodbi »samo« dveh posiljevalcev v ne-množini. Tudi sodelavci okupatorja so po novem namreč zgolj veliki nasprotniki komunizma in največji domoljubi, njihova zločinska dejanja proti lastnemu narodu pa si zaslužijo mučeništvo ali celo svetništvo. Saj je menda zgodovina sama dokazala, da so

bili s padcem Berlinskega zidu že takrat na pravi strani. Nihče ob tem danes ne pomisli, da je bil padec Berlinskega zidu v resnici tudi padec človeške morale in še etike. Pa ne zaradi razpada SZ ...

Takšna družbena klima, ob razprodaji gospodarske podstat, ob spreobračanju preteklosti in tihem uvajanju strankokracije, nenazadnje tudi zaradi hohštaplarskih elit, ki se jim na škornje še vedno lepi hlevski gnoj in vse večje amorfne gmote bolj in bolj revnejše večine (v katero je bil pahnjen tudi dokaj situiran, spoštovan, razumen in razgledan srednji razred), je pripeljala našo družbo do kritične točke, na kateri se le še za las ločita funkcionalna in nefunkcionalna družba. Ob aferah, ki so edina stalnica zadnjih tridesetih let ne razumemo več kako naj bi sploh normalno funkcionira naša družba, civilizacijske norme so uokvirjene v egoizme posameznikov, vse je sprejemljivo, tudi kriminal s korupcijo na čelu, silijo nas v sovraštvo do vsega in do vseh, pranje možganov pa je postalo nacionalna prioriteta. Ne zanima nas kakšni tektonski premiki se dogajajo v svetu, na vse skupaj gledamo le še skozi prizmo bojazni za svojo rit - kako draga bi lahko postala nafta, pa če bo EU res uvedla carine na Apple izdelke in avte znamke Tesla. Novice o ubitih otrocih v Gazi večina sprejema kot novice o pomladanski pozebi na Arktiki. Prevzeme oblasti skrajno desnih politik ne le po EU, s temi povezan naraščajoči neonacizem in neofašizem pa zaznavajo le redki. In še večina teh raje molči, kot pa da se izpostavlja brutalnim ponižanjem in pljuvanju.

Medtem pa iz Bruslja že 20 let prihajajo opozorila, da smo malone lenuhi, da delamo premalo, da so naši delavci preveč lakomni in da davijo pridne in poštene delodajalce z milijonskimi dobički. Pa da smo preveč zadolženi in da za vojsko in oboroževanje namenjamo petkrat premalo. A zdaj so odkrili trezor, v katerem je 800 milijard €, in vse to bo šlo v železo, katerega edina naloga je slej kot prej sejanje smrti. Množičnih smrti. Če si prej bruseljskim uradnikom samo omenil socialo, so dobili ošpice. Tudi intervencija držav v lastno gospodarstvo je bila strogo prepovedana, zdaj pa preobrat in naenkrat bo EU postal glavni proizvajalec orožja, v katerega proizvodnjo bo z velikimi vložki vlagala kar država. Kje že orožje konča? Na vaši mizi? Se z njim lahko grejete? Bodo zaradi tega lepše bolnišnice in bolj pretočna cestna infrastruktura. In sanje - moje stanovanje – bodo za mlade družine in še njih otroke pa vnuke postale le še toliko dosegljive, kot jim je polet na Mars.

Če ne bi politiki govorili o izjemni nujnosti tega oboroževanja, za katerega pomembnost pred pol leta ni vedel nihče od njih, pa nam zdaj 500 x na dan zgroženi zagotavljajo, kako si Putin že oblači maskirno uniformo ter si preko prsi namešča tudi že Kalašnikova. Za Ukrajino se še naprej ne bi veliko menili. Večina vrlih Slovencev jo tako vidi samo še preko prestižnih vozil z ukrajinsko registracijo na naših cestah, begunci iz vojnih žarišč Jemna, Sirije ali podsaharske Afrike pa v SLO že dolgo sploh ne veljajo več za ljudi, za človeška bitja. Našo vrlo javnost zanimajo le še »lasanja« med Natašo in Robertom, pa kakšno krilo nosi Urška in zgražanje ali pa malikovanje Ivanovih twitov. Da se nam drug za drugim pred očmi sesuvajo družbeni sistemi nas zanima le takrat, ko objavijo plačo nekega zdravnika, profesorja, sodnika ali celo umetnika. Vse je precenjeno in nepotrebno. Pomembna je le še pripadnost neki ozki ideologiji in domačijiški politiki. Po možnosti čim bolj populistični. Stik z realnostjo tako niso izgubili le politiki, ki so to igro začeli, pač pa je na to pot v temo stopilo še ogromno drugih ljudi. Nekateri zavestno, drugi zavedeni.

Vse opisane anomalije se da strniti v eno samo besedo, kateri pritičejo vsaj še pridevniki pritlehni, domačijiški, pobalinski in tudi grozljivi. Ta beseda je NACIONALIZEM. Kar je

nekoč veljalo za slabšalni izraz, je zdaj mnogim v ponos. Danes se na novo izumljeno »domoljubje« meri le še z velikostjo zastavic s podobo Slovenije na reverju, z izrečenimi fakinskimi opazkami in žaljenji, spodbuja pa ga edinole raznoliko sovraštvo do vseh drugačnih. Čisto resno vprašanje – ima naša država Slovenija sploh kakšnega pravega zaveznika, prijateljski narod, ki bi nas ne pustil same in na cedilu? Ali pa so naša zavezništva odvisna zgolj od »članarin«. Tako tiste v NATU, kot bodo nekakšna sila draga članarina tudi tisti najeti krediti, namenjeni oboroževanju. Ker mi vendar imamo. Tako veliko imamo, da lahko še dolgo in mirno šparamo na medicinskih sestrah, učiteljih in seveda kulturnikih. Saj res, kdo rabi poezijo ob kopanju grobov?

Tako daleč smo prišli, da so tisti razumniki, ki se zares borijo za pravični svet že tako redki, kot je redek popolni sončni mrk. V avtorefleksiji takšne osebe potem posamezniki, ki nimajo ne pameti in ne hrabrosti, da bi se vsaj zavzeli za kaj podobnega, nemudoma ožigosajo za sovražnike. Državne sovražnike številka ena. Češ, le kako si upa nekdo njihovo iluzijo o idealni, nacionalno čisti in potencialno uspešni državi Sloveniji rušiti v imenu neke pravičnosti. Zakaj bi bili pravični, če je veliko lažje sovražiti? In za vse slabo kar smo si storili sami okriviti druge?!

Tako so naši mali Napoleončki državico na sončni strani Alp počasi pripeljali na sam rob prepada. In nam, kot tisti zgovorni poslanec NSi, obljublajo, da bodo storili še tisti zadnji korak dlje. Reši nas lahko le Waterloo, a kaj ko so doline šentflorjanske trenutno pod vplivom retrogradnega butalskega kozla. Ki še niti sence nima, da bi udrihali po njej ...

POKOJNINSKE ENAČBE, KI SE NIKOLI NE IZIDEJO

Da naš pokojninski sistem temelji na solidarnosti je zgolj še leporečenje. V sistemu, kot je, in tudi v teh načrtovanih spremembah, so solidarni samo še zaposleni in upokojenci. Zaposleni, tudi na račun svojih neto plač, namreč nosijo največje breme vzdržnosti pokojninske blagajne, upokojenci pa so v vseh pogledih le še nepotreben strošek.

To sta dve postavki enega dela enačbe. Kaj pa je na drugi strani te enačbe?

Najprej so tu delodajalci. Ali še bolje lastniki firm, ki zaposlujejo. Ne vem, če je kdo tako nor, da bi od teh istih lastnikov pričakoval, da se bodo odpovedali prav vsem dobičkom, ki jih ustvarjajo. Podjetniška pobuda pač ni socialna kategorija, še manj pa je dobiček lastnikov firm socialni korektiv. In tega se delodajalci, sploh tisti z enormnimi dobički, še kako zavedajo. Ne bom hvalil Marxa, a vseeno drži, da so produkcijski odnosi v kapitalizmu vedno v škodo delavcev. V neoliberalnem kapitalizmu pa je to še bolj očitno. Zato se delodajalci lahko izmikajo pravično odmerjenim plačam. Zato lahko del stroškov prevalijo na strošek delovne sile, na zaposlene torej. In ko smo ravno pri polnjenju pokojninske blagajne – vsak zaposleni od mesečne plače nameni 15,5% prispevkov, medtem ko delodajalec plača skoraj pol manj – 8,85%. To pomeni, da je delodajalcem uspelo del stroškov z delovno silo prevaliti kar na breme delovne sile same. Čemur so veselo prikimavale vse vlade od osamosvojitve oz. vsaj od leta 1996 naprej.

Ker se pripravlja mini reforma pokojninske zakonodaje so mnogi pričakovali, tudi zaradi napovedi Golobove vlade, da se bo te anomalije odpravilo. Tudi v prid same vzdržnosti pokojninske blagajne.

Prvi: Da se prispevne stopnje obema enakomerno porazdelijo ($15,5 + 8,85 = 24,35 \div 2 = 12,175$) ;

Drugi: dvigniti prispevne stopnje delodajalce na isto raven, kot so delavci, s čemer se povečajo sredstva v pokojninski blagajni;

Tretji: delodajalcem dvigniti prispevno stopnjo na odstotek, višji od 10%.

Katerega od naštetih predlogov mislite, da so obravnavali na pogajalski skupini, kamor so vabili PV Goloba in fin.ministra Boštjančiča?

NOBENEGA.

Na vprašanje ministru Boštjančiču glede obravnavanja teh predlogov se je le-ta menda samo nasmehnil in dejal, da kaj takega sploh ne pride v poštev.

Ob tem lahko pomislimo le na to, da sta solidarnost in skrb za vzdržnost te in vseh prejšnjih vlad, zagotovljena le še lastnikom firm. Mogoče se bo našel ekonomist, ki bo izračunal koliko je vlada zaradi tega »oškodovala« pokojninsko blagajno (in posledično vsaj redno usklajevanje pokojnin z npr. inflacijo) in za koliko milijonov je povečala že tako pričakovane dobičke lastnikom firm.

A da bo vlada vseeno izpadla »lepa«, se na velik zvon te dni obešajo velikonočna jajca o dvigu odmernega odstotka k postopnemu naraščanju referenčnega obdobja iz 24 na 40 let (minus 5 najslabših) in o zimskem dodatku za upokojence ali neke vrste božičnici v enkratni višini 150€.

Oprostite, a takšno »reformo« bi skupaj spravila tudi slaba kozmetičarka, ki zna za silo uporabiti excel tabele.

Država očitno ne potrebuje zadovoljnih in motiviranih zaposlenih. Niti ne ceni vloženega dela upokojencev. Turbo neoliberalni tranzicijski koncept kapitalizma še vedno pristaja na podmeno, da bo trg, tudi trg delovne sile, uravnaval vse. A kaj kmalu se zna zgoditi, da bodo usodo filipinskih delavcev, vsaj glede plač in prispevkov, primorani deliti tudi mnogi Slovenci. Ker drugače ne gre, bodo ob basanju dobičkov oblast prepričevali delodajalci. In, da si bomo bolj nazorno predstavljali za kakšen »velik denar« gre. Delodajalci bi ob izenačenju prispevne stopnje na 12,175%, pri enem delavcu z minimalno plačo, plačali natančno 3,33% ali 42,52 € več, kot plačajo sedaj. Vsak zaposleni pa bi prejel ravno toliko neto izplačila več. Kakšna krivica, kaj? Na račun drugega da bi bogatili zaposleni?

ZDRAVJE, KDO BO TEBE LJUBIL ...

Torej - dvoživke DA ali NE?

Priznam, da te kolobocije sploh ne razumem popolnoma in da so sistem tako zašuštrali, da ga verjetno niti sami več ne razumejo. No, trenutno razumejo edino to, da lahko zahtevajo karkoli ... Sam pa pravzaprav razumem to, da so najprej s podeljevanjem koncesij (podobno kot pri zobozdravstvu) do konca oslabili javne zavode in bolnišnice. Ne vem kaj so sploh mislili zakonodajalci takrat, kam so gledali pa še manj. V načrte takratne edine medicinske fakultete že ne. Ker drugače bi vedeli, da od tam vsako leto ne pride niti toliko zdravnikov, kot jih potrebujejo JZ. Torej so računali na to, da se bo kader preselil iz JZ v privatni sektor ali da se bo večina njih prelevila v dvoživke, v malo tu-malo tam zdravnike. A iz tega malo tu je nastala delitev na čim manj tu-čim več tam. Vsi pa so se plačevali iz istega vira, iz zdravstvene blagajne. Ki jo seveda polnimo državljani. Imamo kakšne vzvode, da o tem denarju odločamo? Ne. No, obstaja neka skupščina te zdravstvene blagajne, ki pa je bolj podobna lobističnemu združenju, kot pa »varuhom« našega zdravja. Ker, na prvem mestu je denar, to zdaj že razumemo, kaj ne? OK, a zdaj smo že zašli. Od dvoživk, s katerimi smo debato začeli.

Da bomo lažje razumeli težko življenje teh dvoživk, razmislimo o tem, kako pisano bi gledal direktor ene privat računalniške firme, če bi njegov glavni programer delal 4 ure pri njem, 8 ali celo 12 ur pa pri njegovem največjem konkurentu? Bi ga na kolenih fehtal, da naj tega ne dela več? Ali – da bi davčni inšpektor odprl še firmo. Zjutraj bi opravljal »ko bajagi« inšpekcije, popoldan pa istim »strankam« vodil njihova računovodstva. Bi šlo? Skratka, še pri fuzbalu so bolj resni in svojim igralcem ne pustijo igrati za drugi klub. Vsaj ne brez odškodnine. A pri zdravniških dvoživkah smo zaradi cincanja in odlaganja te anomalije uspeli stvar zaribati in vse skupaj pripeljati tako daleč, da ima sicer polno zaposleni direktor JZ lahko koncesijo. In v JZ dela nekaj malega ur, v svoji privat ambulanti pa vsaj desetkrat več. Zdaj pa, pazi, ta ista oseba pri JZ prejema polno plačo (češ, saj opravim vso delo direktorja), plačane ima vse prispevke, prejema dodatke k plači, regrese, ima dopuste, kot direktor še kakšno drugo boniteto, ipd. Tudi na bolniško gre preko JZ in ne preko svoje privatne ambulante, ki pa račune za opravljeno delo pošilja kar direktorju JZ. Sam sebi torej. Na koncu obračunskega obdobja kot direktor JZ Nadzornemu svetu JZ predloži negativno bilanco, medtem ko si kot koncesionar izplača dobiček. Kdo je tu nor? In še enkrat – vsaj ta sredstva, ki se veselo selijo iz zdravstvene blagajne najprej v JZ, od tam pa v zasebne ambulante, gredo iz naslova prispevkov, ki jih plačamo državljani.

Druga znana neznanka mi je tako opevana dostopnost zdravstva, ki naj bi jo omogočali prav in samo še koncesionarji in privatne zdravstvene ustanove. Ne le zdravniška zbornica, tudi del politike je močno naklonjen temu, da sistema zdravstva ne spreminjamo preveč, pozivajo celo, da pustimo privatni pobudi, da se še okrepi. To zagovarjajo z dejstvom, da bodo zdravstvene storitve bolj dostopne. Sliši se fino in sila fajn, a ...

Glede na trende (vsaj) zadnjih 20 let se lahko primarno in celo velik del sekundarnega zdravstva znajde tam, kjer je danes zobozdravstvo. Kje plačamo vsako »zvezdico« posebej, če ne želimo v čakalnici javnega zobarja umreti od starosti.

To tako opevano dostopnost bomo čez nekaj let lahko primerjali s tem, da je Triglav vsem dostopen, a nanj prav vsak ne more. Pa da so pri nas avtomobili Mercedes Benz dostopni vsakomur. Prav vsakomur. Vprašanje je le, koliko si jih lahko privošči. Tudi danes so stanovanja v Ljubljani, recimo tista v palači Schellenburg popolnoma dostopna ne le nam, državljanom SLO, pač pa tudi drugim. A je tam še vedno dosti stanovanj kljub tej tako široki dostopnosti praznih. Ta t.i. dostopnost zdravstva ni nič drugega kot tiste vrste marketinški trik, ko so nam v 90-tih obljubljali, da bomo preko certifikatov postali lastniki podjetij in s tem najmanj slovenske inačice Rothschildov. Še bi lahko našli primere te opevane dostopnosti. Zato bi bilo bolje, da bi se pogovarjali o sprejemljivosti. O najširši sprejemljivosti. Zdravje, pa naj zdravniki govorijo kar želijo, je človekova pravica! To je edini in osnovni okvir za pogajanja z njimi.

Ker zdaj smo na žalost v položaju, ko minorna manjšina (ne vseh) bogovo v belih haljah drži za vrat celo nacijo Od dojenčkov do najstarejših. In pod Hipokratovo prisego žonglira z mojo in vašo človekovo pravico. Ker je kristalno jasno - za denar gre, ne za človeka! A če nazadnje zares pristanemo na vse to, bo zdravstvo hitro postalo le še slaba kopija tistega zdravstva, ki smo ga bili vajeni. Le da bo ta zmazek od vsiljene reprodukcije vsaj stokrat dražji, kot pa je bil original.

IZKORIŠČANJE ALI UPRAVLJANJE S ČLOVEŠKIMI VIRI

Naslov bi lahko bil tudi »Dobrodošli v peklu na sončni strani Alp«.

Moja stara mama, očetova mama, me je nekoč podučila, da sta na svetu dve vrsti ljudi – tisti, ki jemljejo, in tisti, ki dajejo. In da je svet na glavo postavljen, ker tisti, ki jemljejo, že tako veliko imajo, a vseeno dajejo veliko manj, kot revni. A da revni kljub temu spijo veliko bolj mirno, kot pa oni ...

Ob ogledu včerajšnje oddaje Tarča sem se spomnil, da sem pred leti z začudenjem spremljal, kako z lahkoto se uveljavlja izraz »upravljanje s človeškimi viri«. Zdelo se mi je, da ta brezosebnost ne obeta nič dobrega. In delavec, neka oseba z imenom, priimkom, življenjem, tegobami in malimi srečami je bila počasi res pozabljena. Rodil se je človeški vir, ena od mnogih zaporednih številčkov človeških strojev, ki so namenjeni ustvarjanju dobička. Izkoriščanju, eksploataciji, kakor že ...

Od uvajanja izraza človeški vir do zakonskih rešitev, ki omogočajo kup obvodov pri zaposlovanju, tako ni bilo več daleč. Ne le tujih delavcev. Ob Filipincih in Nepalcih smo pozabili na domače »prekarce«. Na tisoče oseb, ki že leta delajo kot novodobni najemni dninarji v istem podjetju, kamor jih vsak mesec posebej »za določen čas« napoti neka »agencija«. Podjetje, resnični delodajalec, si ob tem obriše roke, češ, mi samo najamemo tisto, kar trg s »človeškimi viri« ponuja. In to »pošteno« plačamo. In jih ne zanima kakšen odnos je vzpostavljen med agencijo in najeto osebo. A teh problemov niso ustvarili (le) zakoni. Problem ali bolj probleme je ustvarila lakomnost. To pa družbeni sistem oz. družbeni dogovor, pogodba o tem, kako bomo ravnali drug z drugim. V tistem trenutku, ko se je v ustavo vpisala pravica do zasebne lastnine kot nekakšen imperativ, kot norma, ki ji mora biti vse drugo do konca podrejeno, je družbeni dogovor postal več ali manj le še dovoljenje za igro »kdo bo koga«. In predvsem za koliko.

V šoli so nas učili, da so bili fevdalci eni najgrših izkoriščevalcev. Ne, res, nobeni človekoljubi niso bili. Tudi oni so si, poleg zemlje, lastili zraven še živino in ljudi, skratka vse, kar je obstajalo na zemljiščih v njihovi lasti. A za razliko od današnjih »upravljalcev s človeškimi viri«, so za svoje takratne ljudi, za tlačane, tudi skrbeli. Vsaj večina njih. Za njihove nastanitve jim niso zaračunavali mesečne najemnine, ampak so jim jih zgradili sami in jih tlačanom prepustili v t.i. uživanje. Ob suši, povodnjah ali kugi so tlačanom odpisovali dajatve, jim pomagali preživeti. In od danes tako slavljenega bruto dohodka so jim vzeli le t.i. desetino. Torej celih 10%! Če so bili torej fevdalci eni najgrših izkoriščevalcev, me zanima kakšen izraz šele pritiče tem današnjim Fištravcem, Trilerjem in ostalim junakom našega časa? In kako nanje v resnici gleda »cesar«. Oblast, ki jo poosebljajo prav vse politične stranke od leve do desne in ne glede na to, kdo je na oblasti. V prej omenjeni srednjeveški maniri bi ocenili, da gre za vazalski odnos oblasti in kar zajetnega dela delodajalcev vseh zvrsti. Tudi g. Pišek, nadvojvoda šoferskega ceha pri nas, je med vrsticami lepo povedal – ne zanima nas vsebina delovnega razmerja, torej višina plače in ostali pogoji, zanima nas ustrezna regulativa, da bomo lahko pod krinko inflacije in glede na našo sila produktivno lakomnost lahko povečevali dobičke, ki jih bodo za nas ustvarjali magari Filipinski človeški viri. Tudi v Timbuktuju bi bili pripravljeni odpreti ambasado, kamor bi se lahko zatekli tamkajšnji »človeški viri«. In, ja, moja stara mama se je zmotila ... Izkoriščevalci, ki le jemljejo, veliko bolj sladko spijo, kot izkoriščani »človeški viri«. 🙄

Pričakovanja, da bo politika z neko delovno-pravno regulativo in ostrejšim nadzorom rešila te probleme so čista iluzija. Ko se enkrat hudič s ketne strga ... In ta hudič vidi samo profit.

Glede virov, ne le človeških ... Tudi nekdanje poetično opisovane reke ali potočki nič več srebrno ne žuborijo, v očeh politike so le še vodi viri, o katerih eksploataciji odločajo. Naša žej po vodi je ništrc v primerjavi z žejostjo tistih, ki bi »upravljali z vodnimi viri«. Aja, a ste že pogruntali, da izraz upravljanje v resnici pomeni izkoriščanje? Bog ve, če kje v kakšnem predalu ni tudi že zakona o »upravljanju z državljanskimi viri«. V času covida smo bili že nevarno blizu takšni regulativi ...

KOMPLEKSNOST MIRU, SAMOSTOJNOST, SUVERENOST IN ŠE KAJ ...

Če bi pisanje zastavil tako, da bi našteval napake ali milo rečeno slabe odločitve za nazaj, bi bilo najlažje. Saj veste – po bitki so generali vsi.

Zato nekakšen razumski in pragmatičen uvid v trenutno stanje v vsaj ožjem, evropskem delu sveta, in naše soodvisnosti pri tem, ne bo odveč.

Da bi se vrnil v čase detanta, torej dogovarjanja z obojestranskim popuščanjem, je nemogoče. Vzводи, ki so vse skupaj premaknili v smeri vse hujših in raznovrstnih pritiskov, so premočni.

Zato – k vzpostavitvi miru na naši celini in njeni bližini ne bi prav nič pripomogel recimo izstop Slovenije iz NATA ali neke bodoče EU varnostne sheme, ki se omenja, ali celo izstop Slovenije iz same EU.

Mantra o tem, da smo samozadostni v vseh pogledih, je v resnici mit.

Torej, naprej glede lastne varnosti in obrambe. Naša vojska v sedanji sestavi in opremljenosti spada med karikirano rečeno »operetne« vojske v primerjavi z vsemi ostalimi. Pa to ni slabšalna ugotovitev, pač pa glede na številčnost in opremljenost zgolj dejstvo. Ob tem pozabljamo, da naša vojska že Sam sem pacifist, tudi proti vstopu v NATO sem bil, in bi takoj pristal, da se ukinejo vse vojske sveta, ne le naša.

Skratka, izstop iz NATA? Ker, kot trdijo nekateri, če so v NOB nad fašisti in nacisti zmagali partizani, zakaj bi zdaj rabili NATO? Najprej ...

II. sv. vojne ni dobila partizanska vojska sama. Zmaga je bila dosežena zaradi istih ciljev zaveznikov, med katere so vsaj po letu 1943 štel tudi partizane, ki so se skupaj borili proti nacizmu in fašizmu. Če ne bi bilo Rdeče armade in izkrcanja zaveznikov v Franciji, bi odporniška gibanja, kot naši partizani, nemara še danes minirala železniške proge po katerih bi vozili vlaki velikega Reicha.

OK, boste dejali. Zdaj velikega Reciha ni več, zato ne rabimo NATA. Na prvi pogled res ne. A dajmo, predvidimo tudi tisto, kar se nam v tem trenutku zdi popolnoma nemogoče.

Recimo, da bi se ob našem izstopu in ob dejstvu, da so si ZDA mirno prisvojile kakšno Grenladijo, Orbanu pocedile slinice po dostopu do morja oz. vzpostavitvi velike Ogrske? In Italiji, da uresniči svojo blodnjo po »njenem« Primorju in Dalmaciji? Glede na to, da bi se mi poslovili od NATA, obe omenjeni državi pa bi vztrajali v njem, kdo bi se zavzel za nas? Bi NATO začel vojno s katero od svojih članic in branil nas, ki smo NATO odkljukali? No, »branil« bi nas približno tako, kot je branil različne etnične skupine v vojni v BiH. Tako bi se srebrniški čipki lahko pridružila še idrijska čipka.

Torej bi bil izstop iz NATA v tem trenutku, kot tudi v strateškem smislu slaba odločitev.

Moče celo najslabša od vseh možnih. Pa sem, kot sem že omenil, velik kritik NATA.

Drugo pa je, kako se Slovenija, ki še zdaleč ni velesila, če še Nemčija in Francija nista več, lahko znajde v tem loncu na visoki pritisk. Že zdavnaj sem zapisal, da smo v očeh EU izpadli kot nesposobni, ko smo vse od prve Janševe vlade dali »roke stran« od Balkana. Prepustili smo ga malim avtokratskim Dodikom, Vučićem in še komu. A EU je do takrat močno računala, da bo Slovenija, kot nekdanja republika in poznavalka razmer močno pripomogla k normalizaciji razmer na tem področju. Pa ne s Pahorizmi in Jankovičemi podporami ... Tudi ob krizi 2008 in grožnjami z EU trojko je bilo tako. Veliko bolj finančno neuravnotežena Italija je bila z mize odločanja odmaknjena v slabi uri, medtem ko se je Bratuškova, ob nagajanju in klicanju trojke s strani SDS, na zobe metala, da smo se ognili »grškega« scenarija. Zato in še zaradi niza podobnih zadreg je Slovenija danes odrinjena v najbolj odmaknjen kot EU mize.

Ne glede na to, kaj si želimo, dejstvo je, da bo EU izpeljala projekt t.i. ponovnega oboroževanja. Skrbi me le, koliko lahko verjamem obljubam, da vseh 800 milijard kreditov, ki jih bo nekoč treba vrniti, ne bo namenjeno zgolj proizvodnji morilskega orožja. Da bo večji del namenjen kibernetiki varnosti, izgradnji infrastrukture, vlaganju v razvoj in znanost ... A kot rečeno, me skrbi, da bo vse skupaj le voda na mlin nekim drugim, parcialnim interesom »velikih«. Ki jim v pomoč vedno priskočijo malo manj »veliki«. Šele potem smo na vrsti mi, pa kakšna Slovaška, če nas že prej ne zamenjajo z njo.

In še izstop iz EU.

Naj vas spomnim na prva leta samostojnosti. Na razpadle in zaradi vojn in političnih zamer zaprte ex YU trge. Pa na to, da nas zahodni trgi leta dolgo niso povohali. Malone do samega vstopa v EU. In podobna, če ne hujša situacija bi se ob izstopu iz EU ponovila. Glede na umno gospodarjenje zadnjih 30 let pa bi rabili 100 let, da bi spet dosegli tisto gospodarsko raven, kar smo imeli 1991. Da bi lahko sploh preživeli. Že naše kmetijstvo in prehranska industrija ne bi nahranila niti Ljubljane, kaj šele cele Slovenije.

Je pa nekaj, o čemer se po političnih kuloarjih šepeče že nekaj let – da je EU treba razdeliti. Najprej je nekje tlela prikrita želja po dveh EU, zahodni in vzhodni, po porastu in zmagah skrajno desnih politik po celi Evropi, pa bi se iz EU delal dobesedno drobiž. A mali, pritlehni nacionalizmi vemo, kam so v zgodovini že pripeljali cele narode. Ne v svetlo prihodnost, ampak v klavnice.

In zdaj smo tam, kjer ni muh. Nemočni, da kar koli spremenimo, brez vpliva ali vzvoda da kaj premaknemo.

Usoda našega naroda je bila vedno v prilagajanju. A tudi za prilagajanje rabiš vizije. Teh pa danes ne srečamo več. In to je naš problem, velik problem ...

PO ČEM DIŠI GLEDALIŠKI ODER

So to deske, ki so jih v sto letih obstoja že nekaj krat zamenjali? Diši po šminki v garderobi? Po naftalinu, ki sili iz starih kostumov? Po orumenelih svežnjih listov že odigranih dram, komedij in recitalov? Po svetlobi reflektorjev, ki privabljajo igralke in igralce kot vešče iz teme? Po pasti za parket, po katerem škripajoče vstopamo gledalci? Vse to ... In še mnogo več!

Ker oder, ko so enkrat na njem gledališčniki, v nas prebudi vse čute. In prižge tudi naš spomin. In teh spominov je v pravljici o Mladinskem gledališču Svoboda Trbovlje toliko, da jih še ustanoviteljica Nanda Guček ne pomni vseh. Včeraj ji je na ustih igral nasmeh.

Upravičeno. 60 let je bdela nad generacijami mladih, ki so se iz zanesenih obiskovalcev njenih predstav opogumili in pod njenim vodstvom stopili na oder tega malega – velikega gledališča.

Da je malo lahko zares veliko, je to gledališče, ki bi si zaslužilo vsaj pol profesionalen status, dokazalo s svojimi izjemnimi predstavami. Pravi mali leksikon bi potrebovali, da bi našteali vse. To, da pa so že zdaj več kot le pol profesionalni, pa so dokazali med drugim tudi z izvedbo Ioneskove drame Plešasta pevka. Delo, ki se mu radi izognejo tudi »veliki« odri, je osvojilo vso gledališko javnost pri nas. Vsaj v mojih očeh ima ta njihova predstava posebno mesto.

Zato njihov moto »Eden drug'mu ognja dajmo«, ki so si ga izposodili kje drugje kot pri Linhartu, naslavlja tudi nas. Da jim zvesto sledimo in jih podpiramo ne le z aplavzi ob humornih skečih Štilčkov, ob drugih gledaliških predstavah in recitalih. Ker gledališča brez publike ni. In boljša, kot tudi bolj kritična kot publika je, boljše je gledališče. Čestitke in še na najmanj toliko sezon pa še kdaj vmes!

Z URO NAPREJ, Z DEJANJI STOLETJE NAZAJ

Včasih pomislim, da so povezovanja v asociacije kot so NATO ali EU v resnici dobro zamišljena past. Za naivne, ki verjamemo v to, da bolj razviti želijo pomagati manj razvitim in jim je edina želja svet spreminjati na bolje.

In premikanje ure ni ne eno, ne drugo. Kot še marsikaj ne. V času denant politik, ki sta jih prekinila Thatcherjeva in Reagan, je še obstajalo upanje. Potem ne več ...

Vse je bilo usmerjeno in podrejeno samo še vzpostavljanju novega kolonialnega reda. Če so v preteklih stoletjih večji igralci kolonije osvajali preko t.i. »odkrivanja novih zemlja« in okupacijami le-teh, pa potem preko poskusov z dvema svetovnima vojnoma, je tretja faza stekla po premišljenem načrtu neke vrste prostovoljnih anšlusov. Po padcu berlinskega zidu je namreč zahod s famo o vsakovrstnih svobodah, cepljenih na

potrošništvo, okužil vsa tista ozemlja, kjer kapitalizem ni imel vodilne vloge. Ker je bil spomin na vojne še preveč svež, sedanja generacija odločevalcev brez zgodovinskega spomina pa je bila še tako rekoč v plenicah, so snovalci »novega sveta« spoznali, da je edini način politika navideznega združevanja. In tako so se države in državnice dobresedno na zobe metale, da bi ustregle vsemu, samo da se lahko vključijo v to novo kolonialno ureditev. Žalostno je, da so nas na to opozorili šele najhujši nacionalisti. Ki pa imajo prav tako povsem drugačno računico kot pa je spreminjati svet na bolje.

Prej sem omenil past ... Da je res tako, sem prvič pomislil ob reševanju finančne krize, ki je izbruhnila 2008. V katero so bile vpletene tudi članice EU. Če je moja babica trdila, da se lopovi vedno kar zavohajo, se jim v primeru reševanja krize v EU niti ovohati ni bilo treba. Namesto, da bi zadevo reševali na »islandski« način, vse skupaj poslali v maloro, odgovorne pa v zapor, so ta isti bančni konglomerat nemških, francoskih in britanskih bank sanirali. Po domače rečeno, pokrili so jim vse pufe, ki so jih pridelali. Med temi bankami je bila recimo naša NLB videti kot četrt bankomata v Spodnjem Kašlju, ki so ga polnili le enkrat mesečno. Ta dolžniška kriza tako ni prizadela tistih, ki so jo poleg ameriških bank v resnici zakrivile nemške, francoske in britanske banke, pač pa tisti bankomat v Spodnjem Kašlju. Naša NLB in NKBM, pa preko davkov še mi, jasno. Da je pri tem nekaj hudo narobe, nam ni kanilo niti takrat, ko so nam ob rahlem upiranju temu načrtu prostodušno zagrozili z odvzemom še tisto bore malo suverenosti, ki nam je je po vstopu v EU in NATO še ostalo. Grozili so nam kar s prisilno upravo. Torej s tem, da bi o vsem odločali bruseljski birokrati, od katerih jih veliko Slovenije ne najde niti na zemljevidu. Da smo se zloglasni Trojki le izognili, smo pristali na odplačevanje dela dolga nemških, francoskih, britanskih, luksemburških in drugih velikih bančnih igralcev. Ne le mi, še nekaj jih je v tej vrsti ciljnih kolonij. Vse zato, da smo lahko ostali članica velike srečne družine.

Sam sem si vedno želel, da bi ideja o združeni Evropi zares zaživela, da bi zvena kot Oda radosti. Ampak ... Očitno se zgodba z dolžniško krizo ponavlja.

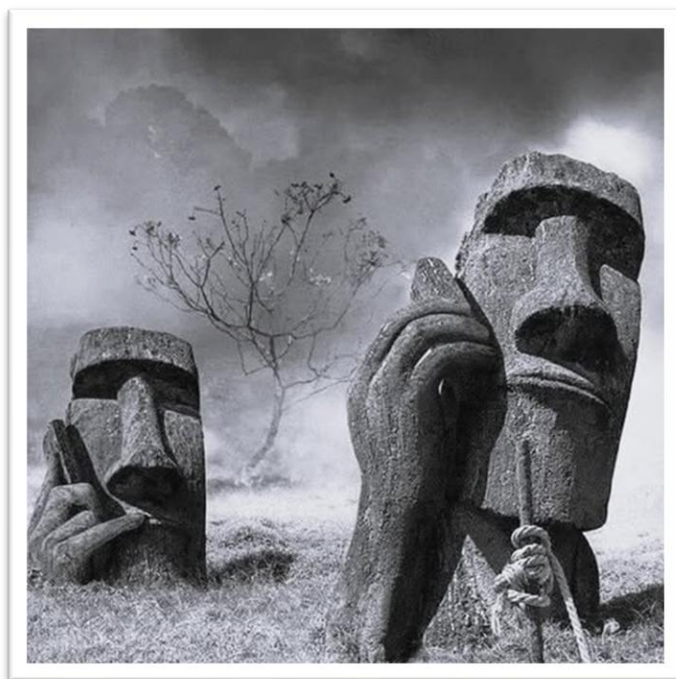
Vse manj verjamem mantri o nujnosti oboroževanja. Kdaj je več orožja pomenilo več miru? Nikoli ...

Zakaj sem ob nastali situaciji pomislil na leto 2008? Ker so pobudnice okrevanja EU preko oboroževanja iste, kot so bile ob reševanju dolžniške krize. Celo Velika Britanija se kar čez noč počuti nadvse evropska, kot da Brexita nikoli ni bilo in ... Francija in Nemčija, kot tudi vsa ostala EU, ne zaostaja le pri oboroževanju. Kljub občasnim samohvalam jo je ostali svet, predvsem Kitajska, prehitel po desni. In velike proizvodnje, predvsem Nemčija, Francija ter Britanija, vidijo priložnost, kako svoje gospodarstvo ogreti tako, da bodo ta »vele projekt« financirale v večini kolonije. Preko dolžniškega programa z novim, zelo velikim zadolževanjem in nato s shemami nakupa točno določene proizvodnje. Seveda njihove. S tolažbo, da smo tudi mi del proizvodnje, ko bodo v Brezovem gaju izdelali zaščitno masko za zaposlenega v Kölnu, kjer bodo izdelovali rakete. Nateg, vreden tistega s Počivalškovimi mercedesi ...

Odgovor, ali je to (spet) past ali rešitev, je več kot kompleksno vprašanje. Zato to hitenje, ki ga zdaj že nespodobno agresivno spremljajo grožnje o vojni z Rusijo, ni najbolj pametno. Mogoče bi to okrevanje raje zastavili drugače. Z več vlaganja v znanost, raziskave, infrastrukturo in tudi v specifične socialne programe, ki bi vrnili upanje v resnično »Evropo«. In ne le Evropo kolonialnih sil. Kjer se vse več držav počuti utesnjeno kot včasih, ko so jamrali, da je Avstro-Ogrska »ječa narodov«. Ker zdaj je EU bolj veletrgovina z več oddelki. Tistimi, za bogate, in tistimi, za revne. Pa ne gre le za bolj

kvalitetno in povrh še cenejšo Milko v Nemčiji, kot je pa je tista na policah pri nas. Če ne, bodo zmagali nacionalisti, ki imajo nos za takšne krize, ob tem pa tudi želje, ob katerih se tudi sedanja EU zdi kot Indija Koromandija. A takrat bo tudi za resnično EU prepozno.

Pa vendar brezglavo hitenje in naš izstop iz npr. NATA ali celo EU v tem trenutku ne bi bil najbolj pametna poteza. Bistvo držav, kot je naša Slovenija, ki nikoli ne bodo velesile, je v sposobnosti prilagajanja. A tudi prilagajanje terja vizije. Teh pa nam zadnja desetletja kronično primanjkuje.

GRENKOBA LECTOVIH SRC, ELEGANCA POTRJENE POLKE IN PATRA RUPNIKA SPREOBURNJENJE

»Zdaj gre zares!« je menda dejal Trump, ko se je odločil Evropi napovedati vojno, ki bi ZDA privedle do končne zmage. Da mora biti konec nesmiselom, ki jih Evropa ZDA vsiljuje že vse od Starega Rima dalje. In če se je Trump zataknil z rimskimi tribuni in Gladiatorjem, potem se je reformator Janez vrnil še dlje nazaj. V staro Grčijo. Kaj lepšega je, kot na stara leta vzeti v roke Homerja in svojim učencem, ki ti ležijo pri nogah, v heksametrih pripovedovati zgodbe. A ne o Parisu, Heleni ali Agamemnonu, o katerih Homer piše v Iliadi, tudi o Odiseju in njegovem potovanju ne. Janez ima Homerja pri roki le za vsak slučaj. Samo kot referenco. Ker zgodbe in z njimi ep o svobodni Sloveniji, ki jih vedno znova pripoveduje, so se začele šele takrat, ko se je Janez, jezen bolj kot Ahil odločil, da ubije komunizem v podobi strašnega Hektorja. In zdaj čaka samo še Kučanov, ups, Hektorjev pogreb, da se Janšejada zares konča. Vmes se po vzoru Odiseja bori s Kiklopi, jadra med Scilo in Karibdo in medtem, ko to pišem, se Janez hrabro spoprijema s čarovnico Kirko.

Kdor je bral Homerja se bo spomnil, da je Kirka Odisejeve prijatelje kot za šalo spreminjala v kruleče prasce. Da se v prasce in prasice ne bi dokončno spremenila tudi

slovenska umetnost in kultura, se je Janez odločil temu napraviti konec. In narediti red okoli korita s prasci in prasicami.

Homer ni zapisal, koliko časa bi Janez rabil, da s pomočjo Hermesa Hoivika s čudežno zeljo ozdravi pobesnele umetnike, zato se je odločil, da jih prav po starogrško – prepreči, namesto zdravi - raje potepta in uniči. Kar je najbolj učinkovito kar z njihovim lastnim orožjem. Torej z umetnostjo.

Seveda je to naporno delo. In odgovorno! A ker Janez ve, kako se temu streže, je svoje podanike podučil, da gredo med ljudi, med prave, klene in zavedne Slovence in jih spreobrnejo. In so šli. Eden od njih je zašel v Moderno galerijo in tam zagledal skulpturo, ki je daleč od podobe Jezusa na križu. Zdaj že mesec dni stoji pred njo in prepričuje mimoidoče, da je to bogokletno in da naj raje hodijo v cerkev, kot pa v ta hram pregrehe. Drugi se je postavil pred knjižnico in opazoval koliko ljudi si je za svoje otroke sposodilo Pekarno Mišmaš ali Sapramiško. Zgrožen je neodgovorne starše na kolenih rotil in prosil, da te nore Makarovičke ne vsiljujejo svoji deci in naj jim raje berejo poučne zgodbe iz Noriškega kraljestva. Tretji je zjutraj oprezal pred opero, zvečer pa pred filharmonijo. Potem je v oddaji za kulturo na TV povedal, da je zgrožen nad to glasbeno dekadenco. Da ne v operi in ne filharmoniji ni opazil niti enega glasbenika, ki drugače igrajo na veselicah v njegovem kraju, pa da so hudičevo dobri, in da je še večji greh, da je milozvočne tone harmonike slišal le enkrat samkrat in še takrat ni igrala »Na Golici«. Toliko pisem zgroženih gledalcev na tisti TV prej še nikoli niso dobili. Še večja afero je nastala, ko so Janezovi sli pod drobnogled vzeli plese. Njihova strokovnjakinja je proučila vse gibe, skoke, mostove, piruete in špage ter zaključila, da gre za sovražni prevzem dobre stare polke. Ki da so jo uničili ali pa spremenili v nerazpoznavnost. Odločno je zahtevala, da se prihodnje leto proglasi za leto Potrjene polke in da se ta uvede namesto tiste Četvorke mladih po celi Sloveniji. To je javnosti seveda razburilo. In Janez je ob zvestem Hoiviku nazadnje moral pred njih, pred ljudi – ker to da res ni za nikamor. Da namesto lectovih src za umetnost prodajajo nerazpoznavne zmazke na platnih. Ali še huje, da do pasu gola ženska dobi od države več »vbogaime« na mesec, kot pa ga verniki namenijo Brezjanski Mariji ob romanju. In da romanja Janez ne more ukiniti, ker to je le tradicija, o tisti »babi s psom« pa da ne more biti debate. In da pes spada v zavetišče in ne na oder. A zviti nasprotniki iz Hektorjevega tabora v Murglah so nad Janeza in Hoivika poslali krvoločne novinarje, ki so na plan potegnili afero »pater Rupnik«. Kaj hujšega! Kakšna podtikanja! Kakšne laži in sprenevedanja! Patra Rupnika da ni v Sloveniji že vse od Kristusovega križanja. Da naj si novinarji raje preberejo Budnico! Pa da bo rimska kurija z Rupnikom že storila kar je prav. Da tam ni krivosodja, kot na slovenskih sodiščih. Pa da naj raje preverijo koliko Predin zasluži s tistimi gatami na glavi. Da oni bi zadnje gate za upokojece dali, da ne bi kot revež Rupar po spletu fehtali. Pa da 6,6, mio € ni nič proti temu, koliko so nam komunisti pokradli ko so fabrike, stanovanja, bolnice in šole zidali. Saj, mogoče pa ima Janez prav ... da ni večje umetnosti kot narod že 30 let nategovati. Ne, ne bo še konec, ne bo še tako kmalu na koncu te risanke pisalo »Thats all folks«.

Ž SVI JANŠA

V vojni nihče ne ostane »čistih rok«. Eni si jih umažejo bolj, drugi nemara le toliko, kot so prisiljeni. Prvi iz užitka, drugi iz strahu, nuje. Voja je vedno umazana in je tudi kaos, ki prinaša brezvladje in čas, ko zakone nadomešča brutalna sila.

Potem pride mir. Končno, pravi večina. In se 80 let zaklinja, da se kaj takega ne bo ne zgodilo in ne ponovilo. NIKOLI VEČ!

A mir teh 80 let ni vladal povsod po svetu, in medtem, ko smo eni poslušali Joan Baez in Boba Dylana, brali Hemingwayeve in Mannove protivojne romane, so drugi sledili le »tokovima revolucije« in sanjali, da bodo nekoč tudi oni vojni heroji, ki se bodo zagrizeno borili proti različnim vrstam sovragov. Ko smo mi prepevali Lennonovo »Imagine«, so se nam s partijskimi knjižicami v rokah posmehovali in hodili v po poteh Avnoja. Ne vem, a včasih pomislim, da jih je spreobrnila prav reklama »Slovenija, moja dežela«. Ki je bila zamišljena kot turistična promocija naše dežele na sončni strani Alp. A so jo nekateri očitno razumeli čisto drugače. Tako drugače, da so se iz zavednih komunistov prelevili v najbolj goreče nacionaliste. In od tam ni bilo več daleč in ne dolgo do vojne. Vojne med brati. Kar je bilo žalostno. Tako žalostno, da tudi samostojnost, ki je prišla z osamosvojitvijo, ni bila tako bleščeča, kot bi si normalni ljudje želeli. No, tisti, ki smo brali in razumeli Manna si tega nismo želeli na takšen način. Bile pa so tudi osebe, ki jim je bilo najtežje, ko sta pokojni dr. Drnovšek in Kučan na Brionih dosegla premirje in posledično umik JLA iz Slovenije. Če so v času reklame »Slovenija, moja dežela« nosili kavbojke, so po Brionih s solzami v očeh slekli vojaške uniforme in jih zamenjali za slabo krojene in vedno zmečkane obleke ter še bolj grozne kravate. In bele frotir zokne z Adidasovo rožo. Kolumnistka zagrebškega Globusa, legendarna Tanja Torbarina, mi je enkrat o njim, naših in njihovih, dejala »Kad se mentalna sirotinja pogospodi - tek tad češ znati šta su to težka vremena ...«.

In ta slika se vleče še danes. Retuširajo jo le z izpadanjem las in viški kilogramov. S tisto nesrečno vojno priborjena aroganca je postala serijska oprema, cinizem vrhunski brand, odkrita sovražnost do drugače mislečih »light motiv«, za blatenje in zmerjanje pa bi si tudi na hitlerjugend fakultetah zaslužili navadne in še častne doktorate.

In te osebe same sebe smatrajo in malikujejo s cvetoberom Slovenstva. Smatrajo, da je država Slovenija zaradi tiste uniforme, ki so jo nosili kar nekaj mesecev manj, kot pa so prej sila ponosno nosili uniformo JLA, njihova lastnina. Da jim to ne glede na 20 do max 25% podporo pri državljankeh/ih vseeno pripada. Včasih bi rekli, da po »partijski liniji«. Mogoče so prav zaradi tega svojo stranko ukalupili in speglali, da je kot obrnjen medaljon nekdanje KP oz. ZK, če ne še huje. Ja, kar se Janezek nauči ... Vse od tiste nesrečne Bajukove šest mesečne vlade dalje v Sloveniji razen njih, oz. ene same osebe, nihče več nič ne ve, kaj šele zna. Ne bom trdil, da je vsega krivo volilno telo ali celo druge politične stranke. Krivo je predvsem to, da so mnogi demokracijo razumeli kot samopostrežno trgovino, v kateri sploh ni blagajn. Kaj šele varnostnikov. Dobesedno Free shop. Drugi, vključno z neodvisnimi institucijami, ki delujejo neodvisno od politike, pa s(m)o to le opazovali in se tolažili, da je to le neke vrste otroška bolezen demokracije. Zato so po tej samo njim dostopni samopostrežni trgovini harali in plenili, delili šakom i kapom vsem, ki so jim vzklikali in po božje častili. In to počnejo še danes. In potem se najdejo »špilferderberji«, jim najprej zatežijo in jih nazadnje še zatožijo. Kaj hujšega! Kakšna groza! Kakšna barabija! V enega večjih slovenskih mest se potem zgrne cca 300-400 oseb, ki so ne le od daleč videti kot slabo izbrani statisti v orumeneli burleski Buster Keatona in so prepričani, da lahko državo zaradi barabij in pobalinske infantilnosti ene osebe obrnejo na glavo. Zaradi osebe, ki je še vedno v zmečkani obleki, brez las in s + 30 kg, ki še vedno gleda zblojeno kot ob aferi Depala vas, da je to človek, ki bo še naprej cinično razlagal, da on ne more nikoli biti za nič kriv, da vsi sodniki nimajo toliko pojma o pravu, kot ga ima že njegov šofer, da je to populist, ki mu mediji namenjajo več

pozornosti kot pa Dončiču, Pogačarju, Rogliču, Šešku in še vsem Prevcem skupaj. Ki glumi gljivu ko mu gre za nohte in ki ropota kot sestreljeni helikopter ko pride čas njegove polne lune. A te polne lune so vse preveč pogoste, preveč polne in ...

Nekdo bo nekoč temu moral narediti konec. Pa ne v fizičnem smislu, ker tega nas v »šoli mirovništva« niso učili. Bojim se le, da bo do tega »nekoč«, ko nas bo končno srečala pamet, preteklo še kar nekaj Save. In da bo takšnih »seljakov« v vodilnih politikah po vsem svetu še več in da si bodo še bolj kot zdaj tudi v bodoče krili hrbet in se trepljali in poljubljali. In da nas bo to, da smo si pustili izpred nosa speljati demokracijo še drago koštalo. A dokler ne bodo sodišča vztrajala, da je bistvo krivde v vsebini in naravi kaznivega dejanja, in ne primarno v formi ali poteku, bomo še vedno gledali burleske z enim in istim glavnim igralcem. Ki je povrh vsega še scenarist, dramaturg, kostumograf, lektor, režiser in še producent teh burlesk. Če je tole v Celju torej le uvod v predvolilno leto, bomo ob vseh teh burleskah nazadnje na psihiatrijah pristali vsi, razen tistih, ki bi tam morali imeti celoletne abonmaje. Ali pa je to že vojna o kateri je tekla beseda na začetku zapisa? Vojna, v kateri zakone zamenja sila ulice, ki se je potem, kot po aferi Patria, ustraši še ustavno sodišče. Kaj pa narod? Ki ima menda oblast? Bodo volitve rešile vse? Hja, tudi veliki nemški rajh se je začel z volilno zmago, ki ni bila veliko večja od dobrih 20%. Zato ne glejte cen aranžmajev na Hrvaškem ali v Grčiji, raje se pri agencijah pozanimajte za nastanitve v psihiatrijah. Tam bo še najbolj varno, tja vam zagotovo ne bodo sledili 😊

POVABILO NA PREDSTAVO »ZA JANEZOV BLAGOR«

/navodila in potek/

V globoki senci dogodkov GO2025, plesno-scenske predstave »Za tri groše« ali filma »Tartinijev ključ«, bo jutri, 15.4.2025, v Celju, na sporedu veličastna predstava ZA JANEZOV BLAGOR. Gre za aktualno delo, ki vključuje vse zvrsti umetnosti. S to vrhunsko predstavo na prostem in v živo, bomo utišali vse izrečene neresnice o tem, kako malo nam je mar umetnosti in kulture. Začetek bo seveda namenjen F. Prešernu (in ne Čebelicam, kot mnogi pričakujejo). Tiste, ki znajo na pamet celoten tekst Zdravljice prosimo, da se prilagodijo večini ali raje molčijo. Ne želimo namreč, da pride do zapletov in nerazumevanj, saj je npr. petje 4. kitice slovenske himne z besedami »Edinost, sreča, sprava - k nam naj nazaj se vrnejo; otrok, kar ima Slava, vsi naj si v róke sežejo,« popolnoma izven konteksta današnjega časa. Nato se bodo na rumeno modro okrašenem odru zvrstili največji interpreti znanstvenih, predvsem pa domoljubnih esejev. Na tokratnem natečaju so s svojimi deli zmagali Anja B. Ž., Zvonko Č., Jelka G., Žan M., Tomaž L., Franc B., Alenka J., Andrej H., Andrej P., kot posebni gostje z VIP povabilom pa bodo nastopili še Romana T., Branko G. in Aleš H.. Vsi naštetih avtorji esejev bodo z izbranimi besedami vseslovenski javnosti dokazali, kako poglobljen znanstveni pristop k umetnosti gojimo. Ob tem naj vas opozorimo, da je čas aplavzov omejen in da so daljše ovacije dovoljene le ob izvajanju Romane Tomc. Je pa priporočljivo, zaradi same dramaturgije, da sledite navodilom inspicientov in šepetalcev, ki bodo enakomerno porazdeljeni po avditoriju navdihujoče scene pred celjskim sodiščem. Ti vam bodo že pred začetkom, skupaj s sendviči in naravno vodo iz Trente, razdelili lističe, označene z zaporednimi številkami. Na njih bodo zapisane parole, ki jih morate na znak inspicientov NUJNO in čim glasneje vzklikati. Če lahko, si jih nekaj zapišite že zdaj in

boste potem v Celju imeli več časa za občudovanje panojev s sliko vodje, za užitke s sendviči in spoznavanje novih obrazov. Med primerne parole tako spadajo: KRIVOSODJE SLOVENSKIH FANTOV GROB - SODNICO NA MIZO, MIZO PA VEN – FREE JANEZ – JANŠA HEROJ – Z SDS DO GROBA IN NAZAJ – BREZ JANEZA NAM ŽIVETI NI in še druge.

Za govori eminentnih nosilcev lovorovih vencev esejistike, ki jih drugače lahko dnevno spremljate v njihovih odmevnih nastopih v DZ, bo nastopil eden največjih poznavalcev krivosodja, cenjeni Jan. Z., ki nam bo osvetlil pravni vidik naše anonimke o že v naprej spisani obsodilni sodbi. In o tem, kako pravno nevzdržno in nedemokratično je, če peščica krvave komunistične kontinuitete pred sodišče pozove največjega sina slovenske grude. Razjasnil bo tudi zmote in zablode ob vzporednicah, ki jih nekateri režimski mediji, plačani s krvjo kmetov in upokojencev, vlečejo z odločitvami francoskih sodišč v primeru Marine Le Pen (ki pa ni iz naše Lepene). Obstaja namreč resna nevarnost ponovitve obdobja 1789-1794 in ponovno rojstvo matere vseh revolucij, francoske revolucije. Od Robespierrea do Titota in Kučana namreč ni daleč!

Po tem govoru bo nastopil vrhunec prireditve. Na prizorišče bo v spremstvu sodnega norčka in toliko varnostnikov, kolikor traja njegov mandat predsednika stranke, blagovolil stopiti mučenik in kandidat za svetnika po kanonskem in SDS pravu. Prisluhnite pozorno njegovim zveličanim besedam, s katerimi vam bo opisal svoje peklenško trpljenje in pojasnil, kakšna odrekanja terja njegovo žrtvovanje za vas. Zaradi bolj ostrih dramaturških lokov vam v tem delu predstave svetujemo le glasen jok in smrkanje, parole zahvale pa naj počakajo na konec govora, ko bo osrednji lik naših življenj visoko dvignil roke. Če bo visoko dvignil le eno roko, bo to zgolj zaradi bolečin v drugi roki. Ki so nastale zaradi pisanja romanov in zbornikov našega velikega vodje.

V ta namen vas pozivamo, da se že med brezplačnim prevozom v Celje oddolžite tako, da kupite najmanj tri dela velikega vodje, ki je sicer že zdaj najbolje prodajan avtor knjižnih uspešnic. Kar zopet nesporno dokazuje vrhunskost naše kulturne in umetniške podstat.

Sledijo še minute za skupno molitev in priprošnje. Želeli smo ta del opraviti kar v sodni dvorani, da bi se molitev zažrla globoko v stene krivosodja in ga oslabila, pa so nam nasledniki komunistične kontinuitete, potem ko so to preverili pri pravosodni ministrici, preprečili, češ da sodišče ni sakralni objekt. A vedite, da za nas je – po naši končni zmagi bomo vse sodne dvorane, v katerih so mučili in maltretirali velikega vodjo spremenili v rumeno-modre kapelice in jih med seboj povezali v Janezovo romarsko pot.

Po odhodu velikega vodje v prostore krivosodja, kjer mu bodo kri pili predstavniki komunistične kontinuitete vodene iz Murgel, vas prosimo, da se omejite na vzdiklanje le tistih parol, ki lahko motijo delo krivosodja. Najtopleje priporočamo vzdiklanje: SODNIKI-KRVNIK ali KUČANOVO SODIŠČE.

Po koncu farse krivosodja vas opozarjamo na dva možna scenarija. Da ne bi namreč ob morebitni oprostilni sodbi velikega vodje kričali nespodobne parole o našem sodstvu, ki je končno spregledalo ali ob obsodilni sodbi, ki smo jo pričakovali in napovedali že v naši anonimki, hvalili krivosodje.

Zato vas pozivamo, da sledite besedam ljudskega tribuna Pavla R., ki vas bo ne glede na izid na sodišču s solzami v očeh in z izbranimi besedami popeljal do ekstaze in težko pričakovanih Čebelic.

Cvetje hvaležno odklanjamo!

KDO SE BOJI MEDVEDKA PUJA?

Poznate dogodivščine medvedka Puja? Potem se gotovo spomnite tudi tiste, ko Pujsek vpraša Puja, kako se črkuje ljubezen. In mu Pu lepo odgovori »Ljubezni ne črkuješ, temveč jo čutiš.«. Tako kot z ljubeznijo, je tudi z umetnostjo. Ali jo čutiš oz. občutiš ali pa jo samo črkuješ, če ne celo s črkovanjem spreobračaš. Ja, z občutki in čutenjem nasploh, je lahko tudi križ ...

Za del slovenske javnost naj bi bila poleg še mnogih drugih tako najbolj sporna umetniška inštalacija Maje Smrekar, medtem ko ta ista javnost ne trzne ob obisku Janše v Izraelu. V prvem primeru je sporen pes na golih prsih umetnice, medtem ko pri drugem primeru ni zanje prav ničesar spornega. Tudi to ne, da gostitelj(i) Janše dan in noč sejejo smrt med svojim »svetim« genocidom nad Palestinskim narodom. Tudi ubogimi psi, podobnimi tistemu, ki se smilijo kritikom Smrekarjeve, češ da gre pri tem tudi za hudo zlorabo uboge živali. Palestinskih otrok, starcev in ostalih ravno ta del javnosti sploh ne vidi. Zaradi vere in politične etikete, da so nevarna islamistična bagra. Zdaj pa retorično vprašanje ... So ti, ki nad Smrekarjevo in ostalimi umetniki zganjajo neke vrste umetniški pogrom, genocid ali vsaj izobčenje umetnikov, in ki tolerirajo in celo pozdravljajo obisk Janše pri Izraelskih krvnikih, so ti zares kulturni? Sploh vedo, kaj je kulturno?

A bodimo poštene ... Ne Janši, ne temu delu njemu privržene javnosti kultura, kaj šele resnična umetnost, nikoli nista bili blizu. Pred osamosvojitvijo in demokratizacijo si takšnega posega širše javnosti v kulturno sfero skoraj nismo mogli zamisliti. Če je do sporov ali nerazumevanj prihajalo, je bilo to več ali manj na relaciji politike partije in umetniške sfere. Širša javnost se v te polemike, razen v kakšnem pismu bralcev, sploh ni vmešavala. Potem pa se je preko tranzicije lastnila tudi kultura in z njo umetnost. Pa ne v smislu sovražnih ali tajkunskih prevzemov ključnih kulturnih institucij – teh so se tajkuni, hvala bogu, če ni šlo za medije, izogibali kot vampirji vencev s česnom. Kultura se je lastnila na drugačen način. Lahko bi rekli, da najprej s posploševanjem, kaj sploh je kultura, še bolj pa je bila ob tem na udaru umetnost. Mogoče bi lahko potek te preobrazbe primerjali s potrošniško mrzlico, ko so postale vse »dobrine« dostopne vsem. Vse tisto, o čemer se je včasih le sanjalo ali od daleč opazovalo, je kar nenadoma postalo »javno dobro«. In ko smo pristali na ta potrošniški diskurz in dopustili vrednotenje umetnosti po »diskontnih« (o)cenah, je bilo že prepozno. Tisti, ki se mu še sanja ne kaj je fagot, bo imel o zaslužkih simfonikov največ povedati. Oni, ki dlje kot do štirivrstične, ponavljajoče se rime še ni videl, je največji kritik poezije modernih pesnikov. Tisti, ki ne ločijo baroka in loka, ne grafike in trafike, muzeja in kleja, romana in Romana, ki so prepričani, da je bil Slovincem usojen le Prešeren, danes zahtevajo ne le ukinitvev dodatkov umetniškim pokojninam, pač pa med vrsticami tudi to, da bodo poslej oni določili, kaj je in kaj ni umetnost. Glede na to, da o njem, o Prešernu, vedo toliko, kot o Orwellu, bi bil tudi Prešeren zanje sporen, če bi ga zares poznali. A tega jim niti treba ne bo. Našli so se njihovi samooklicani glasniki, ki obljublajo, da bodo magari z »mesarskim klanjem« poskrbeli, da bodo umetniki poslej na istem, kot so bili Prešeren, Cankar, Kette in še cela plejada drugih. Da si umetniki lahko slavo zaslužijo le posthumno, njihovo delo pa da je lahko le volontersko, popolnoma zastojkarsko in na razpolago vsem. Ti samooklicani glasniki, vsi po vrsti izjemno izobraženi in razgledani predstavniki slovenske kulturne samobitnosti, so v prvi vrsti politiki. Creme de la creme skrajne desne politike, ki se najraje objamejo, zapojejo in doživijo malo ekstazo ob pesmici Čebelar. Stavljal bi glavo, da bi njihov najglasnejši predstavnik, neki Hoivik, tudi

Prešerna označil kot prodano dušo, če bi le-ta iz groba vstal in jim povedal svoje. To, da so se kakšnemu umetniku že odrekli, ne bi bilo prvič – tudi Cankar je bil namreč deležen njihovega izbrisa z retušo. Na državnih proslavah, ki jih je organizirala »pomladna politika«, najbolj cenjenih umetnikov nikoli nismo ne videli, ne slišali. Ker da proslave so za to, da v njih uživajo širše množice, ne pa neka kvazi levičarska elita. Takšno razumevanje umetnosti in kulture kot nekakšnega diskontnega skladišča, v katerem so še podeželski godci podcenjeni, je za majhen narod, ki je obstal samo zaradi kulturnih veličin, lahko usodno. Obsoditi na umiranje na obroke lastno umetnost in vsiljevati javnostim kulturo po meri uravnilovke šole s prilagojenimi programi, je ne varno in pobalinsko. Ko pa se ob tem iz te zamešane žlobodre razširi še smrad politikantstva in neusahljive želje po oblasti, neomejeni oblasti, niso daleč od tistega, kar se je v Nemčiji nekdanj dogajalo v pivniških pučih. Le barve so danes drugačne in namesto temno rjave prevladuje rumeno modra. »Pri nacističnih zavojevalcih ni bilo nič viteškega, samo brutalno prisiljevanje vsega prebivalstva, samo brutalno, neusmiljeno nasilje.« je nekoč zapisal **Ervin Fritz, pesnik**. Je v primeru tega referendumu vsaj za odtenek drugače? Ne. Ta akcija skrajno desnih strank t.i. pomladi dejansko smrdi po smrti in zaudarja po razpadajočih vencih. In medvedka Puja in Pujska sta v tem referendumskem pogrebem puču tako zamenjala Andrej H. in Andrej P.. Le da za razliko od A. A. Milnejevih junakov, ki govorita o ljubezni, soglasno ves slovenski živelj pozivata »Sovraštvo je treba ne le čutiti, ampak ga je treba širiti. Z vso silo, tu z mesarskim klanjem«.

NA KAVO Z JANEZOM

Ker resni mediji radi ignorirajo našega Janeza, sem pomisli, da nekdo se pa ja mora žrtvovati in Janezu dati besedo. Pričakoval sem konspirativno povabilo v stilu »ob neznanem času in na neznanem kraju«, a sva se dobila kar tu, na FB. Še dobro, da ga imamo. A dovolj reklame Marku Z., gremo k Janezu.

KAKŠNO KAVO NAJRAJE PIJETE

Včasih sem rad pil Barcafe, pa so ga Hrvati pokvarili. Čeprav so mi ob prodaji izrecno obljubili, da bo vse kot je bilo prej ...

KDO JE VAŠ VZORNIK

(nekaj dolgih trenutkov tišine) Vsi bodo pričakovali, da bom izpostavil Pučnika. A on je bil močan le v besedah. Jaz, kot človek dejanj, bolj spoštujem moža naše Melanije.

MISLITE DONALDA TRUMPA?

To ste vi rekli ...

KAJ BI V ŽIVLJENJU STORILI DRUGAČE, KOT STE?

Namesto 135 Patrij, bi jih takrat naročil obrnjeno število, torej 531! Za manj se ni splačalo, to zdaj vidim. Ja, takrat so me zavedli ostanki JLA linije na ministrstvu ... Pa tudi Finci so škrti, Avstrijci pa požrti ...

ZAKAJ STE OBISKALI JERUZALEM?

Šel sem, da bi objokoval Palestince!

PRI NETANJAHUJU NA VEČERJI?

To ste spet vi rekli ... Želel sem k Zidu objokovanja, pa so mi islamski teroristi to preprečili šestkrat v eni uri. Najmanj ...

SMO SREDI REFERENDUMSKE KAMPANJE, KAKŠNO JE VAŠE SPOROČILO?

Da mora Golobova vlada najkasneje ob razglasitvi rezultatov odstopiti!

PA SAJ REFERENDUMSKO VPRAŠANJE NE SPRAŠUJE TEGA

To vi mislite ...

MAR NISO SPORNI DODATKI K POKOJNINAM IZJEMNIM UMETNIKOM?

To vprašajte Kučana, ki si jih je izmislil. Ne le dodatke, tudi umetnike!

TOREJ JE SPORNO OBOJE, DODATKI IN UMETNIKI

Sporno je vse, o čemer ne odločim jaz. Tega bi se v teh 35 letih od kar sem na sceni lahko že navadili.

PREKO 30 LET STE ŽE PREDSEDNIK STRANKE SDS

In kaj je tu spornega? O tem sem pač odločil jaz. Še vedno ne razumete, vidim ...

KAJ PA LOGAR, JE ZATO ODŠEL?

Anže je moj otrok. No, zdaj je pankrt, ker je ... A bomo videli, kako bo, kako se bom odločil!

VRNIVA SE K AKTUALNEMU REFERENDUMU

Radi pogrevate stvari, vidim ...

TUDI VAŠ MINISTER JE BIL RADODAREN S TEMI POKOJNINAMI

Ah, Vasko ... On je tudi blejski otok šenkal Vatikanu. Še dobro, da je to storil zadnjo uro, preden smo predali vlado levičarjem. Če ne bi jim še Možino poslal, da jim zgodovino RKC napiše, da ne bo ta Frančišek vse na glavo obrnil. LGBT pa to ...

KOMU PA BI VI NAMENILI IZJEMNO POKOJNINO

Tu dileme ni. Obstaja ena sama oseba, ki si to zasluži, jasno!

KDO PA JE PO VAŠE TA OSEBA?

O tem bom jaz odločil. Ne prehitevajte! Vse ob svojem času ...

ENI PRAVIJO, DA BI VAM MORALI POSTAVITI SPOMENIK, DRUGI DA BI VAS PREDLAGALI ZA SVETNIKA

Ne dam veliko na to. Veste, jaz sem prizemljen, materialen človek. Kaj mi bo spomenik, če bo golob sral po njem? In potem bi še kulturni marksisti čečkali grafite po njem.

Svetnik? Veste, tudi od ofra pri mašah ne bi imel nič, če bi k meni še kot svetniku molili ...

KDAJ SE MISLITE UPOKOJITI

Ko se bo upokojil Kučan.

PA SAJ ON JE ŽE DOLGA LETA UPOKOJEN

To ste vi rekli ...

ZAKAJ VAS NEKATERI NARAVNOST OBOŽUJEJO

Ker so prepričani, da ne lažem ...

PA TO DRŽI?

Poglejte si najboljšo informativno oddajo KDO VAM LAŽE in takoj vam bo vse jasno!
JO VI GLEDATE?

Gledam? Urejujem jo. Brez moje potrditve niti besedica ne gre v kamero. Red mora biti!
KAJ JE VAŠ ŽIVLJENSKI MOTO?

Ko bom velik bom Janez Janša! In »Kar je vaše je moje, kar pa je moje, vas nič ne briga!«
KAJ BO, ČE PO NASLEDNJIH VOLITVAH NE BOSTE MANDATAR?

To je vprašanje za milijon dolarjev, so mi pojasnili svetovalci. Ko jih zberem, potem ne bo nobenega ČE.

S KOM DRUGAČE HODITE NA KAVO? S PRIJATELJI?

Ne pijem kave.

PA SAJ STE JO RAVNOKAR SPILI?

To ste vi rekli ...

Marsikaj sem rekel, ja ...

Ker, v satiri je vse mogoče. Tudi tisto, kar v normalnem življenju ni.

KAR TAKO PASUS ...

Ko gledam soočenja na temo dodatkom k izrednim pokojninam, je tako, kot bi na strani predlagateljev stali le oni, katerih babice doma same sekajo drva, oni medtem hodijo v fitnes, potem pa o sekanju drv poglobljeno razpravljajo po TV. Kristus ...

ORJUNA , »ZDS«* IN VAŠKE STRAŽE

Zdaj pa še oz. že spet hrvaški pevec Thompson ...

Razen v Trbovljah, kjer je do krvavega dogodka pred 101 letom prišlo, drugje v Sloveniji bolj slabo vedo, kdo ali kaj je bila Orjuna. Sam sicer že dalj časa širim »diagnozo«, da je bil spopad knapov z Orjuno leta 1924 prvi spopad z nacionalizmom in prihajajočim fašizmom v takratni Evropi. A koga briga, kaj se je dogajalo pred 101 letom in zakaj so enemu Fakinu v gobec vrele župe nalivali ...

Organizacija jugoslovanskih nacionalistov, Orjuna torej, je bila namreč prvi temelj, na katerem ruševinah so po letu 1941 nastale hrvaška NDH in jasno, tudi danes vse bolj slavljena domobranska vojska v Sloveniji. Čeprav je bila Orjuna »vsejugoslovanska« je bilo njeno najtrše jedro spočeto na Hrvaškem, v Dalmaciji. Njihovo težnjo po nacionalno in ideološko čisti Hrvaški so hitro povzeli tudi slovenski domoljubi in ob podpori hrvaških Orjunašev pripravili pohod z razvitjem prapora sredi srčice takratnega delavskega gibanja, v Trbovljah. Takrat so bile veliko bolj »sindikalne«, kot pa »rdeče«. Gotovo pa je bila t.i. nekajdnevna »Trboveljska republika« leta 1920 signal, da je treba preglasne in prezahtevne rudarje in delavce spametovati. In so prišli slabe štiri leta kasneje Orjunaši med knape, da jih prosvetlijo in jim vlijejo pameti. Pa niso prišli samo s prapori in banderami, ampak tudi s puškami. O dogodku, ki je sledil sprejemu Orjune v Trbovljah, si lahko več preberete v knjižnih in drugih publikacijah in tudi na spletu, kot da bi temu tu namenil le par vrstic. Orjuna je potem, vsaj slovenski del, malone propadla, se samo razpustila ali pa ponižno sklonila glavo pred takratno vodilno slovensko politično figuro Antona Korošca in »zlatega škofa« Rožmana. Na sosednjem Hrvaškem so bili bolj

podjetni in so preko Anteja Paveliča duh Orjune zanesli tako daleč, da jim je leta 1941 prikimal celo Hitler in za njim še jezni Mussolini in jih priznal kot NDH. V tej ustaški tvorbi se je hitro razširil oz. prijel pozdrav ZDS*, »za dom spremni«, ki je imel podoben odmev tudi v Sloveniji, med belogardisti in ostalimi podporniki fašizma in nacizma, in je bil slišati kot »vse za dom in vero...«. Ti vzkliki so potihnili šele leta 1945 na Koroškem, tudi v Bleiburgu, kjer so jih v ne ravno prijateljskem objemu pričakali zahodni zavezniki. Kljub obljubi, da bi zavezo Hitlerju in še prej Mussoliniju nemudoma zamenjali z sveto zavezo Churchillu in Rooseveltu, so jih vrnili na domača tla. Nekaj jih je ob vrtni na tako ljubljeno, a s krvjo prepojeno krvjo, ki so jo prelili prav oni, s figo v žepu hitro priseglo še Titu, kosti nekaterih pa še danes išče firma Dežman and comp. V Franciji in še kje bi se takšnim dež-manom, ki bi obujali kolaboracijo kot svetinjo, ne samo smejali. Mi pa jih financiramo iz proračuna....

Če preskočimo teh več ali manj srečnih 80 let ponavljanja NIKOLI VEČ, pridemo do današnjega fenomena, ki odzvanja v medijih. Na koncert Marka Perkovića Thompsona. Za katerega koncert je že v predprodaji prodanih 700.000 kart. Je Thompson zares takšna pevska zvezda? Ne vem in težko o tem cenim, ker sem slišal le 2-3 njegove komade. Pa še te le do polovice ali manj. A pri Thompsonu ne gre zgolj za glasbo. Ljubljenček hrvaške skrajne, »normalne« in celo sredinske desne politike, predvsem pa HDZ stranke, zelo rad jaha na nacionalizmi. In tako so se prav na njegovih koncertih začeli glasno in množično, jasno da njegov poziv, vzklikati pozdravi »za dom spremni«. Ustaški pozdravi torej ...

Pokojni kolega Denis Kuljiš mi je pred leti, ko je bil Thompson prav tako v središču pozornosti, na kavi sredi Cvetličnega trga v Zagrebu dejal: »Vi, Slovenci, imate to nesrečo, da ste ravno na pol poti na romarski poti med Zagrebom in Bleiburgom, in da pri vas vsa ta ustaška bagra odvrže tudi svoje nacionalistične smeti. Vaši pa jih pridno pobirajo ...«.

Resni hrvaški politični analitiki namreč že danes napovedujejo, da se Thompsonov pohod ne bo končal na zagrebškem stadionu, ampak se bo romanje nadaljevalo vse do Koroške.

Ko potem prebiram zapise naše skrajne desnice, kako mi nimamo junakov kot je Thompson, ki bi peli o domoljubju in folk pozivali k vzklikom »vse za dom in vero!«, me je zares strah, da se bo ponovila zgodba z Orjuno izpred več kot 100 let. Le da bodo v vlogi Orjune tokrat neke Vaške straže, oživiljene replike Domobranske vojske, nekakšni tropi Slovenskih panterjev ali pa kar Ruparjeve brambne sile. Še bolj pa me skrbi, kdo, če sploh, bo v vlogi takratnih knapov in delavcev, ki so se Orjuni uprli. Kdo bo potem vzklikal NIKOLI VEČ?

VRNITEV ZLATE DOBE VITEŠTVA IN PRINCA TEME

Če bi ne prebral Tanje Lesničar Pučko v Dnevniku, pojma ne bi imel kaj so drug drugemu govorili »ambasadorji resnice«, ki so se na povabilo izraelskega valpta resnice Netanjahuja zbrali v Jeruzalemu. Po letu 1.500, po obisku vitezov templjarjev v tistih koncih, je bil to prvi shod znanilcev nove dobe viteštva. Zanimivo bi bilo videti, kako so se ti novodobni vitezi hierarhično razporejali, naslavljali in se drug do drugega obnašali. A očitno so s stisnjenimi zobmi tokrat kraljevski prestol prepustili kar domačinu. Ker, res, imel jim je kaj pokazati, če so se le hoteli ozreti proti bližnji Gazi. Pa se niso. Niti eden. Ne

bom pisal o zaslugah nekega obskurnega potomca svinjskih trgovcev z Balkana, da je bil med povabljenimi. Tudi o viteški diaspori ne. Preveč je tega železja. A ker je bil tam tudi predstavnik našega »viteštva«, sem razmislil o njegovih referencah. Res, dolg seznam, kar predolg, da bi ga človek navajal v glavi svojega dopisa. Zato sumim, da je uporabil kar naziv, ki ga je temu vitezu že pred leti podelil pokojni Janez Drnovšek. Princ Teme. Sam ta vitez je kasneje, med bivanjem v ječi, napisal roman Noriško kraljestvo in nam lepo namignil, da si v resnici želi kraljevske krone. Da mu naziv princ ni več dovolj. A mi, glupi tlačani, tega nismo razumeli, kaj šele da bi mu sami ponudili, kar terja. Ker prestoli se terjajo, ne pozabimo 😊

Ko se je prvič resno namenil zavihteti na kraljevski prestol, je bilo videti, da so se njegove zvezde zares postavile na prava mesta. V deželo je pljusnil kot kuga nepredvidljiv Covid, zvezdice SMC in Desus sta mu pomežiknili ter mu padli v objem in vse je bilo videti sanjsko. Uporne tlačane bi ta vitez-princ kot kakšen grof Tahī brez milosti še naprej tamanil in preganjal z nič kaj srednjeveškimi metodami, če ga ne bi na cedilu pustil čas. In nove volitve. Je pa med tistim plezanjem na prestol pogruntal, da je covid malha majhna, predvsem pa, da z njo razpolagajo bolj v Bruslju. Zato se ni preveč sekiral, ko je vodenje državnice po covid kugi prepustil drugim. Naj se drugi ukvarjajo s pogorišči, si je dejal vitez-princ in čakal najprej na vrnitev odpisanega zeta in na še nekaj drugih vitezov, ki kot on ljubijo samo »eno resnico«. Svojo.

Ja, Princ Teme je zopet zaslutil, da so konstelacije zvezd takšne, da jih niti Nostradamus ne bi znal naglihiti. Zato je vzel v roke puzzle s podobicami političnih strank in začel graditi sestavljanke novega kraljestva. Seveda je največja podobica med posameznimi kosi puzzlov podobica njegove SDS. Zaman je med ostalimi podobami iskal puzzle SMC in Desus, ki so ju volivci zmečkali in vrgli v koš. Tudi slikca SLS mu ni pretirano všeč, zato jo poskuša retuširati že ves čas, v kleti njegovega gradu pa njegovi pridni in zvesti podložniki kar tekmujejo, kdo bo izrezal večjo in lepšo puzzle podobico, ki bi jo vstavil na mesto, kjer so njegovo sestavljanke včasih zapolnjevali SMC in Desus. Mnoge je že odrinil z mize, ene še vrtil med prsti, kakšna od podobic pa je gotovo še v delu. A to je le del opravi, ki ga polno zaposlujejo in dobesedno okupirajo. Kot strateg mora pač videti in dlje.

In v svoji stekleni krogli točno vidi priložnosti kako bi prinčevino lahko spremenil v kraljestvo. In kako bi na račun opevanega zavezniškega »okrevanja« njegova kraljevska zakladnica lahko kar pokala po šivih.

Kakšno ima torej zvezo govor Princa Teme v Jeruzalemu s tem zapisom? Zelo močno. Ker je zbranim vitezem v grobih obrisih lepo nakazal, da je nastopil čas resnic. In obračuna. Kar pomeni v primeru njegove zmage na volitvah najmanj spremembo ustave. Zgledov kako naj bi potem izgledala naša ureditev ima dosti. Kar počnejo danes Trump, Putin, Orban, Vučić, Dodik, sami vitezi resnice, je kombinatorika ki vsa pride v poštev. Pa še kakšna vaška posebnost naših logov, recimo obvezna domobranska, ups, domoljubna zaprisega in žegnanje ne le konj bi prišlo v poštev. Čemur se tlačani, zastrašeni z minute v minuto bližji ruski Rdeči armadi z vzhoda in trumam islamskih teroristov z juga, ne bi ravno hudo upirali. Redki bi bili združeni v OF in VOS trojke in bi nadzorovani z droni in Pegazi lahko le opozarjali, kako iz fondov za okrevanje odtekajo milijoni, če ne milijarde. Kralj Teme pa bi, kot se za suverena spodobi, sredi Piranskega zaliva dal zgraditi otoček. In na njem cerkvico. Po kom bi se imenovala ni treba trikrat ugibati. Le Bled in Brezje ne bi več veljala za romarski središči.

Mogoče je vse skupaj razumeti kot tragikomično. Pa je le tragično. Zelo. Ker ne more biti nič bolj tragično, kot to, kako smo dobesedno zakockali novorojeno demokracijo. Ker ko berem po omrežjih vse več pamfletov z vsebinami smrt levičarjem in vsem, ki ne ljubijo ali vsaj simpatizirajo s Princem Teme, kaj šele da bi se mu poklanjali, ni več daleč čas, ko se bodo pojavili zapisi – živel kralj. Ne več Janša. Ampak kralj.

HOPA-CUPA ali BUTELJ NOVINARSTVO

Množice redko razmišljajo, bolj in raje čutijo. Svoje občutke izoblikujejo skozi informacije iz druge roke in jih transformirajo v svoje potrebe, želje, hotenja, tudi strahove. In potem ti občutki izoblikujejo njihova osebna stališča. Njihovi lastni možgani so pri tem le v vlogi prenašalca in celo katalizatorja.

To je recept, pisan na kožo populistom.

A takšno, zgoraj opisano preslikavanje, ima lahko veliko povsem nenačrtovanih in nepričakovanih posledic. Kar je spet voda na mlin populistov, da lahko dejstva skozi nove informacije ves čas spreminjajo in jih prilagajajo situaciji primerno.

Ja, resnična informiranost je danes ključna. Pa jo v tej informacijski dobi v resnici lahko pogrešamo bolj, kot pa pred sto leti, ko so se novice širile le po časopisih, ko niti radio še ni zaokrožil svojih signalov okoli zemeljske oble in ko se ljudem o TV ali internetu niti sanjalo ni.

A danes je problem ravno nasproten. V zares ogromni množici informacij. Mirno lahko trdimo, da jih je več kot 99% nepreverjenih ali podtaknjenih. Poleg tega je ogromen problem nabor virov. Od spletnih omrežij in orodij, TV, radio, celo film in glasba so lahko danes močno »orožje« v komunikacijski in informacijski vojni. Ker to je vojna. In tudi v tej vojni so v igri veliki zaslužki. Za lastnike omrežij tako vrtočlavi, da si niti predstavljati ne moremo več. Potem pa je tukaj še nepregledna galaksija malih, največkrat samozadovoljnih glasnikov resnice, pravice in poznavalcev dogajanja od A – Ž. Če ne tudi že kuharskih receptov s politično vsebino, recimo ne kuhajte ruskega boršča, raje si po preverjenem receptu pripravite pravo finsko pico, presenečeni boste. Verjamem, da res...

Pred nekaj več kot petimi leti me je prijatelj butnil, češ, daj, začni podkaste snemati, tvoji zapisi so predolgi za branje, tisto pa lahko poslušas kdaj koli, celo v avtu. Ampak, pisano je le zapisano, sem si dejal ... Potem so se tem avdio blogom pridružili še video blogi ali #vlogi. Zdaj je tega kot smeti, vlogerji so novi carji medmrežja in ko sem si jih nekaj pogledal, sem se resno vprašal, »kdo je tu nor?«. #vlogerji, ker imajo »jajca«, da to posnamejo in objavijo, morebitni gostje, ki so pripravljeni tvegati svojo pojavnost ali nenazadnje gledalci/ke, ki to gledajo. In celo širijo. Pa hvalijo in priporočajo, čuj, to poglej, živa resnica!

Seveda, obstajajo tudi zares kvalitetna dela na tem področju, a kdo bo masam razložil, kaj je res dobro, kaj pa izrazito slabo. Zavajajoči pufl? Ne, tu ne gre več za to, da bo trg prečistil in izločil slabe. Zakaj ne? Ker tisti dobri blogi, vlogi, članki, oddaje, ipd. terjajo od človeka napor. Miselni seveda. Pa nekaj (pred)znanja. Pa ... Kar je prvi razlog, da se jih ljudje na široko izogibajo. In raje prisluhnejo tistim, ki jim trosijo pocukrane ali pa pompozne resnice o vsem in vsakomur. Bolj kot je za lase privlečeno in bolj kot je v nebo vpijoče, višje kotira na lestvici verodostojnosti. Verjetno zaradi prav tako priljubljenih teorij zarote. V katerih se vsak, ki verjame, lahko brez greha počuti žrtev. In to brez vsake

odgovornosti. In največkrat še na krivca pokažejo! No, to najraje, če hočejo tudi kaj zaslužiti, ker zadaj je vedno nekdo, ki ima interes, da se takšne nebuloze širijo. Da je mera polna, so populistični politiki nad tem navdušeni, ti vlogerji tudi, del folka še bolj, ko pa nekdo omeni, da je to treba urediti, ker to je pač en določen trg, čeprav informacij, je pa vik in krik okoli svobode govora. Prav, jaz sem prepričan, da je vse OK če se nekdo na dvorišču norhausa dere, da je predsednik celega sveta, če že ne stranke SDS. Zakaj? Ker je tip pod nadzorom. To, kar pa zdaj objavljajo in širijo je pa ... Oprostite, kot da pameti, ko smo jo srečali, niti dober dan nismo rekli (to sem sunil moji babici 😊) Zdaj je namreč to tako »fajn« urejeno, da v teh #vlogih dobesedno vsak butelj lahko govori en dan o Rusko-Ukrajinski vojni, drugi dan o nepravilnostih v smučarskih skokih in proračunu med pavzo, tretji dan o plačah zdravnikov in e-mobilnosti izmenično, četrti dan bo zbiral sredstva za Ruparja, ker je revež na kant, peti dan o Golobovi puncici, če je le-ta primerna, šesti dan o bit coin vlaganjih in NVO, sedmi, gospodov dan, pa bo gostil župnika z njegovo pridigo o islamskih teroristih in gonji proti bratom Židom. Ja, brati je kot nacionalna butelj shema. In tudi je ...

Skratka, država bi morala najti vzvod, kanale, ja, tudi denar, da se bo zrnje ločilo od plevela. Če ne bo plevel popolnoma zamoril zrnje, in glede na zaslužke, ki se v tej informacijski vojni delijo, izbrisal in onemogočil tiste resnično prave, zaresne novinarje, ki imajo kaj zares pomembnega povedati. Nas informirati, ne le strašiti in zavajati ter voditi za nos tja, kjer še za hudiča ni muh.

Oh, saj ... Če namreč zmagajo populist, bodo tako nemudoma napravili red. Ker oni, ko enkrat dosežejo svoje in ko imajo moč, nasprotnih mnenj ne dovolijo. Tistih nekaj lizunov, ki jim bodo stregli spredaj in zadaj, pa imajo tako že zdavnaj izbranih.

SOBOTNA PREPROGA: JANŠA – TERAPEVT

Verjetno se boste najprej vprašali, hudika, kakšne vrste terapevt pa je on? A odgovor na to ni enoznačen. Razen psevdoterapevta R. Vodeba je pri nas sila malo oseb, ki bi bile tako interdisciplinarno izobražene in razgledane, da bi razumele vso globino in zares široko kompleksnost celotne slovenske duše. Sploh pa to, kaj te uboge, po njihovo do konca zavedene slovenske dušice, resnično potrebujejo.

Tako je v svoji bogati in nadvse strokovni karieri terapevt Janez nihal same vzpone in korenito pomagal k spregledu nešteti napak, zablod in stranpoti od kar je prvič spoznal, kaj je to politika.

Zadnje področje, ki se ga je terapevt Janez lotil, pa je področje umetnosti. Vem, da mu je pri srcu hudo, izredno hudo, ker je to področje, razen krajših ekspertiz v zadnjih nekaj letih, tako grdo zanemarjal in je umetnost pa kulturo z mize porinil kar z levo roko, rekoč da gre za »kulturni marksizem« in same »parazite ob državnih jasliah«. A vseeno, Janez ima reference tudi na področju kulture. Ne samo zaradi pisanja govorov na proslavah ob Titovem 25. maju in še prej deklamacij pod budnim očesom tršice Angelce. Janez se je v najbolj grobih in brezobzirnih časih trdorokega komunizma namreč odločil, da so naši komediografi, ki ne zanjo pisati drugega kot komunistične pamflete tipa »Moj ata, socialistični kulak« in »Naša krajevna skupnost« za v staro šaro. In se je odločil, da bo prevzel krmilo slovenskega humorja. Da bo urednik slavnega Pavlihe. Ne, ni 1. april, kar na koledar pogledajte! Seveda so ga trdibučneži iz ZK spregledali in ga niso potrdili. Ta izguba bo gotovo v zgodovinskih arhivih zapisana kot trenutek, zaradi katerega je po letu 1990 v Sloveniji prevladala le še tragedija. No, zdaj veste ...

Kasneje se Janez nekaj časa s kulturo ni več spogledoval. Ni imel časa. Ker čas je denar in ne moreš hoditi v MGL gledat Hamleta ali Hlapca Jerneja, obenem pa čakati na klic iz Mostarja ali Vukovarja, da zaradi humanitarne pomoči, odišavljene s purflom, njegov prijatelj Igor B. ne bi predolgo blokiral mejnih prehodov. Ker to niso bili več časi Martina Krpana, da bi si oprtal kobilico in še angleško sol čez rame in jo mahnil kar preko hoste do šume. Slovenija je bila takrat ja država, samostojna država in on minister. Verjetno so prav zaradi teh stisk potem v njem kot vulkan zabrbotala vsebine, ki jih je zlil v deli Premiki in Okopi. Če mu ne bi (zopet) komunisti, takrat že komunajzarji, preprečili še tretjega nadaljevanja, bi zagotovo presegel tudi več deset tisoč naklade Svetinove trilogije Ukana. Če so Ukano zares na veliko kupovale takratne borčevske, szdlejevske in partijske, malo manj pa zsmsjevske organizacije, je Janez naletel na popolno nezainteresiranost novih političnih strank. Kar jim zameri še danes. Razen seveda SDS, kjer še danes poleg partijske knjižice ob včlanitvi dobiš komplet zbranih del največjega prozaista rodne in izseljeniške slovenske grude. Kakšen literarni kritik bi me zdaj za ušesa, zato se bom posul s pepelom in omenil še vrh proze z Janezovim historičnim epom Noriško kraljestvo. In, jasno, zadnje delo, Budnica. Ki je zbudilo tudi njega samega. Zdaj pa samo recite, da ni mojster, če zbudi še samega sebe?

In tako zbuje napako, da ni s svojo terapevtsko sposobnostjo kulture že prej naglihal, tako temeljito popravlja, da bo v rekonstrukcijo odnosov »SDS politika – umetnost in kultura« vložil reci in piši, 6,6 mio €. Seveda naših. Pri tem se naslanja na lastne besede iz leta 2022, ko je dejal, da »Kultura nas od nekdaj tudi spominja, da smo kot narod močni in uspešni le povezani in enotni!« (vir-spletni portal Zlopamtilo). Gotovo se mu je takrat zareklo in je želel povedati vse kaj drugega. To se Janezu večkrat primeri. A takrat govori kot Janez politik, ki pa ga potem Janez terapevt popravi. Tudi po večkrat, če je nuja. Saj veste, le v mlinu se večkrat govori, v politiki pa lahko tudi vsakič drugače. A naj se vrnem na referendum. OK, res je, da velika večina ne razume skoraj ničesar iz opusov domala vseh dosedanjih Prešernovih nagrajencev. Najprej zato, ker jih to ne zanima. Kot mene ne zanima recimo turbo folk goveja muska. Ali osladen pop. Pa zaradi tega ne bom nagovarjal ljudi k podpisovanju referendumske pobude, da jo ukinejo. Zamenjal bom na radiju postajo in ... Ah, potem še likovna umetnost. Ta je za takšne nazadnjake, kot terapevt Janez sam prizna, da je, neusahljiv vir demoniziranja. Stavim, da bi Picassova dela, če bi danes živel in delal v Zgornjem Pokašlju, kjer je močna utrdba SDS, označili za gnusna, v SDS izšolani likovni kritiki pa bi jih označili za otroške čačke. Medtem pa bi njihov vrhovni terapevt Janez eno od teh slik opazil na jahti gospoda NN

Farmacevtskega in ob pripombi, da je koštala nekaj sto težkih jurjev, odobravajoče prikimal, da gre za dobro naložen denar. Kaj pa sitrotnja ve, kaj je to umetnost, kaj politika in kaj veliki denarci, ne? Tudi pri poeziji se Janezu rado zatakne in nič, kar ne diši po koseškem bajerju v rimah, ni nič vredno. In zdaj sem ves travmatiziran, ker mi olja s Triglavom, na katerem plapolata slovenska zastava ne sedejo. Pa ker mi Možina ne kot zgodovinar, in ne kot voditelj pa urednik, ni nič kaj pri srcu. Pa oni Pirko tudi ne. A še vedno rad preberem kakšen verz T. Kuntnerja ali N. Grafenauerja in celo vsaj tri dela V. Simonitija sem prebral. Pa če je R. Končar slab scenarist državnih proslav, še ne pomeni, da je zame en čisto obroben amaterski igravec!

Še bi lahko našteval te pode in antipode. Do nezavesti, točno tako, kot to počne terapevt Janez. Ker po njegovem je očitno pravo bistvo kulture najprej v umetnosti negiranja, nato v blatenju, da bi bila na vrsti pozaba. In seveda v spreobračanju. Ker najlažje je, poleg politike, spreobračati vse tisto, kar mase težko ali sploh ne razumejo. Kar je odličen vzvod za čim globlje delitve. Potolažiti in duhovno povzdigniti nevedne in jih nastrojiti proti vsemu, kar jim pokažejo kot rdečo cunjo. Ja, tako se kulturno sadi in vzgaja sovraštvo.

Pri Janši zato velja spomniti na citat, ki ga pripisujejo ruskemu klasiku L.N. Tolstoju: "Daj človeku še eno priložnost in obžaloval boš, da si mu dal prvo."

Pa lepo sobotno vsem!

BREZ VEZE PASUS ...

Če bi mi leta 1991 kdo rekel, da me bodo enkrat vabili na referendum zaradi nagrad Prešernovih nagrajencev, bi se počutil približno tako, kot če bi danes srečal od mrtvih vstalega Che Guevaro, ki bi nosil majico s podobo Janeza Janše.

POLITIKA TVEGANJ ali ALI KOLIKO GLASOV JE VREDNA UMETNOST

Tvegati ali zamižati?

Referendumska tekma z izzivalci »Kdo in koliko nam jemlje« in branilci naslova »Komu in kaj smo dali« je v resnici spopad za potrošnike. No, za volivce. katerih že dolgo več ne zanima kako in od kje, še manj zakaj. A Janši je uspelo z bizarnim predlogom vseeno zadevo spolitizirati preko vseh meja dobrega okusa. Torej v politiko diskontov, v katerih se obljublja popusti, kot jih še niste videli. Seveda le za zveste potrošnike, še bolj pa za tiste, ki bodo njihovi konzumenti šele postali.

Jasno, vladna koalicija na to mora odgovoriti, saj je izzvana na vsaj dveh frontah, tako glede dejanskega referendumskega vprašanja (ki ga velika večina sploh ne razume oz. se ji narobe interpretira) in še napovedanega testa primernosti te vlade. Prav zato bomo v kampanji pred referendumom lahko na eni strani slišali tudi to, da je prepoved alkohola v šolah bizarna, da nas ima Bruselj pod drobnogledom (zaradi 8 EU poslancev Evropske ljudske stranke, ki si bodo ogledali Bled in Piran in potem kimali Janši), da se predsednica DZ vede nedostojno, da Golob maltretira zdravnike, ki se za nas dajo pibiti kar na dva križa hkrati, da vlada izvaja davčni genocid nad paradnimi konji gospodarstva, podpira islamizem in gejevstvo pa ...Malo mešano na žaru. In ko se bo vlada vrtela na tem žaru, se bo branila s tem, kako sta bili sprejeti že dve, ne, celo tri reforme, kako se že

zidajo najemna stanovanja, kako super in oh in sploh je poskrbljeno za kulturo, itd. Na jugu bi dejali, »ko nabije, taj dobije!«. Le o umetnosti in umetnikih ne bomo v tem dobrem mesecu dni slišali kaj veliko.

Za SDS, kateri je svoj lonček brž pristavila združba NSi populistov, je to pač nadaljevanje tako rušenja vlade, kot že začete predvolilne kampanje. V težjem položaju pa se je znašla vladna koalicija. Referendumu kot takemu se ne more več izogniti, 11. maja se bodo volišča odprla in ... ?

Ne bom rekel, da me je do zadnje note uglašena odločitev vladne koalicije s pozivom k bojkotu referenduma presenetila. Politika je pač preigravanje možnega in očitno se je vladna koalicija odločila, da pomeni zanjo bojkot manj tveganja, kot odkrit spopad z lase privlečenimi floskulami »Kdo vam krade«.

Kalkulativno je bojkot, če ga bodo upoštevali zares vsi zvesti volivci levo sredinskih strank dejansko boljša rešitev za koalicijo. A le v smislu javno mnenjske podpore. Pa še to ne 100%. Ker vsak rezultat, tudi padec SDS referenduma samega, bo desnica ob bojkotu pospremila z insinuacijami o veliki volilni oz. referendumski prevari, prodanimi režimskimi mediji in ob tem zagotovo delala še cirkus v EU parlamentu. S tem bo referendumsko in predvolilno kampanjo razvlekla iz 30 dni na jesen. Brez enega SDS centa, kaj šele € oz. na račun 6,6 mio €, ki jih bomo plačali mi, davkoplačevalci. Tudi umetniki.

Bojkot pa vladni koaliciji očitno ni v prid samo glede slabe udeležbe in nemara padlega referenduma, pač pa si s tem kupuje tudi čas. Ne glede na špekulacije o predčasnih izstopih ali celo odstopih. Če smo nekaj mesecev nazaj imeli občutek, da se na desnici po dolgem času zares močno mešajo karte in konsolidacije ni pričakovati, pa se zdaj to (spet) dogaja levo sredinskim strankam. Nervozo poleg notranjih frakcijskih bojov vnašajo tudi novi-stari obrazi.

Poziv, da v bran za umetnost ne gremo ne v konfrontacijo s skrajno desnico, kaj šele na barikade, na ulice, niti na volišča ne, je neke vrste politična kalkulacija. Bojkot je namreč le na ramena volivcev preložena obstrukcija. Ki po demokratičnih standardih pripada prej opoziciji, kot oblasti. Z njo opozicija pokaže nemoč, da s sodelovanjem ne more doseči nič, ker je prešibka. Je to torej sporočilo vlade volivcem? Da je nemočna pred politikantskim igrčkanjem SDS in cele desnice?

Poziv, da iti na referendum, pa čeprav glasovati ZA uveljavitev sedanjega zakona, pomeni biti za Janšo, namreč močno diši po politikantstvu. In po tem, da je v resnici vsej politiki malo mar za umetnost in umetnike. Da je umetnost v tem trenutku le priročno orožje, ne le orodje. Da je ključen le rejting strank in njih obstoj za vsako ceno. Prepričan sem, da bo ena stran te mačehovske politike še kako klicala umetnost na pomoč.

Mogoče pa le drži tista poslovica, da kakršna svinja, takšna mast in kakršen narod, taka oblast? Verjemite, Cankar bi enim in drugim zabrusil še kaj hujšega. Pa kaj, on tako ne prejema dodatka k pokojnini, kaj ne ?!

PS – v naprej se NE opravičujem tistim, ki menite, da s takšnimi zapisi pomagam rušiti vlado R. Goloba. Brez kritike katerekoli oblasti ni resnične demokracije. In vlade ne padejo zaradi analiz ali komentarjev, pač pa zaradi zgrešenih odločitev in slabih potez, ki jih storijo same.

DOBER DAN, ŽALOST

Nastajajoči svet moje generacije so dolga leta oblikovale osebe tiste prejšnje garniture, ki so verjele, da je mladenka iz romana Francoise Sagan »Dober dan, žalost« zmožna sprebrniti svet. In da so James Dean, celo Elvis in Beatlesi le posledica tega romana. A ob tem so ob nedeljskih kosilih še vedno spoštljivo krožnik z župo najprej napolnili dedku, nato očetu in potem šele sebi. Mame, žene in ostali, tudi otroci, so prišli na vrsto kasneje. Manire. Tako malomeščanske, kot proletarske. Pač pridih neke tradicije. Tradicija in manira je bila tudi okvir za ideološke opredelitve. Kar ne gre zamenjevati z osebnimi afinitetami in željami, hotenji in cilji posameznikov. Tako so mnogi sicer zvesti člani partije hodili k nedeljski maši, od tam pa v Tehno-Union, kjer so skozi šajbo izložbe gledali uvožene avte in računali koliko deviz, potrebnih za polog, jim še manjka. Njihov sosed, ki za partijo še slišati ni želel in je prav vsak dan hodil k maši, je sina, faliranega študenta za ušesa odvedel na občino, da so ga na štelungu vpisali v prvi možni razpored služenja Titu in narodu. In je s solznimi očmi prisostvoval tudi sinovi zaprisegi na Batajnci, pod krošnjami kostanjev, medtem ko je iz zvočnikov gromko donela Internacionala. Oba soseda sta se ga pri kresu ob 1. maju nacuzala do nezvesti ter vzklikala parole »Delu čast in oblast!«. Ob Veliki noči in med božičnimi prazniki, tudi med petjem Sveta noč, so si izmenjevali potice, jajca, šunke in hren, občudovali krizbane, njuni soprogi pa sta komaj čakali, da je napočil 29. november in ples v čast takratni republiki. Svet je izgledal do neke mere uravnotežen. Eni bodo celo rekli, da je bil lep in da je bila bodočnost videti še lepša.

A generacije njihovih potomcev, ki so zrastle brez Saganove, Deana in skoraj brez Beatlesov, se s takšno uravnilovko idile niso strinjale, kaj šele identificirale. Ne, niso krivi rokerji, ne potem Sex Pistolsi s svojo punk poezijo, niti filmi kot so Boter ali Top Gun, kaj šele Klopčičeva Maškarada. Še manj so te generacije trzale na Bitke na Neretvi in kasneje Zafranoviča. Tito je umrl, Jugoslavija tudi, in namesto Saganove »Dober dan, žalost«, je vse naslednje generacije pričakala parola, »Dober dan, potrošništvo«. Vse je bilo kar naenkrat vsaj na videz dosegljivo. Namesto v kakšnem Tehno-Unionu so se nasledniki DKV-jev, torej Audiji in Porscheji, pojavili pred vsako najmanjšo avtomehanično delavnico, lokali, recimo stare dobre meščanske kavarne, kjer je bila včasih obvezna kravata, pa so postali trendovski kafiči, ki so jih zasedli trenirkarji. Vse je bilo na videz vsem dosegljivo, kaj ne? In je očitno še vedno tako. Tako, kot je že več kot stoletje v ZDA, kjer so tudi najrevnejši prepričani, da bodo nekoč vsaj milijonarji in da jim gre samo trenutno slabo.

Danes župo delijo natakariji, ki jo najprej nalijejo tistemu, ki jim je bližje. V cerkve zahaja manj oseb, kot jih je v socializmu. Ljudje najemajo kredite na različnih koncih. Pa ne le za avto. Za zobe ali celo nujno operacijo se zapufajo do grla. Pa da so v očeh sosedov in znancev kaj »vredni«, najamejo kredit, da gredo na kar se da dolgo potovanje z agencijo, ki jih odpelje v hotel, kjer ne vidijo veliko drugega, kot kako jim domorodci iz Filipinov strežejo ogrooomne dunajce. Še bolje gre tistim, ki niti kredita ne morejo najeti. Ki hodijo skozi šajbe izložb gledati celo cene osnovnih živil. Ali mladi, ki ne verjamejo, da so se stanovanja nekdanj zares delila po sindikalnih ključih, medtem ko oni $\frac{3}{4}$ svoje plače odštejejo samo za najemnino neke luknje, ki po čisti sreči, in ne sposobnosti lastnika (recimo bolj zaradi nekdanje socialistične ureditve) stoji sredi večjega mesta. Ljudje ne verjamejo več nikomur in ničemer. Zato na volitve hodi samo še od 30 – 50% ljudi. Tista

plebiscitarna večina ob osamosvajanju je kot spomin na vrste čakajočih za ogled filma »Ne joči Peter« ali »Moj ata, socialistični kulak«.

Zakaj so torej ugledni gospodje zamenjali klasične zimske plašče s fluorescentnimi bundami, klasične zimske čevlje pa z raznobarnimi copati? Zakaj namesto na Brechta množice hodijo v Stožice na Fehtarje? Zakaj tiste, ki v veliki večini darujejo v programe Botrstva in podobne akcije, eni zmerjajo z amorfnó gmoto? Zakaj je umetnost osovražena? Ker se je treba potruditi in jo razumeti? Zakaj bi nekateri odkrito sovražili pesnico ali slikarja? Da bi bili kot nekdanj James Dean nekakšni uporniki? Mah. Preprosto so ti možje in žene ostali proti nekim vrednotam zrevoltirani in do konca scrkljani froci. Svet je zanje okolje brez formalnosti. Tudi brez vsake empatije, razen do sebe. Tem nikoli odraslim otrokom še za lastne otroke ni kaj dosti mar, pa čeprav njihovi sončki jedó samo hladno pico in še to le v dvigalu ali na zadnjem sedežu družinskih avtomobilov. Medtem pa pizdijo, da je šolska prehrana s slovenskim zajtrkom draga afnarija, ki jih sicer stane desetkrat manj, kot vsaj en tedenski družinski obisk McDonalda?! In ko bi morali zares odigrati vlogo starša, se te osebe obeh spolov raje prelevijo v pomehkuženo in zafrustrirano inačico Pobesnelega Max-a in penasti za vse krivijo vse druge. Jasno, najprej na omrežjih, ker tam se po junaku dan pozna.

In zdaj? Je zares vsega kriva politika? Delno že, saj je izrabila čisto vse, kar se je izrabiti dalo, da je vse tako, kot je. V kalni vodi riba ne vidi, na kakšno vabo se bo ujela, še manj je zmožna vabo sploh prepoznati. Rezime? Vse se začne in konča v družini.

Predvčerajšnjim praker tango, včeraj klofuta, danes novi Iphon. Razlika je ogromna, kot pri prazni ali polni MasterCard, kar je danes še edino veljavno merilo. Zato je treba največ krivde pripisati propadu VREDNOT. No, revoltu proti vrednotam, ki so bile temelj neke urejene družbe. Ki se danes sesuva sama vase. Družba, namreč. Danes je vrednota edino upor. A ne James Deanovski, pač pa upor proti vsemu, kar nekega posameznika po njegovem mnenju omejuje na čisto osebni ravni. Recimo, da že zdavnaj ni postal milijonar. Namesto zadovoljna in uravnotežena družba postajamo narod zagrenjenih in sovražno nastrojenih posameznikov.

Saj res, kje pa vas čevelj žuli?

INTERESNO OBMOČJE JANEZA SCHINDLERJA JANŠE

Pribor je bil pozlačen in kozarci kristalni. Udeleženci slavnostne večerje so drug za drugim vneseno nazdravljali svojemu gostitelju. Ta je hvalospevom le skromno prikimal, na ustih pa mu je ves čas igral zadovoljen nasmešek.

Le slabih 80 km stran je v istem trenutku skozi režo v raztrgani rjuhi, ovešeni preko porušenih zidakov njegovega nekdanjega doma, sedem letni deček Jaser čakal na primeren trenutek, da s kovinsko šalico v roki steče do kante z vodo. Njegov pogled je bil trd, nobenega otroštva ni zrcalil. Jaser se ni več spomnil, kdaj se nazadnje nasmehnil, kaj šele zasmejal. Brnil žogo ali objel očeta. Jaser se tudi tistega istega večera ni nasmehnil. Zadela ga je namreč granata ravno v trenutku, ko je neki Janez od srca čestital Benjaminu za njegov prispevek svetu.

Razdalja med Jeruzalemom in Gazo je danes klub dobrim 90 km daljša kot pa je pot do nam najbližjega osončja. Pravzaprav gre za povsem drugi svet.

V enem od takšnih vzporednih svetov živi tudi politik za vse čase, ki sliši na ime Janez Janša. Njegovi privrženci pravijo, da kljub svoji hladni treznosti s svojim nasmeškom

razoroži vsakogar. In mogoče prav zaradi tega vedno najdejo opravičila za njegove zdrse. A večerji z zlatim priborom in gostiteljem, ki ga iščejo z mednarodno tiralico, medtem ko malone skozi okno nazorno gledajo rušenje Gaze, bi težko rekli le zdrs. Vendar - takšnih »malih« in opravičljivih zdrsov smo pri Janši že vajeni. Uvod v podobne situacije je »napisal« že ob obletnici genocida v Srebrnici, pa ob begunski krizi. In ob tem ves čas trdno zagovarja, da je bil na svoji politični poti vedno na pravi strani, kar da potrjuje tudi zgodovina njegovega delovanja. Mogoče bo kdaj v prihodnosti, ko bo zmagala pamet in ne orožje, javnost (spet) presenetil. Da na Netanjahujevi večerji v resnici ni bil zato, da bi se mu klanjal in aplavdiral njegovemu genocidu, ampak da je bil tam v vlogi slovenskega Schindlerja. Da je le iskal možnosti, kako pomagati nesrečnim Palestincem. Janez Janša je namreč v preteklosti že velikokrat igral Oskarja Schindlerja. Najprej je v slovenski partiji, v ZK, tudi po poteh Avnoja iskal disidente in jih reševal pred zloglasno UDBO. Potem je pod krinko hladnega trgovca z orožjem nesebično pomagal Hrvatom in Bošnjakom, da so se uprli JLA, o kateri je kot nadobudnež, zaposlen na sekretariatu in učitelj Obrambe in zaščite, pisal najprej hvalospeve, češ, vojna je boljša kot mir, nato pa le par let kasneje za časnik Mladina pisal o tej isti JLA ostre kritike. To je le nekaj epizod iz bogate biografije Janeza Schindlerja Janše.

In ob gledanju posnetkov njegovega obiska pri Netanjahuju v Izraelu sem pomislil na film Jonathana Glazerja – INTERESNO OBMOČJE, posnetega po romanu Martina Amisa.

Zgodba v ospredje postavi družino resničnega nacističnega komandanta **Rudolfa Hössa**, ki si svojo sanjsko hišo z velikim vrtom zgradi kar poleg zloglasnega koncentracijskega taborišča Auschwitz. Höss, ki je sicer zadolžen za vodenje taborišča, skupaj s svojo ženo Hedwig vodi povsem običajno in idilično družinsko življenje, medtem ko se na drugi strani zidu odvijajo množični sežigi, usmrčitve in mučenja taboriščnikov. Holokavst. Genocid. Zgodba, stara več kot 80 let.

A zgodba o večerji pri Netanjahuju, na kateri so povabljeni izbranci, med njimi tudi Janez Schindler Janša, uživali ob zlatem priboru in si nazdravljali s kristalnimi kozarci, je zaradi genocida v Gazi, ki so ga imeli tako rekoč ves čas pred očmi, popolnoma primerljiva s tisto filmsko. Akterje prve zgodbe so kasneje posadili na klopi sodišča v Nürnbergu, medtem ko se Benjamin Netanjahu, kljub mednarodni tiralici, danes kot velečenjeni gost ravnokar sprehaja po Budimpešti. Mogoče, če ne celo verjetno, bo tam tudi Janez Schindler Janša. Tokrat kot ambasador našega gospodarstva, saj je po zadnjem obisku Izraela lepo izpostavil, da je Izrael naš močan gospodarski partner, medtem ko so Palestinci le paraziti, ki venomer nekaj zahtevajo. Retorika populistov nima prav nobenih skrajnih meja več. Omejita jo lahko le človeška razsodnost in empatija. Odpravili je tako ne bomo nikoli. Vedno se bo namreč našel kakšen nov Janez Schindler Janša.

HOU-RUK REMONT DEMOKRACIJE

Ali kako je mogoče, da so na novo vzniknili pritlehni nacionalizmi, iz katerih kali poganja zdaj še neofašizem? Ko zadnjih nekaj let spremljam dogajanje v politiki, mi večkrat pride na misel citat NN osebe – »Ko srečaš srečnega človeka ga ubij, da mu skrajšaš muke in ga ne mučiš predolgo!«.

A potem, ko se je v zahodnih sistemih rodil neoliberalizem, je počasi postajalo jasno, da nič več ne bo, kot je bilo. A do tega ni prišlo čez noč. Vem, da novo ekonomisti tega ne bodo priznali za živo glavo, a povojno Evropo in njeno blaginjo niso zgradili posamezniki

tipa Musk, pač pa več kot desetletje trdo vodeno centralno plansko gospodarjenje. Ja, tudi v Nemčiji in še kje. Delavstvo je bilo tudi ali predvsem zaradi tega vse tja do srede 70-tih ali 80-tih let dokaj zadovoljno, srednji razred še bolj, nezadovoljni so bili več ali manj samo veliki kapitalisti. Ob vsem tem je levi politični pol v Evropi zaspal na teh »lovorikah«, ne znanstveno in ne ideološko se ni več spoprijemal z izzivi prihodnosti. Več ali manj se je trudil obdržati status quo, ker so menili, da so jim njihovi volivci že za to tako zelo hvaležni, da jim kaj več niti ni treba storiti. Da bo takšna blaginja trajala večno in jo je treba le vzdrževati. Celo desnica je bila dokaj socialno orientirana, mogoče bolj zaradi tega, da bi speljala levim kakšen glas ali pa je bila to zgolj krinka. Prvi znanilci sprememb so bili tako vidni šele v V. Britaniji, ko so se uprli rudarji. Thatcherjeva, takratna first lady, je na stavke odgovorila tako, da je sesula sindikate. Ne le rudarske. Podobno je storil R. Reagan v ZDA. Takrat je kapital zavohal, kako lahko preko politike zavlada svetu. Seveda je korupcija vladala tudi že prej, že stoletja, a po teh premikih se je politika lahko zares na veliko »kupovala«. Seveda pri tem ne gre vedno za denar pod mizo, načinov je vsaj toliko, kolikor je potreb politike. Ja, tudi osebnih. Vendar tudi ti premiki iz liberalne v neoliberalno politiko niso prišli čez noč. V Franciji se jim je na začetku mandata nekaj časa upiral tudi še predsednik Hollande, a ne prav dolgo. Na vzhodu Evrope je bilo do padca železne zaves seveda drugače in ni čudno, da so si prebivalci želeli podobnega življenja, kot so ga sicer videli v redkih filmskih upodobitvah zahodne Evrope in ZDA. Večina si je bolj kot demokracije in svobode želela boljšega standarda. Nedoraslost »pomladnih« politikov v tem delu Evrope je skozi tranzicije omogočila, da se je neo-liberalizem tamkaj razbohotil še prej in še huje, kot na zahodu. Sam sem prvič zavohal, da niti širitev EU ni dobrodelna akcija »Srečna Evropa«, ampak v prvi vrsti kapitalski podvig, ko sem se pogovarjal s profesorji na Antalyski univerzi. Bilo je leto ali dve preden je na oblast prišel Erdogan, ki je bil takrat najbolj »obseden« z idejo o evropski Turčiji. Ko sem omenil zahtevna pristopna pogajanja in pogoje Bruslja, pač glede na naše napore in metanje na zobe, je den od njih zamahnil z roko. Če bi bila naša politika glede tega enotna, bi nas EU vzela že jutri. Briga njih kaj in kako je v Turčiji, vidijo le 80 milijonski trg. Erdogan je na svoje »sanje« o evropski Turčiji pozabil, pragmatično je uporabil svojo moč glede na članstvo v NATU, geostrateški in politični položaj in od EU, kljub sedenju na dveh stolih z Rusijo, izsilil odpustke, ki jih ni bila deležna nobena pridružena ali kasnejša članica. Zaradi Turkov? Zaradi umne politike Erdogana? Ne, zaradi trga, ki je kljub temu, da je Turčija še daleč od EU in demokracije, dosegljiv celotnemu evropskemu kapitalu.

Kaj pa pri nas? Ker imamo pri nas trgovske police dokaj dobro založene le redki pomislijo na to, da je skoraj 90% tega blaga iz tujine ali pa so »naša« podjetja v tujih rokah. OK, iz »naše« EU. Nihče tudi ne pomisli, da nismo s tem postali samo ekonomsko odvisni od EU. In da ta EU še vedno trmasto vztraja in stopa po poti še hujše neoliberalne politike. A kaj če ... Ja, potem bo pa jok in stok in 😞

Da je politika lahko stregla kapitalu se je tudi sama morala preoblikovati. Tako smo bili priča levitvam mnogih levih in levo – sredinskih strank po celi Evropi, ki so poskušale na retorični ravni še vedno koketirati s svojimi sicer zvestimi volivci, v dejanjih pa so se od njih vse bolj odmikali. Ko so volivci to spoznali, se je desnica, sicer tesna zaveznica in sopotnica kapitala znašla in spet »izumila« populizem. Volivci tako po vsej Evropi padajo na finte in obljube, ki jih zavezanci nikoli ne bodo izpolnili. Le še bolj bodo utrdili moč kapitala in to na način, da bodo z demokratičnimi vzvodi, beri preko volitev, pridobili na toliko moči, da bodo zrušili vse možne oblike demokracije, ki bi jim lahko škodile. Tisto,

kar vidimo v Rusiji, Turčiji, Srbiji, tudi Italiji ali Franciji pa še kje, se lahko v letu ali dveh zgodi tudi drugje po Evropi. In tudi pri nas. Mnogi mali avtokratki samo čakajo na primerne trenutke, da »stvar vzamejo v svoje roke«. Dobesedno.

POGOVORIMO SE O ... DELODAJALCIH?

Ali raje o vladi?

Ker o delojemalcih, zaposlenih, se praviloma bolj malo govori. Še manj o upokojencih. Ob zadnjih pogajanjih pri sprejemanju pokojninske reforme sem bil namreč nemalo presenečen ob dejstvu, da pogajanja niso tristranska, pač pa da so bili na enem bregu sindikati z nekaj sto tisoč zaposlenimi, na drugi pa ne le delodajalci z nekaj tisoč lastniki podjetij, ampak tudi vlada. Vem, da je naivno, vendar bi ob vseh danih obljubah vlade, sploh ob njenih zavezah v koalicijski pogodbi ob pričetku mandata, človek pričakoval kaj več, recimo vsaj neko resnično uravnoteženost. Da se torej najprej pogajajo in dogovorijo delojemalci in delodajalci, vlada pa nastopi v pogajanjih kot stranski udeleženec, kot varuh pokojninske blagajne in vzdržnosti proračuna.

Zato se mnogi sprašujejo, kako imajo lahko delodajalci tako močan vpliv na vlado, da se v pogajanjih povsem odkrito postavi na njihovo stran. Povsem bi razumel, če bi delojemalci postavljali nemogoče zahteve in bi se pogajanja vlekla mesece ali leta. A ti za delodajalce in tudi vlado nesprejemljivi pogoji so bili med drugim npr. sprememba prispevne stopnje za delodajalce. Vse tri predloge delojemalcev so zavrnil. Ni jim dišalo izenačenje prispevne stopnje na 15,5%, kar bi blagodejno vplivalo na pokojninsko blagajno. Drugi predlog je bil kompromisen, da se izenačita prispevni stopnji obema ($15,5 + 8,85 = 24,35 \div 2 = 12,175$) in da se dosedanje breme porazdelilo enakovredno. Nazadnje so se samo še režali predlogu, da se delodajalcem dvigne prispevno stopnjo na vsaj odstotek, višji od 10. Torej za vsaj 1,25%... Ne biksajte ga, o tem se nimamo kaj pogajati, je na vse to z roko zamahnil advokat delodajalcev, sam finančni minister. Ob tem se človek vpraša kakšno računico sploh ima vlada. Ker s svojo vlogo v pogajanjih, kot potekajo, bi lahko usklajevala in dejansko skrbela za vsaj uravnoteženje interesa širših množic in ne le nekega ozkega kroga. Pa še proračuna in pokojninske blagajne. Ampak ...

Tu v resnici nastopi ideološka računica. Nobena druga. In vpliv, ki ga imajo ves čas delodajalci na vlado. Sploh slednji ...

Vlada ne hodi na proteste, ne hodi med obratovalnim časom po proizvodnjah, po domovih starejših občanov, bo bolnišnicah, ne zaide v šole med poukom, v hleve kmetov ali gradbišča, kjer mešajo beton. To pomeni, da se NIKOLI ne srečuje z navadnimi državljani, z množico, ki predstavlja delojemalce. Te pogovore in obiske skrbno hrani za mesec ali dva pred volitvami.

Zato pa se vlada ves čas tesno druži z delodajalci. Odpre se nek nov obrat, minister na fotki z lastnikom, položijo temeljni kamen za gradnjo 500m ceste, minister na fotki z lastnikom gradbenega podjetja, simpozij o XYL temi, milijon pesto taužent lastnikov in direktorjev in pol vlade se drenja pred kamerami. Vsem tem dogodkom sledijo pogostitve, sproščeni razgovori, trepljanja in ... obljube.

Razumljivo, da gre oblast tja, kjer teče mast. Ker, kje piše, da bi minister moral poslušati jadikovanja neke kuharice v DSO? Kdo od koga iz vlade zahteva, da posluša o neurejenih razmerah medicinskih sester, zateženih učiteljev/ic, voznikov tovornjakov, ki smrdijo po

špehu in česnu. Kdo je v živo videl in govoril s kakšnim od prekarcev in prisluhnil njegovi zgodbi živeti iz rok v usta? Umetniki kot da imajo zanje natisnjeno etiketo – primerno za enkratno uporabo. Upokojenke, ki bi jim pojasnila kako preživi s 357,00 € na mesec? Ne, na teh srečanjih z navadnimi državljani ni mehurčkov v kristalnih kozarcih, ni slikovitih kanapejev in ni hvale. Takšne »težake« oblast odpravi v par minutah, ki jih dobi na razpolago v kakšni Tarči, Odmevih ali Fokusih. A tam, razen pepela, s katerim se posipajo, drugega ne bodo deležni.

Takšna oblast, ki hlepi le po hvali in pohvali, je slej kot prej dolžna več, kot lahko da. A zadrego »uravnoteži« tako, da pusti pri miru tiste, ki jim strežejo šampanjec, udarijo pa tiste, ki so ta šampanjec v resnici »pridelali«.

In v tej epizodi pogajanj pri pokojninski reformi je vlada storila prav to – primazala je klofuto množicam in objeta preko ramen odkorakala z izbranci na nov kozarec šampanjca. Saj, narod bo nemara poskrbel še za to, da bodo v penini poslej še zlati ostružki. S kakšno davčno razbremenitvijo se namreč lahko dosega čudeži, ki se na eni strani rezultirajo v jahtah in vilah, na drugi pa s številom oseb, ki so primorane živeti pod pragom revščine.

Kaj torej zaželeli vladi kot, na zdravje! Do takrat, ko bo oblast morala plačati račune tudi za svojo gluhost.

KDO SKRBI, DA VERONIKE DESENIŠKE NIKOLI NE IZUMREJO?

Ne, ne gre za pisatelje/ce, ki pišejo biografske zgodbe, pa tudi ne za klasične pravljicarje, potomce kakšnega od bratov Grimm ali vsaj našega Trdine. Ena največjih zmot pa je, da so pravljice namenjen zgolj malim otrokom. Pravzaprav danes mali otroci menda raje kot poslušajo pravljice, igrajo video igrice. Medtem pa se njihovi straši naslanjajo nad pravljicarjimi. Neki novi zvrsti pravljic. Po omrežjih jih kar mrgoli.

Vsebine so tako raznolike, da bi jih težko klasificirali. Vsekakor pa pri vesoljne avditorju teh galaktičnih omrežij vedno najbolj zažgejo tiste, v katerih kakšno »gajstno« babo dobesedno na grmado vržejo, jo utopijo v vseh njenih možnih pregrehah in privezano na sramotilni steber pljuvajo toliko časa, da se ne pojavi nova žrtev.

In ne mislite, da je pisati vrhunske pravljicarje kar tako, kot ena mala malica ...

Ja, za pisanje pravih bestseler pravljicarij v osnovi rabiš vsaj za pol pettonskega kamiona frustracij, obvezno cepljenih na ženske. Če tvoj ego ni napihnen do neba, potem raje ne piši, ker te bodo takoj obtožili, da se samo ven mečeš in glumiš gljivu. Fajn je tudi, da imaš beležko, nekakšen leksikon zmerljivk, ki se lepo podajo k ženskim imenom. Ker vsega si pa pisci pravljicarij res ne morejo zapomniti, a ne da ne? Zanimivo je tudi, da med vrhunske in najbolj brane pisce teh pravljicarij spadajo osebe, ki so vsaj polovico vseh ur slovenščine v OŠ prespali ali prešpricali. In ker za ta poklic slovnica ne pride v poštev, so jo namesto na faksu raje pilili za šanki. Ob špricerjih CO2 namreč butne naravnost v najmanj razviti del piščevega organizma in spodbudi delovanje ameba celic, ki jih je zmožna razviti samo ta zvrst človečnjakov. Če kislo vodo, fino nabutano s CO2 po vrhu vsega mešajo še s šmarnici sorodnimi vrstami samo zanje zaščitene vin, potem se rodijo celo pravljicarje v rimah, sonetih, tudi v obliki epov. In kar vidim Homerja, kako vsak dan spregleda vsaj za kako uro samo zato, da jih lahko prebere. Dobesedno iz groba vstane. Pa ne le on. Tudi kakšen Henrik VIII. skrivaj in osramočen bere te pravljicarje in se sprašuje, kako mu je uspelo obglaviti ali drugače odstraniti samo ubogih šest žena?

Ker moto naših piscev pravljčarij je povzet po tistem delu najbolj slavne zaveze, kjer Kristus blodi po puščavi in se dere »agape Satan« . Da so oni poosebljeni Kristusi, ženske pa zemeljska podoba Satana bi morali vsebovati vsi kurikulumi od vrtčevskih jasli dalje. S tem bi se rešili tudi zadreg z istospolnimi in ... Eh, zdaj smo čisto iz konteksta padli, bi nas okarali pisci pravljčarij. Torej ... Da ti uspe v tem poslu moraš imeti splošno izobrazbo naravnano na največ koordinate domačega cerkvenega zvonika, plus – minus tri korake v skrajno desno. Kar pomeni izbruh penaste besnosti ob pogledu na vsako žensko bitje, ki ima kjerkoli kakšno komando. Od vzgojiteljic v vrtcu do šefic v službi. Vse po vrsti so ku*be, ki so se dol dajale da so gor zdivjale. In če kdo ne verjame, mu zabrusijo »Vse babe so ku*be, razen moje zlate mame! Pa še ta je baba!« ob tiku živčno prikimavajo. Kot bi kako uro prej k fejest nažganemu Slavoju Ž. zalutali na en diskurz o partnerstvu in odnosih v družini. Obvezno je, da če se že odločiš za ta posel, da premoreš tudi poznavanje tehnik vsakovrstnih napihovanj. Nekateri si pri tem pomagajo tudi z literaturo, pa ne ravno z Nobelovci. Prej s twitter literaturo na omrežju X, kjer objavljajo klasiki z Eonom, Donaldom, Janezom, in drugimi na čelu. No, z več »Janezki«, ki so pri tem kolegialni in se podpirajo pa hrabrijo. Nadvse pomembno, če slučajno le nisi tisti »pravi« in »naš« Janez pa je, da si izbereš pravo ime. No, nick name, psevdonim, za katerim se potem hrabro skrivaš kot Janez pred poštarjem. Ne boste verjeli kakšna imena vse si najdejo. Če kje, potem pri njih velja »Nomen est omen«. V vseh slovenskih zaprtih oddelkih psihiatrije namreč ne boste srečali toliko Cezarjev, Pravih Slovenskih Sinov (dobeseden prepis), Pravih.moških in SLO Batmanov kot na portalih, kjer objavljajo svoja zbrana dela te osebe. Oh, pa še na nekaj ne smemo pozabiti. Za pisanje takšne zvrsti moraš biti poklican. Res. Klici največkrat prihajajo kar preko telefona in ne vedno od »zgoraj«. Pa še ena razlika je med temi klici. Oni prek telefona piscem pravljčarij menda plačujejo tako astronomske honorarje za njihova remek dela, da je DURS zanje uvedel posebno klasifikacijo, imenovano Snežčiči. Sicer še nisem ugotovil od kje jim ta ideja, a ime je originalno, priznajte. Kar pomembno je tudi poznavanje psihologije. Ne, ne smete se, za resne zadeve gre. A ste opazili, da se avtorji pravljčarij najraje zapičijo v uspešne »bejbe«? Pa tu ne gre le za prislovično slovensko posebnost – foušijo. Ker drugi kriterij teh piscev pravljčarij je, da mora biti ciljna tarča tudi »fejest bejba«. Približno taka, kot jih oni vidijo le na starih, orumenelih sredinskih straneh Playboya, ki so ga najverjetneje podedovali po svojih še bolj klenih očetih. A o očetih in sinovih, pa ne Turgenjevih, kasneje ali celo kdaj drugič. Mogoče na dan očetov, da jim polepšamo dan...

Je pa parkrat prišlo do zanimive situacije, ko se je razkrila prava identiteta katerega od teh avtorjev, ki imajo na omrežjih po nekem nepisanem pravilu namesto svoje prave podobe kar slikco s podobo kakšnega manekena. Takšnega, s katerim bi se še Kluni skljunčkal, je rekla ena. »Prmejdun, narava se ni poigrala le z zametki njegovih možganov«, pa je ob razkritju vzkliknila ena druga gospa. A niso zlobne? Oni jih skrivaj občudujejo, mokro cvetoče jih sanjajo, one pa ... Ja, prej smo že o psihologiji in teh fintah. A nismo šli v detajle, v drobovje. Ker tem tipom sta povsem vrh glave samo dva organa. Penis in vagina. Na podlagi različnosti teh dveh vam bodo v maniri s ChatGPT razvitega klona Einsteina in Freuda raztolmačili vse. Od ekonomije – penis je denar, vagina vedno prazen tošl, prava – vagina je kriminal, v katerega nezavedno zapelje ubogi penis, medicina – vagina je bolnica, penis dohtar, politika – penis je šef stranke, vagina narod, ki hlepi po šefu stranke, da jo čim bolj nategne ... Ja, tistih 50 ali koliko % sive ali

kake že? Naj se pridejo učiti k našim vrlim piscem pravljčarij. Še slavni hard porniči bi komedije če ne burleske igrali.

Se pa med njimi zna skriti tudi kakšna predstavnica nežnejšega spola. Pa ni nujno, da je po videzu možača. In poznavalci pravijo, da znajo biti te rožice še bolj strupene. A da one so pa vseeno emancipirane in kot koprive spečejo tako moške, kot ženske. Še malo, pa bojo zrele prve letošnje koprive, zato le pazite, kaj duhate, še bolj pa, kaj šlatate.

Dovolj EPP za ... Bojim se le, ker so zares vse bolj popularne, te pravljčarije, da bo kakšna komercialna TV kmalu zavohala tržno nišo in nas presenetila s kakšnim resnično resničnostnim šovom na to temo. Zakaj bi gledali Noro24TV z eno in isto faco ali čakali na dnevnik in poročilo o dogajanju v Beli hiši?

Skratka, vrnimo se k izvirnemu grehu - Veronike Deseniške ne bodo izumrle. Pika. Pa ne, ker bi zmanjkalo junakov, ki bi o njih spleтали pravljice. Za časa Celjskih je bila že ena dovolj. Danes pa jih je vsak dan več. Včasih bi dal ne vem kaj, ko bi videl dulec katerega od teh genialcev, ko dobi odgovor kakšne Veronike Deseniške iz sedanjosti. Verjetno mu je žal, da se ni rodil v srednjem veku, kjer bi takšne lepo na grmadi zažgali in mir besedi.

PS- to objavo delim danes, na 1. april, t.i. »dan norcev«. Pa čeprav je vse res ...

VSE NAŠE ŽELEZNE CESTE

"Po nji peljal te ženico bom na Dunaj, v Gradec, v Trst ...", tako je France Prešeren pozdravil prihod železnice v naše kraje. Od te pridobitve, za katero se lahko zahvalimo cesarju Francu Jožefu, in če štejemo po vladarjih, je le Tito kakšnih 100 let kasneje trasi

dodal drugi tir. V ostalega več kot zadnjega pol stoletja pa so se menjali le pragovi, kakšna »šina«, pa direktorji in seveda politiki. Že projekt menjave »Andrejevega križa« s pravimi zapornicami je terjal desetletja, o pod in nadvozih pa so lahko sanjala le večja središča. Ne vem, kakšna je bila maksimalna hitrost hlaŕonov za časa Franca Jožefa, a kaj bistvenega se pri hitrostih potovanja ali celo odisejade ob vožnji recimo od Maribora do Kopra ni spremenilo. Razen, da so vmes, zaradi menjave kakšne šine izumili še nadomestne prevoze z avtobusi.

In zdaj bombastična napoved – čez nekaj let se bomo tudi pri nas vozili med MB in LJ z vlaki, ki bodo vozili najmanj 160 km/h. Nihče si ne upa napovedati koliko časa bo trajalo to »v nekaj letih«. Že slavni drugi tir do Kopra je podvig, ki se ga ne bi sramovali niti nepismeni in tisti, ki znajo šteti le do sto. Recimo manj zahteven infrastrukturni projekt predora Trbovlje-Prebold je v glavah snovalcev že vsaj 50 let, v raznih razvojnih projektih vsaj 20 let, v programih vlad pa kakor kdaj, enkrat 5, drugič že 10 let. A ko odločitev enkrat le pade, da gradnja bo, trajajo postopki leta dolgo. Ker mi neprestano zmanjšujemo birokratske postopke, le da obenem postavljamo vse več dodatnih birokratskih ovir. Nekako tako, kot pri skrajševanju čakalnih vrst v zdravstvu.

Potrpežljivost, saj dolgot življenja našega je kratka, bi to komentiral vrli France z Vrbe. Besede kot so strateški projekti, prioritete, ki bi veljale tudi pri pridobivanju 1001-ga dovoljenja, soglasja, so le še dodatne fraze pri najprej odlaganju, potem pa podaljševanju teh projektov. Gradnje, aneksi k pogodbam, zapleti z izvajalci so pa že hujša stalnica kot letni časi. Kot da pogodbe pišejo in nad njimi bdijo srednjeveški pisarji. Še huje, včasih navaden državljani dobi občutek, da so ti projekti namenjeni izvajalcem in ne v javno dobro. Da se revčki, ki so lastniki podjetij, lahko obdržijo med 100 najbogatejših. Da se $\frac{3}{4}$ delavstva, študentije in dijakov pa še upokojencev vsak dan zaradi tega dobesedno cijazi kot za časa poštnih kočij, ki so bile bojda bolj točne, nikogar v resnici ne gane. Vsake toliko izdajo komunike o tem, kako veliko skrb posvečajo vsem tem anomalijam. In potem je mir.

A v resnici bolje niti ne more biti. Veste kateri projekti zadnjih deset let so »požrli« največ (sicer večino EU) sredstev? Krožišča in kolesarske poti. Kar ne bi bilo nič napak, če bi teklo tudi vse ostalo. A ker smo nekje po vstopu v EU pozabili na strategije, uravnotežene strategije, smo zdaj na tem, da bo cela Slovenija in ne le več Zasavje slepo črevo infrastrukture. Glavni evropski infrastrukturni koridorji nas prav zaradi teh ozkih grl, zastarele napeljave in stoletne stagnacije lepo zaobidejo. Ne briga jih Luka Koper, ne naš turizem. Razen po cestah k nam redko kdo pride drugače. Vlaki, bog se usmili, letalskega prevoznika bodo prej skupaj spravili Prevci, ki floto že imajo, ladje so odplule v tuje roke ... Mogoče bi se vrnili k furmanom in pešačenju, ki je za okolje neškodljivo in zdravo obenem.

VSA NAŠA LJUBA INFRASTRUKTURA

Značilnost neoliberalnih konceptov so čim višja vlaganja v prometno infrastrukturo. Predvsem v cestno. Kot družba smo namreč še vedno fascinirani nad lastništvom jeklenih konjičkov in nam je zanje največkrat bolj mar kot to, v kakšno šolo ali vrtec hodijo naši sončki. Samo, da se moj avto pelje kot ... In ker je avtomobilov veliko, celo preveč, je tudi s tovrstnimi naložbami (vsaj začasno) zadovoljnih oseb več. To se še posebej odraža če primerjamo cestno in recimo stanovanjsko gradnjo sploh

najemniških stanovanj. Ker v enem srednje velikem bloku stanovanje dobi le peščica srečnežev, imajo drugi lahko hitro občutek, da so prikrajšani. Če hoče neka politika zadovoljiti čim širši krog oseb, mora torej graditi ceste. Obstaja pa še en »dober« razlog, kot navajajo KPK podobne evropske institucije – v beton in asfalt se najlažje skrije teta korupcija. Morda se tudi zato vse več ljudi sprašuje zakaj se gradi rondo za rondojem, zakaj rabimo na kilometre kolesarskih stez izven urbanih središč, po katerih se vozi zanemarljivo malo ljudi. Zakaj se namesto rondojev ne pristopi k uvajanju pametnih prometnih mest, kjer se bo pretočnost prometa uravnavala skladno s situacijo in ne po predvidevanjih Baba Vange?

Še večji problem pa se pojavi, ko se kakšna politika loti projektov, ki dvigujejo nivo družbene infrastrukture. To se tako hitro označi kot metanje denarja skozi okno, kot se še hitreje najdejo razlogi, da je vse to brez veze. Zakaj bi vlagali v muzeje, če turisti hodijo k nam le zaradi kulinarike, zaradi krajnskih klobas in cvička, vas bo kdo poučil. Bolje zgraditi razgledni stolp na sicer težko dostopnem hribu, kot pa posodobiti gledališče. Kdo sploh hodi v gledališča, saj tam tako igrajo samo nerazumljive, avantgardne in povsem mimo komade. Ne le v samostojni Sloveniji, družbeno infrastrukturo smo začeli zanemarjati že prej. Veliko lokalnih veljakov se je tega problema rešilo tako, da so večino kulture, ki je zahtevala vlaganja, preprosto outsursali, infrastrukturi pa spremenili namembnost. Trgovine so vedno palile, a ne? Na kritiko zakaj tako pa so mirno odvrnili, da ni daleč do Ljubljane, Dunaja, da tam imate vse in še več ... Pri življenju z umetnim dihanjem so pustili le društvo ali dva, mirno pa so gledali, kako so mladi talentirani kadri bežali v prestolnico ali celo v tujino. Še hvalili so se s tem, da jih pri tem niso ovirali ... Če ste kdaj prisostvovali kakšni seji občinskih svetov, ste hitro opazili, kako se svetniki/ce največkrat prebudijo, ko so na vrsti sredstva za družbene dejavnosti. Takrat je vsak meter asfalta več vreden kot pa nov umivalnik v vrtcu, kot korito za cvetlice pri domu starejših, kot klančina za invalida, kot par sto evrov za neko društvo. Družba je danes tako potrošniška, da so nam edine svetinje čim boljši avto, čim pametnejši telefon, počitnice kje na par tisoč km oddaljeni peščeni obali, prodajamo se za točke in pike, za objavo v medijih bi nekateri naredili tudi samomor ... Ampak tega, medtem ko pridno razgrajujemo ubijamo družbeno podstat, že delamo. Skupinski samomor namreč. Ubijanje družbene identitete na račun betona in asfalta?

EMOCIONALNI INŽENIRING V TOKSIČNEM OKOLJU

Zapeljevanje ljudi za različne ideje je staro vsaj toliko kot pravljica o Adamu in Evi. Tega se ne zavedajo samo trgovci, vse bolj je zapeljevanje tudi predmet političnega marketinga. Tudi verski voditelji bi brez tega zapeljevanja že pred stoletji postali le berači pred svojo cerkvijo.

A v bistvu gre za igranje z našimi emocijami in največkrat tudi za hude manipulacije. Najdlje gredo nacionalisti. Brez zadržkov bi jih lahko poimenovali za »množične morilce zdrave pameti«. Odeti v nacionalne simbole ljudem v resnici prodajajo sovraštvo v vseh njegovih pojavnih oblikah. Za kaj se bo odločila neuka oseba, če ji v odločitev ponudiš v eni roki fotografijo Triglava in fejest punco z avbo pod njim, v drugi roki pa držiš podobo kolone beguncev, kjer zraven piše, da k nam trumoma prihajajo kot Alahovi vojščaki, da islamizirajo raj pod Triglavom? Da to širijo osebe, ki drugače jokajo nad zavezniki v 2. vojni, ker so »povsem nedolžne« domobrane kot begunce vrnil krvoločnim komunistom,

da jih pobijejo, seveda ob podobi Triglava vzklikajoča množica ne ve. Noče vedeti. In raje verjame, da so vsi begunci zverine in ne ljudje. Kako svetopisemsko ... Podobne tektonske razpoke ustvarjajo med t.i. ruralnim, podeželskim okoljem in urbaniimi sredinami. Ker slednje odžirajo in teptajo podeželje. Recimo male občine. Na Peterletov recept so jih ustanovili vsaj 150 preveč. Kot da v državi ni niti enega ekonomista, so predvideli, da se bodo te sredine ob minimalnih glavarinah razvijale in živele bolje, kot pa recimo mestne občine. Ker, v malih sredinah se menda ljudje hitreje zmenijo. A se še prej in še bolj tudi skregajo. In to ravno zaradi denarja. Ker ga še za plače občanarjev rado zmanjka ... Je pa res, da je to dobra tipka za zbujanje narodne samozvesti, evo, mi smo vam omogočili, da ste na svojem. Koga boste potem volili? One, ki vam ne dajo denarja in ki bi vas najraje ukinili, ali nas, ki smo vedno na strani kmeta in podeželja. Tako močno, da je ena od tradicionalnih podeželskih strank temu istemu podeželju obrnila hrbet takoj, ko so zasedli župansko mesto v enem od večjih mest. Zvestoba do bridkega groba ...

Kultura in znanost sta tisti šibki točki politike, za katere se politika globoko v sebi zaveda, da brez njih ne gre, pa še rahlo se jih boji, zato so odločitve o njih vedno zavite v celofan. A ko se vseeno odločijo udrihati po njih, dobesečno snamejo rokavice. Sploh pri kulturi. Nizkotne primerjave in žigosanja so postala že tako vsakdanja, da se kulturniki sploh ne sekirajo več, še vedno pa primerjave z zajedavci in sovražniki narodne identitete palijo pri širših množicah. Podobno je z učiteljskim cehom. Ste kdaj pomislili na to, da se šolnikom gleda pod prste pri vsakem centu, in to ne glede na to, da vsak dan po nekaj ur skrbijo za vzgojo naših sončkov, medtem ko duhovnikom, ki dva ali trikrat na teden po uro ali dve poučujejo veronauk in otrokom pripovedujejo svetopisemske pravljice, država namenja sorazmerno lepe denarce. Kar je daleč od prosvetljenstva, če so »sveti« možje v talarjih več vredni od z znanjem oboroženih »izobražencev«. In ker možje v talarjih ne pišejo spričeval in na izpitih ne mečejo naših sončkov, pa še tako lepo maziljeno govorijo, jim neuk in veren del naroda ne bo zameril niti afer. Od finančnih do spolnih. Zdravstvo. Medtem ko vas bodo prepričevali kako skrbijo samo za vaše zdravje, bodo najprej poskrbeli za zaslužkarje, ki so pripeti na ta sistem. Ko bo tudi ambulantno in bolnišnično zdravstvo tam, kjer je danes zobozdravstvo, da če rabiš »zvezdico« plačaš 100 € in mir, bomo razumeli za kakšno skrb v resnici gre. No, operacija kolka vas takrat ne bo stala 100€, pa četudi se boste zavarovali pri zavarovalnicah, ki vam bodo obljubljale nebesa v VIP sanatorjih, v drobnem tisku pa vam podtaknile klavzule o dodatnih plačilih oz. izjemah. A težko je neukim ponuditi večje zadovoljstvo kot podatek, da leni in nesposobni dohtarji v javnem zdravstvu zaslužijo par jurjev, medtem ko se privatniki razdajajo dneve in noči, da vas pozdravijo. In zdaj bi jih okradli in še onemogočili?! Pa saj nismo v socializmu! Je kdo omenil medicinske sestre? Kdo pa so one, bodo vprašali snovalci novih zdravstvenih politik, ki naj bi temeljile v celoti na naših denarnicah. Prispevkom se ti gospodje seveda kljub vsemu ne bodo odpovedali, ker oni vedo, kam lahko denar kanalizirajo, da bo »pravilno« uporabljen.

Posebna tarča političnih skrajnežev so tudi ranljive skupine. Pri »obravnavi« teh večkrat na dan priplava že kar svetopisemska hipokrizija. Hinavščina oz. licemerstvo torej. Spomnimo se izjav nekaterih v času covida, da se starejših ne splača sprejemati v bolnišnice, ker se je večini njihov čas že tako iztekel. A potem je te iste oplazila »božja roka previdnosti« in njihovo mnenje o starejših popolnoma spremenila. Tako zelo, da danes, ko sicer niso na oblasti, po trgih zanje zahtevajo več pravic. Mogoče res le do

takrat, ko/če jim uspe znova priti na oblast. A to neukih ne moti, da ne bi slepo verjeli v to licemersko kričanje o resnici in pravici.

Politika gre zelo rada tudi z roko v roki z vero. Mogoče v veri ne išče le vere same, pač pa iz svetopisemskih zgodb črpa tudi ideje. Ste kdaj opazili, kako se nauki Svetega pisma napisani dvoumno in da s tem odpirajo nešteto možnosti in prilik, kako jih interpretirati. Natanko tako funkcionira tudi vsak »dober« politik. Recimo, če danes skrajno desnega politika vprašaš, zakaj hudika je bil v partiji, bo lakonično odgovoril, da samo zaradi tega, ker je hotel od znotraj rušiti nekdanji sistem. In rušili so ga tako sposobno, da so prilezli do najvišjih položajev v partiji. Ja, včasih so odgovori oz. izgovori slabši, kot bi jih pes na repu naokoli prinesel.

Včasih imam občutek, kot da vsi vedno znova pademo na isto finto, ko preberemo napis »VSTOP BREZPLAČEN« in brez da bi prebrali droben tisk stečemo v neznano. Šele potem, ko vidimo, da smo do vratu zaglavili v tako toksičnem okolju, da je še pekel bolj podoben nebesom, pa preberemo tudi tisti droben napis – PLAČATE PRI IZHODU.

PRIDNI IN POŠTENI

Ozkosrčnost in brezobraznost. Odliki, ki bi se jima še slavni Butalci odrekli. Včasih so, ali pa se je sam, naš narod označeval/i za »pridne in poštene«. Antropologi vam bodo razložili, da se je pridevnik pridni v našo zavest prikradel preko tlačanstva in kasneje še drugih oblik izkoriščanja navadnih smrtnikov. Ki so vse to prenašali sklonjenih glav in bili za to namesto plačani, pohvaljeni. Če drugi pridevnik, »poštene«, gradimo na mitu o Krpanu, ki je »angleško sol« švercal, bomo kmalu zelo blizu nekaterim izrezanim podobam današnjega časa. V bistvu smo poseben narod več ali manj samo zaradi naše geografske majhnosti, čudovite narave, ki nas obkroža in naše krasne, a drugim nerazumljive, malone marsovske slovenščine. In potem sta nekega lepega dne v našo enkratno in v drugih jezikih neponovljivo dvojino »ti – jaz – midva« počasi zarezala egoizem in primitivizem. Ali ozkosrčnost in brezobraznost če že hočete.

Celo o dveh mejnikih, v katerih smo vendarle nastopili kot enoten narod, se ne moremo (več) zediniti. Zgodovina NOB je postala kot vprašanja pri igri Milijonar, kjer fejk odgovori na posamezna vprašanja postanejo po predvajanju edina in zveličana resnica. Drugi mejnik je seveda osamosvojitve. Zakaj je Janez iz Grosupljega večji osamosvojitelj kot Milan iz Murgel danes ni več vprašanje. Ne za »pridne in poštene« ljudi.

Zato danes dejanja niso vredna piškavega oreha več. Niti tista dobra ne. Takoj se bo našlo dovolj znanih oseb, da jih popljujejo. In še več sledilcev teh zadnjih, ki jih bodo potem še poscali, oprostite izrazu. Edina valuta, ki danes šteje so besede. In ker je v človekovem genomu močan zapis po samoohranitvi, se vse to odraža tudi v brezobzirnosti do drugih. Kot je opisal Grega Repovž v uvodniku k zadnji Mladini, »Kako smo lahko postali ljudje tako grobi, nepotrpežljivi, zakaj to zmerjanje in obsojanje, psovka na psovko? Nenadoma smo vsi le še besni, besneči, vse postaja zgolj osebno, vse je potencirano in krvavo. Da, družbe in posamezniki se nezavedno navzemamo značilnosti teh zlobnih ljudi, manipulantov, skrajnežev ...« Opazovalec iz veselja bi ocenil, da se prav lepo vračamo za kakšno stoletje in pol nazaj. Naša stopnja obče kulture, še bolj pa dojemanja sveta, se veliko lepše in domače počuti sredi dvorišča, polnega gnoja, kjer dnevi potekajo ob ponavljajočem se prerekanju o živi meji. Da se nas ob tem vse bolj prijema gnoj, in to ne le tisti na naših škornjih, sploh (nočemo) opaziti.

Bodoči antropologi bodo mogoče ta čas ocenili kot čas smrtno nevarne gangrene, s katero je okužena velika večina naroda »pridnih in poštenih«.

NEZANJE, NERAZUMEVANJE, TIŠČANJE GLAVE V PESEK IN SPRENEVEDANJE

Verjetno štirje največji naglavni grehi naše podalpske skupnosti.

A vrnimo se k naglavnim grehom.

Neznanje in nerazumevanje lahko najboljše ponazorimo z aktualnim dogajanjem in zbiranjem podpisov za referendum. Ker gre za izkoriščanje. Kako preprosto se sliši, kaj ne? A če ste ob tem pomislili na izkoriščanje upokojencev in bogatenje umetnikov, ste na izpitu iz logike padli. Ker zares gre za izkoriščanje upokojencev. In še zavajanje le-teh. A teh manir smo se pri nadpoštenjakih iz edine resnicoljubne stranke že preobjedli. Zdaj pa zadevo obrnimo za 180 stopinj in vrnimo »udarec«. Recimo - naznanimo referendum, s katerim bi se duhovnikom in RKC odtegnilo vse financiranje. Od plač do vzdrževanja objektov, dotacij šol in fakultete, izdajanja medijev, itd. Konec koncev so vse opisane zadeve tudi največji zajedavec v okviru delovanj nevladnih organizacij, katerih ukinitve financiranja predlaga prav vodja opozicije. Ustrezimo mu vendar. Naj jih financira Vatikan, bi bil lahko slogan. Prepričan sem, da bi bilo več kot dovolj podpisov, potrebnih za referendum, zbranih že v nekaj urah. In zakaj tega nihče ne predlaga, kaj šele dejansko stori? Ker gre za povsem drugačen krog oseb, kot pri tistih, ki letajo na samo žvižg prvaka opozicije podpisovati pobudo za enega najsramotnejših političnih delovanj v samostojnosti. Popljuvati in očrniti kulturo, na podlagi katere se je naš narod ohranil in na temeljih katere se je sploh začelo razmišljati o državi Sloveniji. Ne, večina oseb, ki bi z lahkoto zbrala podpise za referendum proti RKC, tega referenduma niti v sanjah ne bi predlagala. Zakaj? Ker gre za osebe, ki spoštujejo drugače misleče. Osebe, ki so strpne in vsaj poskušajo razumeti tiste »drugačne«. In kar je najpomembnejše, ne želijo jih prizadeti. Živi in pusti živeti proti

In ker pregovor pravi, da »vrč po vodo hodi dokler se ne razbije«, me zares zanima kdaj se bo ta že dodobra okrušeni vrč, slovenska majolika z nageljčki in rožmarinom, dejansko razbila. Koliko potrpljenja še imajo (pravi) levičarji in liberalci? Gre za tiščanje glave v pesek ali za preprosto sprenevedanje in čakanje na boljše čase? Boj resnice z lažjo je namreč vedno težji, saj se v medijih laži veliko lepše ali pa bolj katastrofično slišijo in s tem tudi primejo. Ob njih je resnica bolj dolgočasna kot obrabljeni štos, ki vam ga pove še bolj obrabljeni politik na Tik-Toku.

Ker če ta boj z lažmi izgubimo, se bo tisti orwellovski opis zgoraj slej kot prej uresničil. Kdo bo potem še pripovedoval pravljice o tisočletnih sanjah o samostojnosti? In o tem, kako pomembni smo bili kot narod v zgodovini? A ko bi morali biti najbolj pomembni sami sebi, takrat se pustimo kupiti z lepo besedo in obljubo, ali pa velike sanje in upe brez odlašanja zamenjamo za malho cekinov. Levstik in njegov Krpan bi crknila od smeha.

MOJA BABICA, CLAUSEWITZ IN KOLEKTIVNA HIPNOZA

Moja babica je preživela tri vojne in je enkrat dejala, da nobene od njih še Hitlerju ne bi privoščila, da bi jo podživel v njeni koži.

Ne vem, kako daleč smo v resnici od vojne danes. Prav tako ne vem več prav, od koga je odvisno ali bo ali ne in kdo so tisti, ki vojne, ki že potekajo, lahko tudi zaustavijo.

Prav tako sem vsaj rahlo zmeden ob »navijaštvu« za eno in drugo stran. Kot da se ne zavedamo, da takšno navijaštvo daje dodatno moč tistim, ki si vojn želijo. Seveda niti navajanje realista **Clausewitza** o vojni, ki da je nadaljevanje politike, prav nič ne pomaga. Pa vendar navajanja »Kriva je Rusija«, »začeli so Ukrajinci«, »Putin samo brani rusko manjšino«, »V Ukrajini vladajo neonacisti«, »Trump bo rešil vse«, »Trump bo uničil EU in Ukrajino zraven«, politiki oz. razklanim politikam ne pomagajo na poti k miru.

Podžigajo pa tiste politike, ki jim je mir zadnja epizoda pred den Hagom.

Zato pa nas vsak dan pridno bombardirajo z novimi epizodami pogovorov o nečem, kar naj bi pripeljalo do miru. Večkrat že obrazi sogovornikov kažejo, kako trdno stisnjene fige ob tem držijo v žepih. A žalostno je, da je trenutno vse skupaj osredotočeno le na ukrajinsko vojno in kot da genocida v Gazi in širše Izrael ne bi več izvajal. Še bolj žalostno pa je zaledno kupčkanje o ceni posameznega miru. V ukrajinskem primeru trgujejo z redkimi kovinami in petino ozemlja Ukrajine, na katerih pa so se že davno pred vojno tam živeči večinski Rusi s samoodločbo odločili drugače. Pri Palestini gre politika z roko v roki z vojno še dlje. In trguje kar z življenji. Otroci, starci in vseh drugih Palestincev. Ne bom vlekel vzporednice s Hitlerjevo rešitvijo t.i. »Židovskega vprašanja«. To pa zato ne, ker si normalno človeštvo takšne razlage pač ne more privoščiti v času, ko se te grozote dejansko dogajajo in zanje vemo vsi. Prav vsi. Za Hitlerjeve namreč še sami Nemci niso vedeli ...

Zgodovinarji bodo tako ta čas verjetno opisali kot stanje kolektivne hipnoze, sprožene preko mas medijev, predvsem portalov, in slepega sledneja in celo navijanja za tudi takšne norosti, kot je tista o še več orožja. Tudi Nemčija je med obema svetovnima vojnama kljub prepovedi oboroževanja trdila, da se oborožuje zgolj zaradi lastne varnosti.

ZA DOM, VERO IN CESARJA

Po shodu Janše, ki mu ga je pripravil organizator dnevnih izletov upokojencev Rupar, bi namesto cesarja v naslovu lahko stalo tudi »za Janeza«. In kateri dom? Moj-tvoj gotovo ne. Združbi spreobrnjenih komunajzarjev, ki je razprodala vse kar se je razprodati dalo, in to za drobiže, se za naše domove krasno fučka. Ali pa ne -ko bodo videli novo cenitev GURS-a naših hiš in stanovanj ... Z vero pa je tako kot z vremenom. Včeraj slab komunist, danes še slabši demokrat, ki raje kot ustavo poljublja razpelo. Kar vodi tudi k cesarju, ki bi gol nadvse rad oblekel nova oblačila. Nekaj si jih je za shod sposodil pri Trumpu, nekaj pri Orbanu, tudi v slovenske barve prefarbane politične bižuterije Melonijeve se več ne brani, tako da je prihajajoča pomladna kolekcija zares pestra. In bodoči cesar mora pokazati tudi kako močan bo. Da je tudi v tem potešil zbrane na shodu, jim je obljubil nič manj kot tektonske spremembe ustave. Seveda takšne, ki bi omogočile, da Slovenija dobi oblast, kakršne še ni imela. In ki je sploh ne bo mogoče zamenjati. Se je kdo ob tem spomnil na Putina? Tistega groznega novodobnega ruskega carja? Da misli skrajno resno

in da ne gre za nobeno predvolilno šalo, je zbranim pojasnil tudi s tem, ko je prostodušno, a z žarom razkril na kakšen način bo to dosegel. Z levo roko da bo popucal sodišča tako na močno, da naj o sodniški togi brez žegna njega, farnega župnika in z vsaj enim priporočilom kakšnega uspešnega tajkuna, drugi ne sanjajo. Desno, močnejšo roko, bo prihranil za sekanje, žaganje in reciklažo 4. veje oblasti. Na medijskem področju pravi, da je skrajni čas za zares obsežen golosek in novo pogozdovanje. S flancami, vzgojenimi v medijskih vrtičkih SDS in gnojenimi z madžarsko gnojnico. Prepovedal bo tudi uporabo imena Nika. Ki po njegovem simbolizira in združuje vse slabo, ves balast, ki se je nabral med nevladniki. Naj raje kot Rutar nabirajo prostovoljne prispevke in namesto k Sorošu naj hodijo na Brezje in Triglav. Nazaj, v SDS raj, torej! Je pa blagohotno pretendent na cesarki prestol odprl tudi vrata vsem nejevernim Tomažem in zaklical, da se je slišalo od Goriškega do Pirana, da »Kdor ni proti nam je z nami«. Takšne agitpropovske pokveke si tudi Trump ni znal izmisliti. Je pa to dober, že v naprejšnji izgovor, če mu ne uspe zasesti prestola. Češ, kulturni marksisti in ostali teroristi mojega poziva niso razumeli in so si ga napak razlagali kot »Kdor ni proti nam je z drugim(i)«. Zato nekaj njegovih osmrtnic s pietafi ne bo odveč 😊

KAKO LAHKO OBČUDJEŠ IN IMAŠ RAD....

Trumpa ali Putina? ZDA ali Rusijo? Ali »Vučićevo« Srbijo, HDZ-izirano Hrvaško, Italijo, kjer je modo in oblikovanje spet izrinil Mussolini ..., in še bi lahko našteval.

To posploševanje naklonjenosti na eni, in sovražnosti do česarkoli na drugi strani, je z agitatorsko močjo omrežij postalo močan faktor, ko se je treba opredeliti o prav in ne prav.

Kaj ima Putin z Ermitažem, ki v sebi skriva toliko lepote? In kaj Trump s festivalom Sundance, na katerem dobivajo priložnost filmi, ki bi bili drugače nemara prezrti? Vučić ne peče pit izpod sača na Skadarliji, Plenković bi vam težko povedal kje so najlepše plaže v Maslenici in v Veroni se množice pod najznamenitejšim balkonom ne slikajo z Melonijevo in ženske ne vzdihujejo za Salviniem, ampak tam ljudi še vedno navdihuje šekspirijanski duh večne ljubezni Romea in Julije.

Iz opisanih okolij, zanalaš ne pravim držav, prihaja mnogo meni ljubih oseb. Ali takšnih, ki jih sploh ne poznam, pa jih cenim. Močno cenim! In takšnih oseb je ogromno, za cele nacije. Dobrih, izjemnih in spoštovanja vrednih. Ob njih pa tudi množice takšnih, ki malo vedo, a imajo veliko za povedati. In ker malo vedo, jim je najlažje širiti navijaške polresnice ali sovraštvo. Zato ne nasedajmo slednjim in se raje ozrimo po prvih.

Druga velika nezananka mi je nenačelno, nespodobno spreobračanje naklonjenosti posameznih politik dobesedno po vetru. Na takšne modele sem se spomnil včeraj, ko je nek politik brez dlake na jeziku izjavil, da je za vojno v napadeni državi kriv izključno le njen voditelj, medtem ko je ta isti politik pred 1100 dnevi sedel na vlak in se odpeljal 1100 km daleč dajat podporo temu istemu voditelju, češ, da je heroj! Isti model danes prisega na nujnost dobesedno protekcionističnega navezovanja na ameriško gospodarstvo, medtem ko je vsaj petindvajset let klečeval pred nemškim gospodarstvom. Vem, in prav je, da politika sledi gospodarskim trendom in se prilagaja. Vendar ob tem ni nobene potrebe, da dovčerajšnje »zaveznike« poplujemo od nog do glave. Zakaj torej po Rusih nismo pljuvali dokler so nam dobavljali poceni plin in nafto? Zakaj mora biti Merklova danes zmešana baba? Zakaj ni bila pred 10 leti na Brdu, ko so

se ji klanjali globlje kot do tal? Ali zakaj Bidna nismo pol tako kritizirali, ko ni umaknil pol preprek, ki jih je EU pred njim postavil Trump, ki je danes zares pravi hudič v kavbojski opravi? In podobno, kot je opisano, ravna tudi množice. Včeraj belo, danes črno. A v vseh opisanih okoljih živijo tudi ljudje, ki z opisanim nimajo prav nič. A toksično in sovražno vedenje do njih, čeravno niso zakrivali ničesar drugega, kot da so se nemara kdaj v preteklosti ob volivah odločili za napačno osebo, je tisto, kar nazadnje privede tudi do vojn. Ja, ti ljudje se počutijo prav tako ogrožene, kot se nekateri ob omembi migrantov, ob klicih Orbana in mladih bolonjskih neofašistov o spreminjanju naših meja v korist Italije ali Madžarske in kot so se mnogi čutili ponižane, ko so nas zmerjali z bečkimi konjušari.

Je že tako usojeno, da prav in tudi napak, odločajo politiki, ki ob tem ne sprašujejo ne nas in ne drugih. Vem, visoka cena te krasne demokracije, ki pa očitno deluje le v časih visokih konjunktur in blaginje.

Zato, ne obsojajmo počez in poprek. Če danes lahko tako sovražimo Ruse ali Američane, potem ne bo daleč čas, ko bomo imeli podobne občutke do Hrvatov ali Avstrijcev, podobno seveda tudi oni do nas, in čez čas tudi do soseda Pepija. Ja, tako daleč nas namreč lahko privedejo nacionalistične politike.

KATERA JE LEPŠA? BENEŠKA ALI JANEZOVA?

Maska, ko smo ravno tik pred pustnim rajanjem? Ali pa maske tuje in tudi domače politike, ki si ne le v pustnem času rada nadane maske in nas »razveseljuje« ter raja in raja in ...?

O tuji je ob vseh popolnoma zmedenih in nasprotujočih se informacijah že tako daleč, da nam niti tega, da se je začela III. sv. vojna ne bi več povedali brez odvečnega nakladanja in brez, da bi krivdo pripisovali (drug) drugemu. Ja, huje kot v vrtcu, a ko smo hodili v vrtec, smo vedeli, da se bomo vrnili v varno zavetje doma. Kam pa naj se »vračamo« zdaj?

Ker tudi doma so se, opogumljeni od Trumpizma, ki ga že same ZDA po mesecu dni glasno in ježno zavračajo, pojavile natanko takšne politične parole in pozivi, kot so bili tisti, s katerimi je naš »najboljši zet« prepričan Američane.

Tako je prvak opozicije včeraj javnost pozval: »Zdaj gre zares. Za vašo svobodo, varnost, blaginjo in vaš denar. Ukradeno državo si bomo Slovenci vzeli nazaj!«

Janez ... Vedno gre zares, kadar postane politika glasna ali celo preglasna. In vedno gre za nas. Za VSE Slovenke in Slovenke! Ker ne želim si živeti v državi, kjer bo strankarska knjižica stranke SDS pogoj, da se bom lahko počutil in ostal Slovenec.

Glede varnosti, blaginje in »našega« denarja, ki ga tako rad obračaš in z njim razmetavaš tako šalabajzersko, da ob tem najemaš tudi najdražje in najvišje kredite - na to bi morale misliti vse politične stranke, še posebej pa SDS takrat, ko ste nas prepričevali, kako dobro bo za nas in kakšno blagostanje nas čaka, ko bomo vse, kar je nekaj pomenilo, privatizirali. Nimamo lastnega trgovca, lastne banke, letališča, letalskega in ladijskega prevoznika, prehranske industrije je le še za seme, namesto kozjanskih jabolk jemo španske in iz nam tako ljubega Izraela, les izvažamo v surovem stanju namesto visoke stopnje predelave, prodali smo vsa dobro stoječa podjetja.... je lepo našela Barbara B. na FB. In dodala, da nimamo več medijev, ki bi bili 4 veja oblasti, ampak medije, ki pišejo po diktatu lastnika! A rečemo še kakšno o sistemih, zares pomembnih za ljudi? O

zdravstvu in šolstvu pa sociali? Ali bomo vedno o nakupih orožja, ker je to najbolj državotvorno dejanje, kar si ga lahko »pravi domoljub« zamisli? Janez, v istem stavku govoriš, da SDS vedno povezuje in nikoli ne izključuje, obenem pa tistim, ki ti niso volili očitaš, da so ti ukradli državo! Če je kdaj kakšen politik pri nas imel namero, da uzurpira oblast, se spomnimo samo na vladanje z ukrepi v času pandemije. Mimo vseh zakonov in volje ljudstva! Takrat so se ti odpovedali še tisti zadnji s kančkom razuma. Ostali pa so s teboj podobni intelektualci, kot je oseba v spodnjem komentarju.

In zdaj bi spet, kot že trikrat doslej, rešil Slovenijo? Janez ... Je pa res, da tokrat niti ne skrivaš ambicije, da bi si jo naredil po svoji meri! In zato prehitevaš tudi sopotnike iz sedanje opozicije in si že zdaj jemlješ »pravico«, da se okronaš. No, to bi dejansko storil šele potem, če bi ti najprej uspelo na volitvah zares zmagati, pa če bi potem sestavil vlado s tako veliko večino v DZ, da bi lahko kar čez noč spremenil ustavo nekako tako, kot si jo je priredil kakšen Orban, Putin, Erdogan in drugi podobni kalibri.

Ne vem, kaj se bo, tudi zaradi dogajanj v EU in širše, zares zgodilo, če nemara res zmagaš. A to, na kar nakazuješ, je grozljivo. Tu bi še pokojni France Bučar raje uporabil kakšno drugo opozorilo in ne bi rekel samo »Pa ne no afne guncat!«.

VSI NAŠI KOZARCI Z VODO

V lokalu žena in mož čakata na večerjo. Natakár jima za ta čas prinese kozarca z vodo. Mož ugotovi, da je kozarec na pol prazen, a ga žena popravi, da je v resnici napol poln. Vname se žolčna debata, ki privede do tega, da zakonca lokal zapustita še preden jima postrežejo z večerjo. Šele doma, v zavetju doma, se zamislita in nato skupaj ugotovita, da sta se brez potrebe prepirala o kozarcu z vodo, zaradi katerega sta potem ostala brez večerje.

Koliko večerij so nam tako »odžrli«, medtem ko smo se med seboj prepirali o serviranih kozarcih z vodo in o tem ali je kozarec na pol poln ali na pol prazen? Ogromno. In ta postrežba se le še »izboljšuje« in »povečuje«.

Seveda ima vsak nov »kozarec« drugačen napis, drugo etiketo, a postrežba ima vsakič podoben namen. Jasno, da gre za zavajanje »potrošnikov«, volivcev, če že na vso silo hočete 😊, a pri artiklih, ki nam jih prodaja politika, se pač ne moremo obrniti na Zvezo potrošnikov. Tudi na tramvaj komando ne ...

Vem, tudi tu se zna pojaviti kakšna pripomba v stilu »naši pa že niso taki« ali pa »to počnejo le oni«. A dejstvo je, da je to postala ustaljena praksa vseh. Pri enih z izdelanim, težko izsledljivimi koncepti, pri drugih brutalno in vsem na očeh.

Ja, kje so časi, ko smo se lahko napili čiste studenčnice in nam ni bilo treba čakati na kozarec z vodo, zaradi katerega bomo nazadnje ostali brez večerje.

Roman Kukovič

NAJ GRE K VRAGU SREČA, NE JAZ

Zbirka kolumn

Elektronska izdaja

PDF in E-Pub

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 233015555](https://nuk.ub.uni-lj.si/COBISS.SI-ID/233015555)

ISBN 978-961-96516-2-9 (PDF)

ISBN 978-961-96516-3-6 (ePUB)

Samozaložba

© Roman Kukovič 2025